

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มาซีเต๊ะ ดาโอ๊ะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

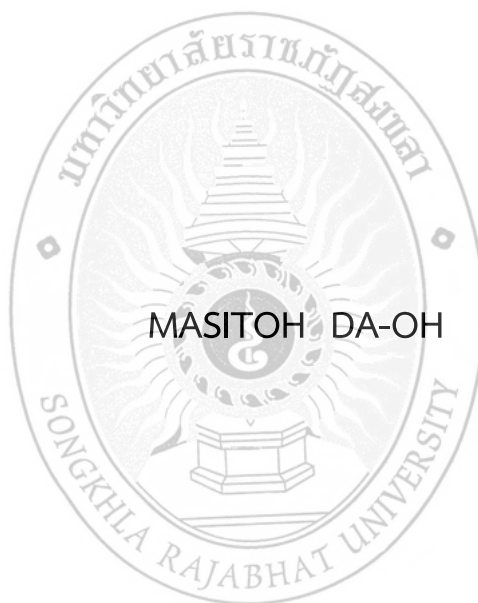

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THESIS

DEVELOPMENT OF THAI READING COMPREHENSION ABILITIES OF
GRADE 6 STUDENTS BY USING SQ3R TOGETHER WITH
MIND MAPPING TECHNIQUES

MASITOH DA-OH

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTIONS
OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2019

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
DEVELOPMENT OF THAI READING COMPREHENSION ABILITIES OF GRADE 6 STUDENTS BY USING SQ3R TOGETHER WITH MIND MAPPING TECHNIQUES

ผู้วิจัย นางสาวมาลี เต๊ะดาโอะ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.พรรณี ผุดเกตุ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.ปรีดา เบ็ญคาร)

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ฦ พัทลุง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองวิทยานิพนธ์แล้ว

..... รักษาการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศิริโชติ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(1)

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ผู้วิจัย	นางสาวมาลี เต๊ะ ดาโอะ ปีการศึกษา 2562
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ดร.พรรณี ผุดเกตุ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ปรีดา เบ็ญการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน ใช้เวลาในการทดลอง 14 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีแบบไม่อิสระ

ผลวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

Thesis Title	Development of Thai Reading Comprehension Abilities of Grade 6 Students by Using SQ3R together with Mind Mapping Techniques
Researcher	Miss Masitoh Da-oh Academic Year: 2019
Degree	Master of Education Program in Curriculum and Instructions
Advisors	1. Dr. Pannee Phudket 2. Dr. Preeda Benkarn

Abstract

The objectives of this research were to 1) compare Thai reading comprehension abilities of Grade 6 students before and after using SQ3R together with mind mapping techniques, and 2) study students' satisfactions on learning via SQ3R together with mind mapping techniques. The sample group consisted of a class 25 Grade 6 students studying in semester 2, academic year 2019 at Ban Takubo School. The samples were selected by using multi-stage sampling technique. 14 hours were spent for the teaching experiment. Instruments used consisted of 7 lesson plans, a 30-item reading comprehension ability test, and a questionnaire to enquire students' satisfactions on learning via the techniques. The following statistics were employed in analyzing the data – mean, percentage, standard deviation, and dependent t-test.

The research results revealed that 1) after using SQ3R together with mind mapping techniques, Grade 6 students' Thai reading comprehension abilities were significantly higher than before using the techniques at the .05 level of statistics, and 2) students' satisfactions on learning via SQ3R together with mind mapping techniques, in the overall view, were at the high level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาจาก ดร.พรรณี ผุดเกตุ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการผู้สอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา และ อาจารย์กมลทิพย์ สมบูรณ์พงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ ช่วยแนะนำ เสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร.มนตรี เด่นดวง คณบดีคณะครุศาสตร์ คณาจารย์และบุคลากรทุกท่าน ที่คอยสนับสนุน เอื้อเฟื้อ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านกุวิงที่มีส่วนร่วมให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ มารดา สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ คุณค่าและประโยชน์อันใดที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นวิทยาทานแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

มาซีเต๊ะ ดาโอะ

พฤษภาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตร	10
การอ่าน	22
การอ่านแบบ SQ3R	32
เทคนิคผังความคิด	36
ความพึงพอใจ	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิด	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
แบบแผนการวิจัย	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	47
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
สรุปผล	60
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับ เทคนิคผังความคิด	71
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธี การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด	95
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจ	128
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	131
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	136
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางแบบแผนการวิจัย	47
2 วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค ฝังความคิด	48
3 แสดงแบบทดสอบวัดความสามารถโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค ฝังความคิด	49
4 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค ฝังความคิด	51
5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย	57
6 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่าน แบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิด	58
7 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิดของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	137
8 แสดงความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ความสามารถในการอ่าน จับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค ฝังความคิดของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (IOC)	139
9 แสดงความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับ เทคนิคฝังความคิด จำนวน 60 ข้อ โดยมีผู้เข้าสอบจำนวน 30 คน	142
10 ค่าความแปรปรวน (S_1^2) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิด จำนวน 30 ข้อ ผู้เข้าสอบ จำนวน 30 คน	145
11 ค่าความเชื่อมั่น KR-20 ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	147
12 แสดงค่า IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	149
13 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิด	150
14 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่าน แบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคฝังความคิด	152

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด	153

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2 แผนผังความคิดแบบกิ่ง	37
3 แผนผังความคิดแบบวงจร	38
4 แผนผังความคิดแบบใยแมงมุม	38
5 แผนผังความคิดแบบก้างปลา	39
6 แผนผังความคิดแบบตารางเปรียบเทียบ	39
7 แผนผังความคิดแบบรูปร่างกลมทับเหลื่อมกัน	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีความสำคัญและความจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน เพราะในการติดต่อสื่อสารแต่ละครั้ง มนุษย์จะใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้รับรู้ถึงเจตนาารมณ์และความเข้าใจระหว่างกัน ดังที่ วรณิ โสมประยูร (2553: 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาว่า ภาษาเป็นเครื่องมือของสังคม ซึ่งทักษะทางภาษาที่มนุษย์ชาติต่าง ๆ ใช้ติดต่อสื่อสารกัน คือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน มนุษย์อาศัยทักษะทั้ง 4 ประการนี้สร้างเสริมปัญญาและความรู้สึกนึกคิด พัฒนาอาชีพพัฒนาบุคลิกภาพ รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ อีกมากให้กับตนเองและสังคม ด้วยเหตุนี้ภาษาจึงมีบทบาทและความสำคัญสำหรับบุคคลทุกชาติ เช่นเดียวกันภาษาไทยมีความสำคัญสำหรับคนไทย เพราะเป็นเครื่องมือการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน อีกทั้งการศึกษาในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บังคับใช้ภาษาไทยเป็นหลักสำหรับการสื่อสารในด้านการพูด การอ่าน การเขียน นอกจากนี้ภาษาไทยยังแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่คนไทยทั้งชาติควรภาคภูมิใจและรักษาให้คงอยู่คู่ชาติไทย ตลอดไป ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรที่พระราชทานแก่ผู้เข้าประชุมชุมนุมภาษาไทย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2505 ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความตอนหนึ่งว่า

“...ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ... ประเทศไทยนั้นมีภาษาไทยของเราเอง ซึ่งต้องหวงแหน...เราโชคดีที่มีภาษาของเราเองตั้งแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาไว้...”

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 1)

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งของภาษาไทย ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การอ่านมีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น การแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืนจึงอาศัยการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ ธรรมชาติของมนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นต่าง ๆ ถ้าความอยากรู้ได้รับการตอบสนองคือได้รับคำตอบสามารถแสวงหาคำตอบด้วยตนเองได้ ก็จะเกิดความพึงพอใจและอยากรู้ต่อไป ยิ่งถ้าสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ก็ยิ่งเห็นคุณค่าในการแสวงหาความรู้มากขึ้น การอ่านได้และอ่านเป็น จึงเป็นวิธีการหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของคนเราได้ดี ทั้งในด้านความรู้และความคิดเพราะเรื่องราวแต่ละประเภท ผู้เขียนได้นำเสนอความรู้ สอดแทรกความคิดของตนเอง ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้ เพิ่มความคิด เมื่อได้อ่านสารแต่ละประเภทมากขึ้น ความรู้และความคิดก็มากขึ้นช่วยให้เป็นผู้รอบรู้สามารถใช้ความรู้เป็นกรอบการดำเนินชีวิตมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 5) การอ่านจึงเป็น

กิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทักษะการอ่านจะช่วยทำให้บุคคลนั้นมีชีวิตที่ดี ทั้งการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ รวมทั้งเป็นคนที่มีความคิดกว้างขวาง ดังนั้นผู้เรียนทุกคนจึงควรได้รับการพัฒนาและฝึกฝนให้มีความสามารถในการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านจับใจความหลักว่าเรื่องราวที่อ่านนั้น ว่าด้วยเรื่องอะไร เป็นอย่างไร มีความสำคัญตรงไหน หมายความว่าอย่างไร มีอะไรเกี่ยวข้องกันบ้างและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง (นภดล จันทรพิชญ์, 2557: 127) การอ่านจับใจความมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของบุคคล เพราะความสามารถในการอ่านของประชาชนในชาติแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ การอ่านจับใจความจะให้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ความบันเทิง หากมีการจัดกิจกรรมทางการอ่านให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของประชาชน สามารถทำให้ประชาชนได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2557: 159-161) และการอ่านจับใจความยังเป็นทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตรประจำวัน ทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ รวมทั้งการใช้เวลาว่างก็ใช้การอ่านจับใจความเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นสารที่อ่านจึงมีทั้งสารที่เป็นวิชาการที่ให้สาระความรู้และสารที่ให้ความบันเทิง ผ่อนคลาย ไม่ว่าจะเป็นการอ่านสารประเภทใด ก่อนที่ผู้อ่านจะเริ่มเข้าสู่รายละเอียดของเนื้อเรื่อง มักจะค้นหาคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องเป็นอันดับแรก เพราะคำสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านคาดเดาเรื่องราวได้ก่อนที่จะอ่านรายละเอียดต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 2) จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความจึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าผู้เรียนต้องมีความสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านและวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น จับใจความสำคัญ ตีความ สรุปความหาคำสำคัญในเรื่องที่อ่านและใช้แผนภูมิรูปภาพ โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดพัฒนาความสามารถในการอ่าน นำความรู้ ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 15) จึงเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้นและเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป

ถึงแม้การอ่านและการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมาอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่พบว่าการอ่านยังเป็นปัญหาหลายประการที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี เช่น ด้านผู้เรียน ผู้เรียนขาดความสนใจในการอ่าน จับใจความไม่ได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญหลักกับใจความรองได้ ดังจะเห็นได้จากภาพรวมผลการสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 115 โรงเรียน จากโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ 28,252 โรงเรียน ในภาคความรู้วิชาภาษาไทย ได้ค่าเฉลี่ย 35.3 และในปีการศึกษา 2561 ได้ค่าเฉลี่ย 49.3 (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, 2561: 20) สาเหตุที่ผลการทดสอบระดับชาติวิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์และจับใจความข้อสอบได้จึงไม่สามารถเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้อง เพราะข้อสอบ

ภาคความรู้วิชาภาษาไทยข้อคำถามส่วนใหญ่จะออกในรูปแบบของข้อความ บทกลอน แผนผัง ต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความในการวิเคราะห์ข้อคำถามจึงจะสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนขาดพฤติกรรมการอ่านที่ดีในชั้นเรียน ขาดความสามารถด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้จับใจความสำคัญไม่ได้เพราะไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน รวมทั้งขาดความสนใจในการอ่าน ขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไม่รักการอ่านและการค้นคว้า ด้านการสอนของครูยังเน้นให้เด็กท่องจำมากกว่า ให้ลงมือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจำนวนมากไม่ทราบว่า จะจัดการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางอย่างไร ทิศทางการเรียนรู้จึงไม่มี ไม่ก่อให้เกิดความรู้หรือทักษะแต่อย่างใด (อภิชัย พันธเสน และคณะ, 2558) ดังนั้นปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรเร่งแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยหาเทคนิคหรือวิธีการอ่านที่เหมาะสม

วิธีการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน เพราะการอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความสามารถหลายด้าน เช่น การรู้ความหมายของคำความสามารถในการคิด ขณะที่อ่านพร้อมกับการใช้เหตุผลควบคู่กันไปด้วย (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2557: 24) การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิธีหนึ่งพบว่าสามารถช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความได้ คือ วิธีการอ่านแบบ SQ3R โดยมีกระบวนการอ่าน 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ Robinson กล่าวคือ สํารวจบทอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยวิธีกวาดสายตาเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง (S-Survey) ต่อจากนั้นตั้งคำถามจากบทอ่าน (Q-Question) อ่านเรื่องอย่างรอบคอบเพื่อทำความเข้าใจและจับประเด็นที่สำคัญเพื่อหาคำถามจากบทอ่านที่ตั้งไว้ (R-Read) จดจำข้อความที่สำคัญโดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้เพื่อเตือนความจำของตนเอง (R-Recite) ทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมดโดยการอ่านคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้และคำตอบของแต่ละข้อ (R-Review) (ณัชชัชจร กันชาติ, 2550: 24)

เมื่อพิจารณากระบวนการอ่าน 5 ขั้นตอน ของวิธีการอ่านแบบ SQ3R จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนได้มีโอกาสเป็นผู้ปฏิบัติการอ่านผ่านกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนได้คิดและค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มความสามารถด้านการอ่าน ช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีจับใจความสำคัญอย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นาน ช่วยให้รู้จักการตั้งคำถามและการคาดเดาคำตอบที่พบในเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ ยังช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นและจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ สุนิตา ระแม (2555: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาระเบียบวิธีด้วยวิธีการอ่าน SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน การอ่านแบบ SQ3R น่าจะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้อย่างดี

นอกจากวิธีการอ่านแบบ SQ3R แล้วอีกเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำมาแก้ปัญหการอ่านจับใจความได้ คือเทคนิคผังความคิด (Mind Map) ผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ สามารถที่จะถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใชภาพ สี เส้น ลากให้มีความเชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผัง แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง

ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยาย คำอธิบาย ส่งเข้าสมอง ให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ซ้ำยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากสามารถสรุปเรื่อง ที่อ่านให้เห็นเป็นภาพรวมในกระดาษแผ่นเดียว และเปิดโอกาสให้สมองได้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือความคิด ต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่าใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แผนผังความคิดนั้นสามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตส่วนตัว และการทำงานจริง จะเห็นได้ว่าถ้านำแนวคิดเทคนิคและวิธีการนี้ไปขยายผลในวงการการศึกษาจะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะทำให้นักเรียนนั้นสามารถพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ ศาสตร์ศิลปะต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น สามารถช่วยให้เกิดกระบวนการคิด การบันทึก การจดจำเข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูลและช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ การเรียนรู้สนุกสนานมีชีวิตชีวา (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2552: 80)

จากการศึกษาขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R และเทคนิคแผนผังความคิดจะเห็นได้ว่าเป็นวิธีการ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนสามารถอ่าน จับประเด็นสำคัญอย่างมีจุดมุ่งหมายจนทำให้มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและจับใจความได้ในที่สุด นอกจากนี้การอ่านแบบ SQ3R ยังช่วยพัฒนาพฤติกรรมการอ่านอย่างเป็นระบบสามารถเข้าใจเนื้อหา ได้ด้วยตนเอง ส่วนแผนผังความคิดนำมาใช้สรุปความจากเนื้อหาที่อ่าน สามารถช่วยให้ผู้เรียนจดจำ เข้าใจเนื้อหา นำเสนอข้อมูลได้อย่างเป็นรูปธรรมจะ ยิ่งทำให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องได้ดียิ่งขึ้น

จากความสำคัญและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาหรือข้อความที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว ได้มีโอกาสเป็นผู้ปฏิบัติได้คิดและค้นพบความรู้ ได้ด้วยตนเอง สามารถจับใจความสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่าน ระดับต้นและเป็นพื้นฐานในการอ่านระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่าน แบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 124 ห้องเรียน นักเรียนทั้งสิ้น 2,394 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 2) ความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยมีขอบข่ายการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากสื่อต่าง ๆ จำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

- 3.1 การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ
- 3.2 การอ่านจับใจความจากนิทาน
- 3.3 การอ่านจับใจความจากข่าว
- 3.4 การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง

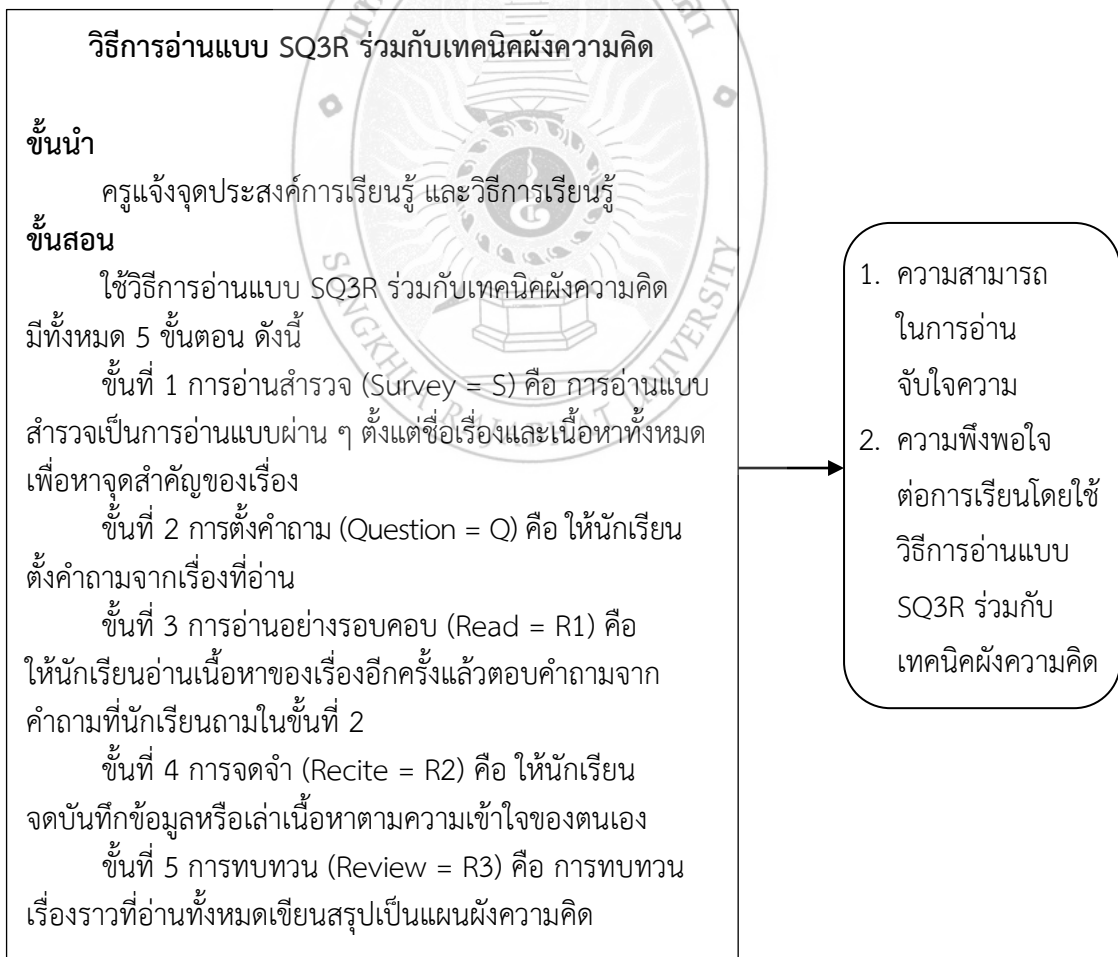
- 3.5 การอ่านจับใจความจากบทความ
- 3.6 การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ
- 3.7 การอ่านจับใจความจากสารคดี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การทดลองในครั้งนี้ได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง สัปดาห์ที่ 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 สรุปได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **วิธีการอ่านแบบ SQ3R** หมายถึง การสอนการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (Survey = S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านแบบผ่าน ๆ ตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมดเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question = Q) หมายถึง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read = R1) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนถามในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 การจดจำ (Recite = R2) หมายถึง ให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลหรือเล่าเนื้อหาตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ 5 การทบทวน (Review = R3) ทบทวนเรื่องราวที่อ่านทั้งหมด

2. **แผนผังความคิด** หมายถึง การเขียนสรุปเนื้อหาสาระจากเรื่องที่อ่าน เป็นรูปหรือสัญลักษณ์ตามที่ตนเองชอบ โดยเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ เชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผัง โดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์

3. **วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด** หมายถึง การอ่านจับใจความเพื่อฝึกผู้เรียนให้สามารถจับใจความและสรุปเป็นแผนผังความคิดได้ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (Survey = S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านแบบผ่าน ๆ ตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมด

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question = Q) หมายถึง ให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนอยากรู้จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read = R1) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องอีกครั้งแล้วตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนถามในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 การจดจำ (Recite = R2) หมายถึง ให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลหรือเล่าเนื้อหาตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ 5 การทบทวน (Review = R3) หมายถึง ให้นักเรียนทบทวนเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดเขียนสรุปเป็นแผนผังความคิด

4. **ความสามารถในการอ่านจับใจความ** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถจับใจความสำคัญในเนื้อเรื่องนั้นมีใคร ที่ไหน อย่างไร และการกระทำนั้น ๆ เกิดผลอย่างไร โดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. **ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด** หมายถึง ชอบใจ มีความสุขในการเข้าเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความได้ตามระดับชั้นที่เหมาะสม
2. เป็นข้อมูลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ให้สูงขึ้นได้
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการผลิตสื่อแผนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ
4. เป็นแนวทางสำหรับการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยและอ่านจับใจความในวิชาอื่น ๆ ได้
5. สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลไปพัฒนาการสอนการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย
 - 1.3 คำอธิบายรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาตะกุโบ
 - 1.4 ตารางวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - 1.5 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาตะกุโบ
2. การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.4 การอ่านจับใจความ
 - 2.5 ทักษะการอ่านจับใจความ
 - 2.6 การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ
 - 2.7 การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. การอ่านแบบ SQ3R
 - 3.1 ขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ3R
 - 3.2 ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R
4. เทคนิคผังความคิด
 - 4.1 ความหมายเทคนิคผังความคิด
 - 4.2 หลักการสร้างผังความคิด
 - 4.3 ตัวอย่างผังความคิด
5. ความพึงพอใจ
 - 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 5.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
 - 5.3 วิธีการวัดความพึงพอใจ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิด

หลักสูตร

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นและกำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม ส่งผลให้ครูจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้มีลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 8-9) ได้กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ

คำอธิบายรายวิชา

ท16101 ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 160 ชั่วโมง

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง และอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร เข้าใจเกี่ยวกับชนิด หน้าที่ของคำในประโยค ลักษณะของประโยค ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล รวบรวมและเข้าใจความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศ แต่งบทร้อยกรอง เปรียบเทียบสำนวน คำพังเพยและสุภาษิต อ่านเรื่องสั้นอย่าง หลากหลายอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน นำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจ ความหมายของข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ พุดแสดงความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์ความ น่าเชื่อถือจากการฟัง และดูสื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ลำดับเหตุการณ์ จากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า พุดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นน่าเชื่อถือ คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนคำขวัญ คำอวยพร ประกาศ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนจดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการ เขียนเรื่องราวจินตนาการ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด มีความเข้าใจ เห็นคุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านในห้องเรียน

โดยใช้หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง และคำประพันธ์ ตามลักษณะของ คำประพันธ์เป็นทำนองเสนาะ อ่านจับใจความ ตีความ แปลความ วิเคราะห์ความ อธิบายและสรุปความ ทักษะการคัดลายมือ การเขียนโดยใช้หลักการเขียนสื่อสาร การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนจดหมาย และกรอกแบบรายการ ทักษะการฟัง การพุดแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น การพุดวิเคราะห์ เรื่องจากการฟัง การดูสื่อโฆษณา พุดรายงาน และพุดโน้มน้าว

สามารถเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล สามารถนำความรู้และข้อคิดไปใช้ ในตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ป.6/1-ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1-ป.6/9 ท 3.1 ป.6/1-ป.6/6 ท 4.1
ป.6/1-ป.6/6 ท 5.1 ป.6/1-ป.6/4

รวม 34 ตัวชี้วัด

4. ตารางวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร 3. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่าน ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่าง ๆ ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราชาบาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ ● การอ่านเร็ว

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และ การใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและท้องถิ่น
	7. อธิบายความหมายของข้อมูล จากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และ กราฟ
	8. อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน
มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน
เรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด	<ul style="list-style-type: none"> ● การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนสื่อสารเช่น - คำขวัญ - คำอวยพร - ประกาศ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิด
	4. เขียนเรียงความ	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนเรียงความ
	5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอนโอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. เขียนจดหมายส่วนตัว	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนจดหมายส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายขอโทษ - จดหมายแสดงความขอบคุณ - จดหมายแสดงความเห็นใจ - จดหมายแสดงความยินดี
	7. กรอกแบบรายการต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● การกรอกแบบรายการ <ul style="list-style-type: none"> - แบบคำร้องต่าง ๆ - ใบสมัครศึกษาต่อ - แบบฝากส่งพัสดุและไปรษณียภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด
 มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจ จุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู 2. ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู 3. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากการฟังและดูสื่อโฆษณา อย่างมีเหตุผล 4. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็น ที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา 5. พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ 6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<ul style="list-style-type: none"> ● การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจในจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - สื่อสิ่งพิมพ์ - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ● การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณา ● การรายงาน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์ ● การพูดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งกรรมการนักเรียน - การรณรงค์ด้านต่าง ๆ - การโต้วาที ● มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ ในประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ● ชนิดของคำ - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา - คำวิเศษณ์ - คำบุพบท - คำเชื่อม - คำอุทาน
	2. ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ● คำราชาศัพท์ ● ระดับภาษา ● ภาษาถิ่น
	3. รวบรวมและบอกความหมาย ของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	4. ระบุลักษณะของประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มคำหรือวลี ● ประโยคสามัญ ● ประโยคกรรม ● ประโยคซ้อน
	5. แต่งบทร้อยกรอง	<ul style="list-style-type: none"> ● กลอนสุภาพ
	6. วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวน ที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต	<ul style="list-style-type: none"> ● สำนวนที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี หรือวรรณกรรมที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและท้องถิ่นอื่น
	2. เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	- วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> ● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เฉพาะสาระการอ่าน ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	ท1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน
	ท1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- บทความ
	ท1.1 ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราชาบาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ
		● การอ่านเร็ว

5. โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ

โรงเรียนบ้านบาตะกูโบได้จัดทำโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้น จำนวน 16 หน่วย รวมเวลาเรียนตลอดทั้งปี 160 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง โดยกำหนดโครงสร้างวิชาภาษาไทยดังนี้

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
1. จากผาแต้มสู่อียิปต์	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่ คำยากและสำนวน	9
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/3	3. การอ่านออกเสียง	
	ท 1.1 ป.6/5	4. การใช้เลขไทย	
	ท 2.1 ป.6/3	5. พยางค์และคำ	
	ท 3.1 ป.6/1	6. ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	
	ท 3.1 ป.6/2	7. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	
	ท 5.1 ป.6/3	8. รู้จักบ้านเกิด	
2. ควายข้าวและชวานา	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่ คำยาก	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านออกเสียงและ	
	ท 1.1 ป.6/3	การเขียนคำ	
	ท 1.1 ป.6/5	3. การอ่านเสริม เพิ่มความรู้	
	ท 2.1 ป.6/3	4. อักษรสามหมู่และการผัน	
	ท 3.1 ป.6/1	วรรณยุกต์	
	ท 3.1 ป.6/2	5. คำเป็นคำตาย	
	ท 5.1 ป.6/3	6. ความหมายของคำและ	
	การเขียนสื่อคำ		
3. อ่านป้ายได้สาระ	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่คำยากในบทเรียน	9
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจและการอ่าน	
	ท 1.1 ป.6/3	ออกเสียง	
	ท 1.1 ป.6/5	3. บทอ่านเสริมเรื่องคำไทย	
	ท 2.1 ป.6/3	4. วลี	
	ท 3.1 ป.6/1	5. ประโยค	
	ท 3.1 ป.6/2	6. ภาษาพูด ภาษาเขียน	
	ท 4.1 ป.6/3	7. ช่วยกันคิด ช่วยกันหา	
ท 4.1 ป.6/3			

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
4. กทลีตานี	ท 1.1 ป.6/1	1. การอ่าน	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	
	ท 1.1 ป.6/3	3. คำใหม่ คำยาก	
	ท 1.1 ป.6/5	4. การเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ตามความหมาย	
	ท 2.1 ป.6/3	5. คำและชนิดของคำ	
	ท 3.1 ป.6/1	6. ภาษาพูดภาษาเขียน	
	ท 3.1 ป.6/2	7. การย่อความ การวิเคราะห์ เรื่อง	
	ท 4.1 ป.6/1		
5. ละครย่อนคิด	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่ คำยาก	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/4	3. คัดและเขียนคำ	
	ท 1.1 ป.6/5	4. การเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ตามความหมาย	
	ท 2.1 ป.6/3	5. คำวิเศษณ์คำบุพ	
	ท 3.1 ป.6/4	6. การเขียนจดหมาย	
	ท 3.1 ป.6/2		
	ท 4.1 ป.6/1		
6. กลอนกานท์บ้านไทย	ท 1.1 ป. 6/1	1. คำใหม่คำยากในบทเรียน	11
	ท 1.1 ป 6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/3	3. การอ่านออกเสียง	
	ท 1.1 ป.6/5	4. อ่านเสริม เรือนไทย	
	ท 2.1 ป.6/8	5. คำสันธาน	
	ท 3.1 ป.6/6	6. คำอุทาน	
	ท 4.1 ป.6/5	7. กาพย์ยานี 11 กลอนสุภาพ	
	ท 5.1 ป.6/3	8. การเขียนตามจินตนาการ	
7. กว่าแผ่นดินจะ กลับหน้า	ท 1.1 ป.6/1	1. อ่านเพิ่มเติมความหมาย	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/4	3. อ่านเป็นเล่นคำ	
	ท 1.1 ป.6/5	4. สำนวนสุภาพิต คำพังเพย	
	ท 2.1 ป.6/8	5. มารยาทการฟัง พูด ดู	
	ท 3.1 ป.6/6	6. การวิเคราะห์สำนวน	
	ท 4.1 ป.6/5/6	7. สรุปบทเรียน	
	ท 5.1 ป.6/3		

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
8. ไม้งามในสวนแก้ว	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/9 ท 3.1 ป.6/6 ท 4.1 ป.6/4/5 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/2/3/4	1. คำศัพท์ในบทเรียน 2. ร้อยแก้ว ร้อยกรอง สุภาพ สอนหญิง 3. ชนิดของประโยค 4. คำประพันธ์การแต่ง 5. บทร้อยกรอง	10
9. ครั้นเครื่องเพลงพื้นบ้าน	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/9 ท 3.1 ป.6/2/6 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/2/3/4	1. คำใหม่ คำยากในบทเรียน 2. การอ่านในใจ 3. การอ่านออกเสียง 4. เพลงพวงมาลัย 5. เพลงพื้นบ้าน 6. ประโยคและข้อความที่เป็น โวหาร	10
10. ซ่อนกลางสร้าง สุภาพ	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/3/9 ท 3.1 ป.6/2/6 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/3/4	1. การอ่านในใจ 2. การคิดวิเคราะห์ด้วย แผนภาพโครงเรื่อง 3. การอ่านออกเสียง 4. การเขียนย่อความ 5. สืบสายเลือด 6. การพูดปฏิเสธ หรือการโต้แย้ง 7. อ่านดี มีวิจารณ์ญาณ	10
11. สวยร้ายสายลับ	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/3/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/2/3/4 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/2/6 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. คำใหม่ สำนวนภาษา 1. การอ่านออกเสียง 2. บทอ่านเสริม 3. การคัดลายมือ 4. การพัฒนาการเขียน 5. เขียนตามจินตนาการละ สร้างสรรค์ 6. การอ่านแผนที่ แผนที่	10

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
12. สี่ศิษย์พระดาบส	ท 1.1 ป.6/2/3/6 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/2/3 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/1/2/5 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. การอ่านออกเสียง 2. บทอ่านเสริมสี่ศิษย์ พระดาบส 3. อ่านเพิ่มเติมความหมาย 4. การโฆษณาและการเจรจา ต่อรอง 5. โต้วาทีมีสาระ 6. การพูดในโอกาสต่าง ๆ 7. การคิดพินิจเรื่องราว 8. อ่านคล่อง เขียนถูก 9. เขียนแผนผังความคิด ของเรื่อง	10
13. หนึ่งในประชาคม	ท 1.1 ป.6/2/4/6 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/6/7 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/2/3/5 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. คำใหม่ คำยาก 2. การอ่านในใจ 3. อ่านเสริมเติมความรู้ 4. อธิบายเพิ่ม เติมความรู้ (ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) 5. การเขียนจดหมายท (จดหมายกิจธุระ) 6. คิดไปได้สาระ	9
14. เสียแล้วไม่กลับคืน	ท 1.1 ป. 6/2/4/5 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/6/7 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/1/2/3/6 ท 4.1 ป.6/2/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. คำใหม่ คำยาก 2. การอ่านในใจและตอบ คำถาม 3. อ่านเสริมเติมเต็ม 4. การดู ฟัง และอ่านข่าว	9

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
15. นิทานแสนสนุก	ท 1.1 ป.6/2/4/5 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/6/7 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/1/2/3/6 ท 4.1 ป.6/2/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. การย่อความ 2. อ่านเสริม 3. การวิเคราะห์เรื่องสั้น 4. อธิบายเพิ่มความรู้ 5. สรุปเรื่องนิทานแสนสนุก 6. การอ่านออกเสียงคัด และเขียนคำ 7. คำราชาศัพท์ 8. อ่านเสริมสรุปข้อคิด จากบทเรียน	9
16. การอ่านจับใจความ สำคัญ	ท 1.1 ป.6/1 ท 1.1 ป.6/3 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/5	1. การอ่านจับใจความจาก เรื่องเล่าสั้น ๆ 2. การอ่านจับใจความจาก นิทาน 3. การอ่านจับใจความจากข่าว 4. การอ่านจับใจความจาก เนื้อเพลง 5. การอ่านจับใจความจาก บทความ 6. การอ่านจับใจความจากงาน เขียนประเภทโน้มน้าวใจ 7. การอ่านจับใจความจาก สารคดี	14
รวม			160

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบาตะกูโบ ได้กำหนดเนื้อหาการอ่านจับใจความไว้ในหน่วยที่ 16 การอ่านจับใจความ ประกอบด้วย การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ การอ่านจับใจความจากนิทาน การอ่านจับใจความจากข่าว การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง การอ่านจับใจความจากบทความ การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ และการอ่านจับใจความจากสารคดี โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ 14 ชั่วโมง ดังนี้

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
16. การอ่านจับใจความ สำคัญ	ท 1.1 ป.6/1	1. การอ่านจับใจความจาก เรื่องเล่าสั้น ๆ	2
	ท 1.1 ป.6/3		
	ท 1.1 ป.6/4	2. การอ่านจับใจความจาก นิทาน	2
	ท 1.1 ป.6/5	3. การอ่านจับใจความจากข่าว	2
		4. การอ่านจับใจความจาก เนื้อเพลง	2
		5. การอ่านจับใจความจาก บทความ	2
		6. การอ่านจับใจความจากงาน เขียนประเภทโน้มน้าวใจ	2
		7. การอ่านจับใจความจาก สารคดี	2
รวม			14

การอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้แสวงหาความรู้หรือข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีทำให้เป็นคนก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่าน มาพัฒนาตนเองเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มีความรู้ทัดเทียมกับผู้อื่น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น และยังส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 75) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน ตรงกับเรื่องที่คุณเขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 4) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน คือ การเข้าใจในถ้อยคำประโยคข้อความ และเรื่องราวที่อ่าน โดยสามารถอธิบายความหมายของคำ เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และบอกประเด็นของเรื่องได้ถูกต้อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552: 3) ได้กล่าวเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า การอ่านต้องมีความหมายมาเกี่ยวข้อง คือ ความเข้าใจถ้อยคำที่อ่าน ดังนั้นสิ่งที่ควรเข้าใจในการอ่านคือต้องเข้าใจและสื่อความหมายได้ตรงกับตัวอักษรที่อ่าน ถ้าเป็นการอ่านคำก็ต้องเข้าใจความหมายของคำ อ่านประโยคก็ต้องเข้าใจ

ความหมายของประโยค อ่านข้อความหรืออ่านเรื่องราวก็สามารถเล่าเรื่องและสรุปเรื่องได้ถูกต้องตรงกับประเด็นที่อ่าน

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553: 49) ให้ความหมายไว้ว่า การอ่าน คือ การแปลความหมายหมายความว่า ไม่ว่าจะอ่านนั้นจะเป็นการอ่านภาษาถ้อยคำ (วจนภาษา) หรือการอ่านภาษาที่มีใช้ถ้อยคำ (อวจนภาษา) รวมถึงการอ่านสัมผัสรู้สึกการอ่านธรรมชาติและอ่านสภาวะธรรมต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านั้นได้ความหมายอย่างไร หรือมีความจริงใดก็ถือว่าอ่านได้ หรืออ่านออกเกิดสัมฤทธิ์ผลของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2553: 129) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า หมายถึงกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก (2555: 139) การอ่าน คือ กระบวนการค้นหา รับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการจับใจความสำคัญและตีความเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางการรับสาร ซึ่งใช้ความคิด ใช้สติปัญญาและความสามารถของแต่ละบุคคลในการรับสาร เพื่อเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องที่อ่าน และแปลความตีความให้ตรงกับผู้เขียนต้องการที่จะสื่อ โดยใช้ความคิดและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านโดยผ่านกระบวนการจับใจความสำคัญ

2. ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน การอ่านเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยบำบัดความเครียดและช่วยให้จิตใจผ่อนคลายพร้อมกันได้ การเลือกอ่านเรื่องที่ชอบโดยไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องที่เรียนหรือความรู้ในการทำงาน เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยทำให้สภาวะหรือปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งเพราะนอกจากอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้เห็นเหตุการณ์ อีกทั้งยังเพิ่มพูนสติปัญญาของตน บุคคลที่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริงย่อมสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี

มีหน่วยงานและนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน โดยสรุปการบรรยายของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณ วรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนึ่งสี่ว่า

- 1) การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่นการฟัง
- 2) ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีจำกัดเวลาและสถานที่ที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้
- 3) หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด

- 4) ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
- 5) การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่นเพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
- 6) ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ หรืออ่านละเอียด อ่านข้ามหรือทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
- 7) หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดการสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ
- 8) ผู้อ่านเกิดความคิดได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่ม สามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 40) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนา การตีความระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมีดังนี้

- 1) การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่อง อ่านคำนำให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์ของการอ่านจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่านเพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่านโดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่าความยากง่ายอย่างไร หนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้อ่านประเภทใด เดาคำว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

- 2) การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่าน ขณะอ่านผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอนด้วยการอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้า ซึ่งจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไปย้อนมา ผู้อ่านจะใช้บริบทหรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความหมายของคำเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

- 3) การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน อ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจเพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่าน ถ้าเป็นการอ่านบทกลอนจะต้องอ่านทำนองเสนาะดัง ๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

- 4) การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำและภาษาที่ใช้ สำรวจโครงเรื่องของหนังสือ เปรียบเทียบหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจและเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องและการลำดับเรื่อง และสำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

- 5) การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่าน จัดทำโครงการนหลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่ต่างเรื่องเพิ่มเติม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

สำลี รักสุทธี (2553: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนเรียนทุกกลุ่มวิชา คนจะเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ได้ดีถ้าอ่านหนังสือได้ดี

สมชัย ศรีนอก และคณะ (2553: 142) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งแพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ทักษะการอ่านมีความสำคัญมากขึ้น ดังนี้

1) การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ทันความคิด ความก้าวหน้าของโลกได้ เช่นเดียวกับการรับสารจากสื่อชนิดต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

2) หนังสือเป็นสื่อที่ดีที่สุด ใช้ง่ายที่สุด และมีราคาถูกที่สุด ที่บุคคลทั่วไปใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้และความเพลิดเพลิน

3) การอ่านหนังสือเป็นการฝึกให้สมองได้คิด และเกิดสมาธิด้วย ฉะนั้นหากมีการคิดอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ทักษะด้านนี้พัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์สูง

4) ผู้อ่านสามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้เองในขณะที่สื่ออื่น ๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ จะจำกัดความคิดของผู้อ่านมากกว่า ฉะนั้นการอ่านหนังสือจึงทำให้ผู้อ่านมีอิสระทางความคิดได้ดีกว่าการใช้สื่อชนิดอื่น ๆ

5) การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในด้านการพิมพ์และเทคโนโลยีอื่น ๆ ทำให้วิทยาการต่าง ๆ เผยแพร่ออกมาในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนมาก ผู้ที่ใฝ่ใจในการเรียนรู้จึงต้องรู้จักหลักการของการอ่าน และต้องฝึกฝนทักษะการอ่านอยู่เสมอ จึงจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่

นภดล จันทร์เพ็ญ (2557: 115) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีหนังสือให้เลือกอ่านได้มากมาย การอ่านช่วยให้เราสามารถหาความรู้ ความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ทั้งการศึกษา อาชีพการงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

จึงสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านเป็นการฝึกให้สมองได้คิดและเกิดสมาธิ ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ทำให้มนุษย์มีความองอาจทางวุฒิปัญญาและความสามารถยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดีงามได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดกว้างขวาง รู้เท่าทันความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

ในการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าต้องการอ่านเพื่อจุดประสงค์ใด อ่านเพื่ออะไร ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ก็จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูงและมีทิศทางในการอ่านที่ชัดเจน นักการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒน์นันท์ (2550: 30) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านมีดังนี้

1) การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ได้แก่การอ่านหนังสือจากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรอ่านอย่างหลากหลาย เพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

2) การอ่านเพื่อแสวงหาความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่การอ่านจากหนังสือประเภท สารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่าน เพื่อความบันเทิงแต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย

3) การอ่านเพื่อแสวงหาความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความ บทวิจารณ์ รายงานต่าง ๆ ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านอย่างหลากหลาย จากเอกสาร วารสาร สื่ออื่น ๆ ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตนเพราะจะทำให้มุมมองที่กว้างขึ้น อันจะทำให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้หลายมุมมองมากขึ้น

4) การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้เฉพาะเจาะจง แต่เป็นการอ่านบางครั้งคราวในเรื่องที่ตนเองอยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ฉลากยา การอ่านข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้ใช้เวลา ไม่นานและไม่กระทำทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ความรู้และนำไปใช้หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ และคิดวิเคราะห์

5) การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6) การอ่านเพื่อพัฒนาคน และเปลี่ยนบุคลิกภาพ เช่น หนังสือการฝึกการพูด การพูด ประกอบอาหาร การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับการถ่ายทอด เป็นสื่อความคิด เจตนา หรือการทำความเข้าใจให้มีความรู้ ความบันเทิง เกิดการพักผ่อน พัฒนาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 86-90) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า

1) เพื่อค้นหาคำตอบหรือความรู้ ผู้อ่านรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยการอ่านเพื่อนำประโยชน์ ที่ได้เพื่อพัฒนาศักยภาพทางการรับรู้ กระบวนการคิด การกระทำ และทำให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทาง อารมณ์ที่ดี

2) เพื่อความบันเทิงหรือตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ การอ่านนอกจากจะได้สาระ แล้วยังก่อให้เกิดความสุขจากการอ่านและการจรรโลงใจแก่ผู้อ่านด้วย

3) เพื่อประโยชน์ในการฝึกทักษะออกเสียงให้ถูกต้อง เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องเปล่งเสียง ออกมาตามตัวอักษรที่ปรากฏเป็นถ้อยคำต่าง ๆ โดยต้องสื่อเป็นความหมายให้ชัดเจน สอดคล้องกับ เรื่องราวที่จะนำเสนอ

4) เพื่อประโยชน์ในการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิด จิตใจ และการกระทำต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางที่ดีเพื่อประโยชน์ของตนเองและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เช่น การอ่านเรื่องเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้มีชื่อเสียง การอ่านคำสอนของพุทธเจ้า เป็นต้น

วรรณิ โสมประยูร (2553: 130-132) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการอ่านดังนี้

1) การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำราอ่าน อ่านหนังสือวิชาการ

2) การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี

- 3) การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 4) การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
- 5) การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
- 6) การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง เช่น การอ่านคำโฆษณาต่าง ๆ
- 7) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร
- 8) การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ อ่านคู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า
- 9) การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเหมือนกับพูด เช่น อ่านบทละครต่าง ๆ

สมชัย ศรีนอก และคณะ (2553:145) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านของแต่ละบุคคลจะมีจุดประสงค์ของตนเอง คนที่อ่านข้อความเดียวกัน อาจมีจุดประสงค์หรือความคิดต่างกัน โดยทั่วไปจุดประสงค์ของการอ่านมี 3 ประการดังนี้

1) การอ่านเพื่อความรู้ การอ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์และข้อความต่าง ๆ เพื่อให้ทราบเรื่องราวอันเป็นข้อความรู้หรือเหตุการณ์บ้านเมือง

2) การอ่านเพื่อความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบแนวความคิดทางปรัชญา วัฒนธรรม จริยธรรมและความคิดเห็นทั่วไป ซึ่งมักแทรกอยู่ในหนังสือแทบทุกประเภท มีใช้หนังสือประเภทปรัชญาหรือจริยธรรมโดยตรงเท่านั้น

3) การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อการฆ่าเวลา เช่น ระหว่างที่คอยบุคคลที่นัดหมาย คอยเวลารถไฟออก เป็นต้น หรืออ่านหนังสือบันเทิงคดีในเวลาว่าง บางคนที่มีนิสัยรักการอ่าน หากรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเพื่อความรู้ อาจอ่านหนังสือประเภทเบาสมองเพื่อการพักผ่อน หนังสือประเภทที่สนองจุดประสงค์ของการอ่านประเภทนี้มีจำนวนมาก เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย การ์ตูน วรรณคดี เป็นต้น

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก (2555: 262-263) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1) อ่านเพื่อหาความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ เป็นความรู้จากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์การอ่านหนังสือจากสาระเดียวกัน ควรอ่านจากผู้เขียนหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ผู้อ่านจะมีความรอบรู้ได้แนวคิดที่หลากหลายการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้นี้ เป็นการอ่านเพื่อสั่งสมความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่าน

2) อ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด เข้าใจแนวคิด ซึ่งได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความวิจารณ์ข่าว รายงานการประชุม ผู้อ่านไม่ควรอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความคิดและความชอบของตน ควรเลือกอ่านอย่างหลากหลาย จะทำให้มุมมองกว้างขึ้น จะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้ลุ่มลึกมากขึ้น

3) อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือความบันเทิง ความชื่นชม การอ่านเป็นอาหารใจให้เกิดความบันเทิงใจ อ่านแล้วเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานที่ได้จากการอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน หรืออ่านบทละคร อ่านบทกวีนิพนธ์ บทเพลง บทกวี

เป็นต้น นอกจากจะเฟลิดเฟลินไปกับภาษาและเรื่องราวที่สนุกสนานแล้ว ยังได้ความรู้ และคติข้อคิด ควบคู่ไปด้วย

4) อ่านเพื่อพัฒนาวิจารณ์ญาณและค่านิยม จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านของ นักเรียนในระดับที่สูงขึ้น และมีการเพิ่มพูนมวลประสบการณ์ทางโลกและชีวิตที่ชัดเจนมากขึ้น นักเรียน จึงจะเข้าใจคติธรรมที่แทรกอยู่ในวรรณกรรมที่อ่าน ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผล สามารถเลือกและประยุกต์สิ่งที่มีคุณค่ามาพัฒนาตนเอง ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพและดำรงชีวิต อย่างมีคุณค่า สามารถรับใช้สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าตามกำลังสติปัญญาที่เพิ่มพูนขึ้น

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการอ่านมีหลายประการขึ้นอยู่กับผู้อ่านตั้งจุดหมายไว้ว่าต้องการ อ่านเพื่อจุดมุ่งหมายใดเช่น อ่านเพื่อเพิ่มความรู้หรือเพื่อให้เกิดความรู้อ่านเพื่อความบันเทิงแม้จะเป็น การอ่านเพื่อความบันเทิงแต่ผู้อ่านจะได้ข้อคิดจากเรื่องสอดแทรกอยู่ด้วยอ่านเพื่อทราบข่าวสารและ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันเพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก และการอ่านเพื่อปรับบุคลิกภาพ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งนี้ผู้อ่านมักใช้การอ่านหนังสือเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตน เพื่อเข้าใจตนเองและปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ อ่านเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอ สิ่งใด ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสารัญ (2550: 99) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความ ในหนังสือภาษากับการสื่อสารว่า ข้อความที่ผู้เขียนสื่อมายังผู้อ่านมิได้มีเฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญ เท่านั้น แต่จะมีส่วนที่เกริ่นความขยายความหรือกล่าวซ้ำเพื่อเน้นความให้ชัดเจนด้วย ผู้อ่านจึงต้อง แยกแยะให้ได้ว่าส่วนใดเป็นข้อความสำคัญที่สุด ซึ่งเรียกใจความและส่วนใดประกอบ ซึ่งเรียกว่า พลความ การอ่านโดยแยกข้อความสำคัญที่สุดออกมาได้คือการอ่านจับใจความ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารของ ข้อความนั้นได้ตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ โดยไม่หลงไปให้ความสำคัญแก่ส่วนประกอบของข้อความ

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (2553: 20) การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การค้นหา สาระสำคัญของเรื่องหรือของหนังสือที่อ่าน ส่วนนั้นคือข้อความที่มีสาระครอบคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเนื้อเรื่องทั้งหมด ข้อความตอนหนึ่งหรือเรื่องหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว ซึ่งใจความสำคัญก็คือสิ่งที่ป็นสาระสำคัญของเรื่องนั่นเอง

สมพร จารุณี และปราณี ปราบริปู (2554: 5-12) ได้กล่าวถึงกระบวนการการอ่าน จับใจความ มีคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง 2 คำ คือ คำว่า กระบวนการ กับ จับใจความ ในพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้คำนิยามกระบวนการไว้ว่า “ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอีกอย่างหนึ่ง” ส่วนคำว่า จับใจความ หมายถึง “เข้าใจความหมาย” เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันจะหมายถึง “ปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจความหมาย” คำอธิบายความหมายอาจยังไม่ชัดเจนเพราะกระบวนการจับใจความเป็นเรื่องที่ซับซ้อนยากที่จะสังเกต เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายใน เป็นการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสายตากับสมองเป็นปฏิกริยา ที่เกิดขึ้นภายในจนกระทั่งถึงขั้นการเรียนรู้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก (2555: 265) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเก็บแนวคิดที่ต้องการ และอ่านข้ามตอนที่ไม่ต้องการ

ฉะนั้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อสรุปความจากเรื่องที่อ่าน หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเนื้อเรื่องนั้นมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และการกระทำนั้น ๆ เกิดผลอะไรบ้าง

5. ทักษะการอ่านจับใจความ

ทักษะการอ่านจับใจความจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังเช่น

สมพร จารุณี และปราณี ปราบริปู (2554: 5-23) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการอ่านจับใจความพอจะสรุปได้ดังนี้

1) ประสาทสัมผัสที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ได้แก่ ตา หู ทารกและเด็กเล็กจะเรียนภาษาจากการฟังเพราะหูพัฒนาได้รวดเร็วกว่าสายตา หูและตาที่ไม่บกพร่องและมีความเฉียบคมในการรับสารด้วยการฟังและรับสารผ่านทางสายตา ก็จะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้สารได้เร็ว ในขณะที่เดียวกันหากผู้เรียนมีปัญหาในด้านการฟังหรือการมองเห็น ก็จะมีผลต่อการเรียนภาษาของผู้เรียน หากเกิดข้อบกพร่องทั้งสองส่วนกระบวนการอ่านจับใจความย่อมได้รับผลกระทบเช่นกัน

2) ความสามารถในการรับรู้และแปลความหมายจากสิ่งที่เห็นหรือได้ยิน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับทักษะประสาททำหน้าที่รับรู้และแปลความหมายกับสิ่งที่อ่าน อีกทั้งต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกิดความคล่องแคล่ว ประสบการณ์ทางภาษาจะมีส่วนช่วยในการแปลความหมายของสารได้อย่างรวดเร็ว

3) การจัดลำดับ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เกี่ยวข้องกับการทำงานของสมองในส่วนที่เป็นการรับรู้ เป็นการจัดลำดับการอ่านสารก่อนหลัง หากสมองทำงานผิดปกติ การจัดลำดับก็จะแตกต่างจากสภาพที่ควรจะเป็น

4) การเชื่อมโยงความคิดกับภาษาโดยใช้กิจกรรมการเรียน ภาษาเป็นถ้อยคำที่เปล่งออกมาหรือเขียนเป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความให้เข้าใจ ผู้เรียนจะเรียนรู้ในการเชื่อมโยงภาษากับความคิดให้มีความสัมพันธ์ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่ใช้แทนสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมกับสมอง ซึ่งจะรับรู้และแปลความหมายสร้างเป็นแนวคิดให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการคิดระดับพื้นฐาน

5) ความแตกต่างในการสร้างองค์ความรู้ เมื่อกิจกรรมการอ่านเริ่มขึ้น ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้อ่านจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสายตากับตัวอักษร โดยใช้สมองเชื่อมโยงความหมายกับความรู้เดิมและประสบการณ์ทางภาษาสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้น ความรู้เดิมที่มีอยู่ได้เก็บไว้ในสมองโดยจะนำมาใช้เมื่อถึงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม ความรู้เดิมอาจจะได้รับจากที่บ้าน สังคม หรือได้จากกระบวนการเรียน เช่นเดียวกันกับประสบการณ์ทางภาษา สิ่งเหล่านี้จะผสมผสานกับความรู้ใหม่ที่ได้รับสร้างเป็นองค์ความรู้ของผู้อ่าน อย่างไรก็ตามผู้เรียนแต่ละคนจะมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ที่แตกต่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ใหม่ การมีความรู้เดิม และประสบการณ์ทางภาษามากหรือน้อยแตกต่างกัน จึงมีผลต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการอ่านจับใจความมีดังนี้

- 1) วัฒนธรรมของผู้เรียน
- 2) ปัจจัยเกี่ยวกับภาษา
- 3) สื่อการอ่าน ประกอบด้วย หนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่าน และสื่อการอ่านอื่น ๆ ตรงกับความสนใจตามวัยและระดับชั้นของผู้เรียนหรือไม่

4) การจัดกิจกรรมการอ่าน เป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้กลวิธีการอ่านเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้

ฉะนั้นสรุปได้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ มีอยู่สองปัจจัยหลัก ๆ คือ

1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ได้แก่ ประสาทสัมผัสทางตาและหู ความสามารถในการรับรู้ การจัดลำดับในการรับรู้ การเชื่อมโยงความคิดกับภาษา และการสร้างองค์ความรู้

2) ปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการอ่านจับใจความ ได้แก่ วัฒนธรรมของตัวนักเรียน ภาษาที่นักเรียนใช้ในการสื่อสาร สื่อการอ่านและการจัดกิจกรรมการอ่าน ทักษะการอ่านจับใจความจะสมบูรณ์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สมบูรณ์ทั้งสองด้าน และมีการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

6. การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

การพัฒนาทักษะการอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความประสบผลสำเร็จมากขึ้น

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวุฒิ อินทรพร (2558: 128) ได้กล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความไว้ว่า ต้องเริ่มต้นจากทักษะการฟัง สามารถนำทักษะการฟังมาเชื่อมโยงกับการฝึกการอ่านได้ เนื่องจากการฟังและการอ่านเป็นทักษะด้านการรับสารจึงมีความสัมพันธ์กันมาก และการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้เรียนควรฝึกฝนคือฟังเข้าใจและสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมายได้ การที่มีทักษะการฟังที่ดีจะเป็นรากฐานของการอ่านจับใจความที่ดีผู้เรียนควรฝึกเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนมากับความรู้ใหม่ได้ ฉะนั้นเมื่อได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการฟังและก็นำทักษะการฟังซึ่งสัมพันธ์กับการอ่านมาช่วยพัฒนาทักษะการอ่านด้วย การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้นผู้อ่านควรเปิดใจกว้างไม่อคติต่อผู้เขียนหรือเรื่องที่อ่าน ควรหมั่นฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านเรื่องที่หลากหลายและควรจดบันทึก เมื่ออ่านเรื่องใดก็ควรบันทึกข้อความสำคัญและสรุปสาระสำคัญของเรื่องให้ได้ แต่เพื่อให้เข้าใจเรื่องการอ่านซึ่งมีทั้งหลักที่ใช้ร่วมกับการฟังและหลักที่แตกต่างกัน และเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างเป็นขั้นตอน จึงจะกล่าวถึงขั้นตอนที่จะช่วยพัฒนาทักษะเพื่อเป็นผู้อ่านเป็น ดังนี้

1) เตรียมความพร้อม ทั้งความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกายการอ่านจำเป็นต้องใช้สายตามาก หากสายตามีปัญหาไม่สามารถอ่านเรื่องได้อย่างต่อเนื่องทำให้ไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน

2) ด้านจิตใจ หากมีปัญหากังวล ความเครียด อาจแก้ไขด้วยการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่ช่วยทำให้จิตใจผ่อนคลาย แต่ถ้ายังไม่ผ่อนคลายก็ไม่ควรฝืนอ่านเพราะไม่สามารถจดจ่อกับเรื่องที่อ่านได้

3) ผึกคิด การคิดเป็นปัจจัยเบื้องต้นของการเข้าใจ ทำได้โดยการอ่านสารแล้วผึกคิดตามเนื้อหาไปด้วยเราอาจได้ความรู้ใหม่จากการอ่านก็ได้

4) อ่านมาก การจะอ่านเป็น ควรอ่านหนังสือให้มากและหลากหลายประเภท อ่านหนังสือให้หลากหลายเพื่อช่วยให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ พัฒนาความคิดและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

5) อ่านให้ได้รับความ การอ่านเพื่อให้เข้าใจด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยพัฒนาเป็นผู้อ่านเป็นได้ การอ่านที่ถูกต้องนั้นไม่ควรอ่านเป็นคำ ๆ แต่ควรอ่านให้ได้รับความหมาย นั่นคือการอ่านควรกวาดสายตาให้ได้ครั้งละวลี หรือข้อความสั้น ๆ ทั้งนี้ขณะที่อ่านก็ควรคิดตั้งคำถามไปด้วย เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

6) จดบันทึก การจดบันทึกเป็นหลักการที่ใช้ได้ทั้งในการฟังและการอ่าน ที่ช่วยบันทึกความจำเพื่อกลับมาอ่านทบทวนใหม่ได้

ฉะนั้นสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความเพื่อให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ผึกคิดจากการอ่าน อ่านให้มากและอ่านสื่อให้หลากหลาย อ่านแล้วให้จับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ และสุดท้ายควรจดบันทึกสาระสำคัญเพื่อต้องการกลับมาทบทวนเนื้อหาใหม่อีกครั้ง

7. การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 10) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี

1) การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้ นักการศึกษามีความเห็นว่าผู้อ่านได้ผลาดเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้ว หากยึดเกณฑ์การประเมินที่ต่ำกว่านี้ จะทำให้มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2) การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินค่าทั้งหมดมี 20 ข้อ มีระดับตัวเลือก 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนน ขอบเขตที่ได้ดังนี้

คะแนน 72-80 เท่ากับ 4 หมายถึง ดี

คะแนน 52-71 เท่ากับ 3 หมายถึง ค่อนข้างดี

คะแนน 32-51 เท่ากับ 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 0-30 เท่ากับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลอยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2546: 22) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านจับใจความเป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์และวารสาร ประกาศ โฆษณา จดหมาย กิจกรรมในการทดสอบทักษะการอ่านจำแนกได้ดังนี้

1) กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาว ตามความเหมาะสมของงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร รายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

2) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

3) ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา สามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลาภาษาที่ใช้ในบทความที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่าสารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภทใด เจตนาของผู้เขียนต้องการสื่อถึงสิ่งใด และสามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเจตนาของผู้เขียนที่แฝงไว้ในงานเขียนอย่างมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุปความสามารถ ในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้น ๆ เป็นฐาน การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ขึ้นต่อกัน และการกำหนดความสามารถตามเกณฑ์อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่กล่าวมา สามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลากหลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบ การใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบ รวมทั้งการใช้แบบประเมินค่า และการที่จะใช้วิธีการใดในการประเมินขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินผลการอ่านจับใจความโดยการทดสอบโดยสร้างแบบทดสอบ กำหนด เนื้อหา จากนิทาน บทความ ข่าว หนังสือพิมพ์ สารคดี ที่มีความยาวที่เหมาะสมเพื่อเป็นโจทย์ในการตั้งคำถามตามแนวทางการทดสอบของกรมวิชาการ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก ตามแนวคิดของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์

การอ่านแบบ SQ3R

การอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการอ่านเพียงแต่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R

การอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการอ่านที่มีกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งนักวิชาการได้ให้แนวคิดดังนี้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2550: 93) ได้กล่าวถึงการอ่านแบบ SQ3R ไว้ว่าการอ่านแบบ SQ3R เป็นชื่อตามหลักสากล ซึ่งเป็นอักษรย่อของคำต่อไปนี้

S มาจากคำว่า Survey หมายถึง การสำรวจเนื้อหากว้าง ๆ ซึ่งอาจใช้วิธีการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจเนื้อหาของหนังสือ

Q มาจากคำว่า Question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อค้นหาจุดมุ่งหมายของเรื่องนั้น 3R มาจากคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร R 3 คำ ตามลำดับ คือ

R ตัวแรก มาจากคำว่า Read หมายถึง การอ่านอย่างรวดเร็ว

R ตัวที่สองมาจากคำว่า Recite หมายถึง การจำข้อความตอนท้ายของข้อความแรก เพื่อเชื่อมต่อกับข้อความตอนต้น ของข้อความต่อไป

R ตัวที่สาม มาจากคำว่า Review หมายถึง การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่านแล้วปรับใหม่ ให้เป็นความคิดของตนเอง เพื่อช่วยความจำและความเข้าใจ

Robinson (1961: 29-30 อ้างถึงใน เอมอร เนียมน้อย, 2551: 17-18) ได้เสนอยุทธวิธีการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งทีคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการอ่านดังนี้

1) ขั้นสำรวจ (Survey - S) โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อหนึ่ง ๆ เพื่อหาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่อง ที่จะกล่าวถึงต่อไปถ้าหากเรื่องนั้นมีบทสรุปก็อ่านสรุปด้วย การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 นาที และการอ่านนี้จะชี้ให้เห็นหัวข้อสำคัญ ๆ หรือแนวคิดที่เป็นหลักของเรื่องประมาณ 3-6 หัวข้อ การอ่านคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้เมื่ออ่านเรื่องอย่างละเอียดภายหลัง

2) ขั้นตั้งคำถาม (Question - Q) โดยการเปลี่ยนหัวข้อที่อ่านให้เป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจมากขึ้น คำถามจะช่วยให้นึกย้อนถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ที่สำคัญคือคำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูด้วยว่า ใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญสำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไร หรือใครบ้าง ตอนไหน หรือเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญไม่ผิดพลาด และคิดเสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบนั้น

3) ขั้นอ่าน (Read - R1) การอ่านข้อความในบทนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด ในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจ และจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริงการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้ขณะที่กำลังอ่านอยู่ ถ้านักคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีการจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสืออ่าน แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

4) ขั้นเล่าเรื่อง (Recite - R2) พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรืออาจเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำใหม่อีกเพื่อการสรุปด้วยคำตอบได้ง่ายเข้า จะทำให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้กลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าว ๆ วิธีการบรรยายถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วที่ดีที่สุดคือการบันทึกวลีสำคัญ ๆ ในรูปของโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ

5) ขั้นทบทวนบทเรียน (Reconstruct or Review - R3) เมื่ออ่านจบแล้วลองสำรวจดูว่าตนมีความสามารถจับจุดสำคัญของเรื่องได้ทุกจุดหรือไม่สามารถจดจำเรื่องราวและจุดสำคัญของเรื่อง

ได้ดีเพียงใด โดยพยายามนึกบททวนจุดสำคัญของเรื่องเสียก่อน แล้วโยงความคิดมายังรายละเอียดของเรื่อง วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนหรือผู้อ่านเข้าใจและจำเรื่องได้แม่นยำขึ้น

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 18-19) ได้สรุปว่าการอ่านแบบ SQ3R เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้นจนถึงขั้นอ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ มีขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้น ประกอบด้วย การอ่านสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างรอบคอบ การจดจำและการทบทวน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552: 245-248) กล่าวถึงวิธีสอนแบบ SQ3R ว่าเป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นการสอนการเปลี่ยนหัวข้อให้เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกวาดสายตาตามหาหัวข้อเรื่องแล้วเปลี่ยนหัวข้อนั้น ๆ เป็นคำถาม สอนและฝึกให้ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่จะได้จากการอ่านเมื่ออ่านจบข้อความแล้ว และฝึกให้ผู้เรียนทบทวนโดยการตรวจสอบบันทึกที่เขียนไว้ รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอ่านโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกผู้เรียนในด้านการอ่าน การทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จดบันทึกความคิดที่สำคัญ และการสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง โดยได้กล่าวอีกว่าวิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หัวข้อเรื่องที่ให้ผู้เรียนได้อ่านการเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม การอ่านเพื่อหาคำตอบ การจดบันทึกความคิดสำคัญ และการสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง

ฉันท ชาติทอง (2554: 321-323) กล่าวถึงวิธีสอน SQ3R เป็นการสอนมุ่งเน้นการเปลี่ยนหัวข้อต่าง ๆ เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกวาดสายตาหาหัวข้อเรื่องแล้วเปลี่ยนเป็นคำถาม ฝึกการบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่าน และการตรวจสอบข้อมูลที่ได้นบันทึกไว้ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1) ขั้นสำรวจ (S - Survey)
 - 1.1) ให้ผู้เรียนอ่านคร่าวๆ โดยกวาดสายตาไปตามหัวข้อ
 - 1.2) ค้นหาจุดสำคัญของเรื่อง
 - 1.3) ครูช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ เพื่อใช้ในการอ่านรายละเอียดในภายหลัง
- 2) ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question)
 - 2.1) ผู้เรียนเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม
 - 2.2) ครูกระตุ้นผู้เรียนและทำให้อยากรู้อยากเห็นมากขึ้น
 - 2.3) ผู้เรียนพัฒนาและเพิ่มความเข้าใจมากขึ้นเร็วขึ้น
 - 2.4) ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องอ่านเพื่อหาคำตอบ
- 3) ขั้นอ่าน (R - Read)
 - 3.1) ผู้เรียนอ่านเพื่อหาคำตอบ
 - 3.2) อ่านตั้งแต่ต้นจนจบ
 - 3.3) อ่านอย่างกระตือรือร้น
 - 3.4) หาคำตอบให้ได้
- 4) ขั้นประมวลความรู้ (R - Recite)
 - 4.1) เมื่ออ่านจบในแต่ละตอนผู้เรียนต้องพยายามหาคำตอบอย่างย่อ ๆ
 - 4.2) สร้างสำนวนภาษาของตนเอง
 - 4.3) บอกตัวอย่างในเรื่อง
 - 4.4) จดบันทึกวลีที่สำคัญ ๆ โดยกำหนดโครงเรื่องสั้น ๆ

5) ขั้นทบทวน (R - Review)

5.1) ตรวจสอบบันทึกที่จดไว้

5.2) มองภาพรวมที่สำคัญ

5.3) สร้างความสัมพันธ์ของเรื่อง

5.4) ตรวจสอบความเข้าใจทบทวนหัวข้อย่อยของประเด็นสำคัญ ๆ เหล่านี้

5.5) บันทึกประเด็นย่อยภายในประเด็นสำคัญ

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน (2557: 24) ได้กล่าวว่า มีวิธีสอนอ่านถ้านำมาปฏิบัติอย่างครบถ้วน ก็เป็นวิธีการที่ได้ผลอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งเรียกรูปแบบนี้ว่า SQ3R วิธีการอ่านแบบ SQ3R นี้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ

S (Survey) คือ การอ่านแบบสำรวจ สำรวจชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สารบัญ และความคิดที่ผู้เขียนตั้งจุดหมายในการเขียนนั้น หรือศึกษาจากคำนำ (introduction or preface) ก็ได้

Q (Question) คือ การตั้งคำถาม คือตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่เราต้องการจะรู้ ต้องการจะทราบนั้นคืออะไร

R1 (Read) คือ การอ่าน อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ ที่ได้ตั้งคำถามไว้ในใจแล้ว จึงสมควรจะต้องอ่านให้ละเอียด โดยใช้สารบัญและดัชนีช่วยค้นคำหรือเรื่องที่ต้องการด้วยหรือใช้อภิธานศัพท์ด้วย นอกจากนั้นอาจจะทำเครื่องหมายระบายสี หรือขีดเส้นใต้ หรือบันทึกไว้ข้าง ๆ หน้ากระดาษ (ถ้าเป็นหนังสือ/ตำราของตนเอง) เมื่ออ่านเข้าใจแล้วลองทำแบบฝึกหัดท้ายบท (ถ้ามี)

R2 (Recite) คือ การจดจำ ถ้าเราได้คำตอบจากหนังสือและเข้าใจอย่างกระจ่างจากการอ่านแล้ว เราควรจดจำข้อความที่สำคัญไว้ จดโน้ตไว้เพื่อเตือนความจำตนเอง และพยายามถามตนเองว่าจากการอ่านนั้น ๆ ได้ความคิดใหม่อะไรขึ้นมาบ้าง

R3 (Review Reconstruct) คือ การทบทวน ทบทวนดูซิว่าถูกต้องหรือไม่ พยายามนำความรู้ที่ได้รับนั้น ๆ ออกมาใช้ ทบทวนจุดสำคัญใหญ่ ๆ และจุดสำคัญรองลงมาของเนื้อเรื่องที่เราต้องการทราบนั้น

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นขั้นตอนวิธีการอ่านในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (Survey - S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านแบบผ่าน ๆ ตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมด

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question - Q) หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read - R1) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนถามในขั้นที่ 2 ได้

ขั้นที่ 4 การจดจำ (Recite - R2) หมายถึง นักเรียนสามารถออกมานำเสนอเนื้อหาสาระหรือเล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเอง

ขั้นที่ 5 การทบทวน (Review - R3) หมายถึง ทบทวนเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดเขียนสรุปสาระสำคัญ ซึ่งการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพการอ่านของผู้อ่านให้สูงขึ้นสามารถจับใจความและสรุปความได้

2. ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R

SQ3R เป็นกระบวนการอ่านที่มีขั้นตอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านการอ่านระดับสูง ดังเช่นนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R ไว้ดังนี้

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 46) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R สามารถใช้พัฒนาทักษะการอ่านให้ถึงขั้นการอ่านจับใจความ เพราะวิธีการอ่านแบบ SQ3R มีขั้นตอนฝึกให้ผู้อ่านต้องคิดและเขียนในขณะที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ช่วยลำดับความคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ทำให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

กัญญา ร้อยลา (2553: 46) กล่าวว่า การอ่าน 5 ขั้นตอน หรือ SQ3R สามารถพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียน โดยผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการคิดที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการอ่าน ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผลเพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปสาระสำคัญทั้งเข้าใจความหมายเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง

จิราภรณ์ สุกุลเหลืองอร่าม (2554: 84) กล่าวว่า ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R มีขั้นตอนการอ่านที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดในการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง จึงทำให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดหมายเพื่อค้นหาคำตอบ นอกจากนี้มีการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นการใช้ความคิดขั้นสูงคือให้ผู้เรียนเขียนบันทึกย่อเพื่อการเล่าเรื่อง การที่ผู้เรียนจะเล่าเรื่องย่อได้นั้นผู้เรียนต้องสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ทั้งหมดจึงจะสามารถเล่าเรื่องได้ สุดท้ายผู้เรียนยังต้องอ่านทบทวนบันทึกย่ออีกครั้ง ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อจะได้จำอย่างครบถ้วน

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R ช่วยพัฒนาการอ่านจากการอ่านออก แปลความหมายได้ นำไปสู่การอ่านจับใจความได้ด้วยการฝึกฝนผู้เรียนผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ การอ่านสำรวจเนื้อหอย่างคร่าว ๆ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การอ่านเพื่อหาคำตอบที่ตั้งคำถามไว้ การจดบันทึกข้อความสำคัญ และการอ่านเพื่อทบทวนเรื่องทั้งหมด

เทคนิคผังความคิด

1. ความหมายเทคนิคผังความคิด

ผังความคิดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนนิยมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ใช้ในการระดมสมองขณะทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน และในการสรุปบทเรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล เนื่องจากเกิดความสนุกสนานแก่ผู้เรียนในการเขียนสิ่งที่ตนเรียนรู้อย่างอิสระ มีการจัดกลุ่ม และเรียงลำดับความสำคัญผ่านเส้นแขนงต่าง ๆ จากจุดกึ่งกลางเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดย่อย ๆ และความคิดรวมทั้งหมดในกระดาษเพียงแผ่นเดียวมีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

โทนี บูชาน (2551: 39) ได้ให้ความหมายแผนที่ความคิดว่า เป็นการสะท้อนภาพความคิดเป็นรัศมี และจึงเป็นวิธีการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ แผนที่ความคิดเป็นเทคนิคการสะท้อนภาพที่ทรงพลังยิ่งอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นกุญแจสารพัดนึกในการเปิดประตูสู่ศักยภาพของสมองมาใช้อย่างเต็มที่ แผนที่ความคิดสามารถไปใช้ได้ในทุกภาคส่วนของชีวิต เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และคิดได้อย่างชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การยกสมรรถนะของมวลมนุษย์ให้สูงขึ้น

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 252) กล่าวว่า ผังความคิด (Mind Map) เป็นผังกราฟิกที่ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์หรือเส้นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแทนความหมายของความคิด เช่นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในแผนที่

ทศนา แคมณี (2558: 389-391) กล่าวว่า ผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

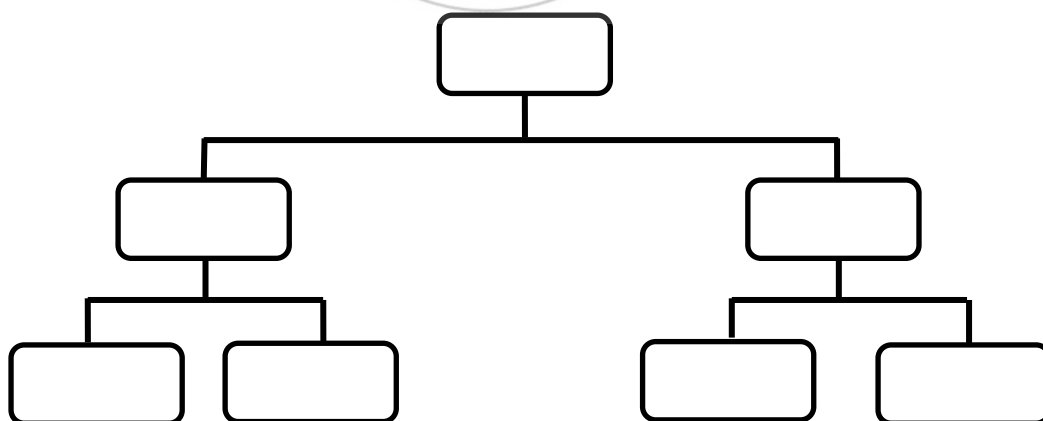
กล่าวโดยสรุป ผังผังความคิด หมายถึง ผังผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ สามารถที่จะถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใชภาพ สี เส้น ลากให้มีความเชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผังโดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดนิยามของผังความคิด คือ การเขียนสรุปเนื้อหาสาระจากเรื่องที่อ่านเป็นรูปหรือสัญลักษณ์ตามที่ตนเองชอบ โดยเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ เชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผัง โดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์

3. ตัวอย่างผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545: 183-189) กล่าวว่า การสร้างแผนผังความคิดเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิด ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง สามารถทำได้หลายลักษณะ เช่น

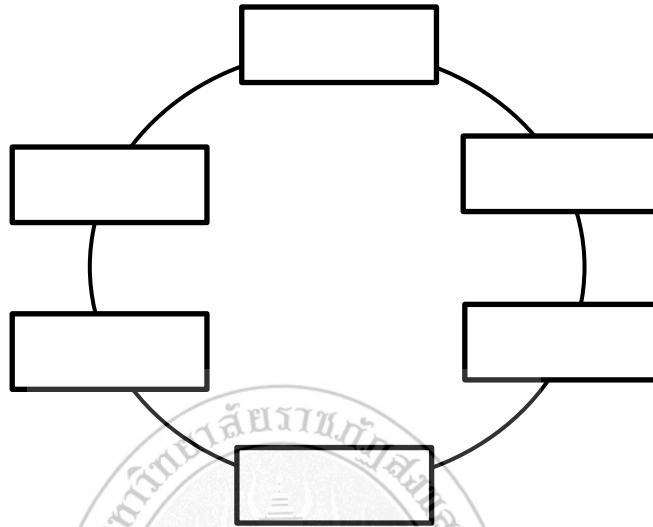
1) แผนผังแบบกิ่ง (Branching Map) นำเสนอโดยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ข้างบนหรือตรงกลางแล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับดังภาพ 2

ภาพ 2 แผนผังความคิดแบบกิ่ง

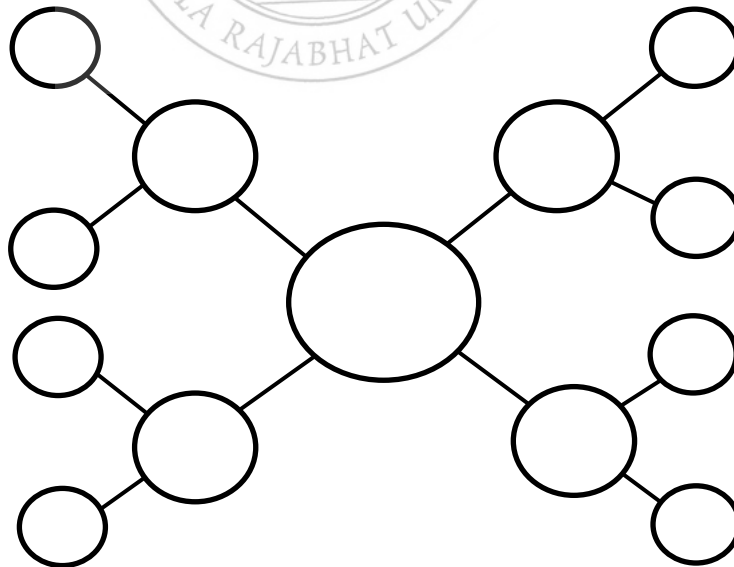
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 183.

2) แผนผังวงจร (Circle Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นแผนผังเพื่อเสนอความสำคัญเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเรียงลำดับเป็นวงกลมดังภาพ 3

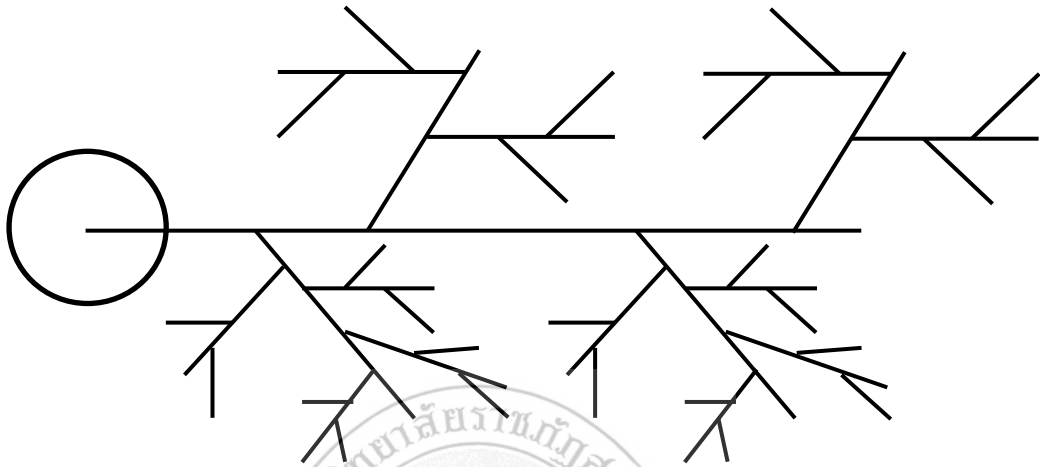
ภาพ 3 แผนผังความคิดแบบวงจร
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 183.

3) แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวมยอดหลักที่สำคัญไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนอธิบายหรือบอกลักษณะของความคิดรองลงไปไว้ในลักษณะของใยแมงมุมดังภาพ 4

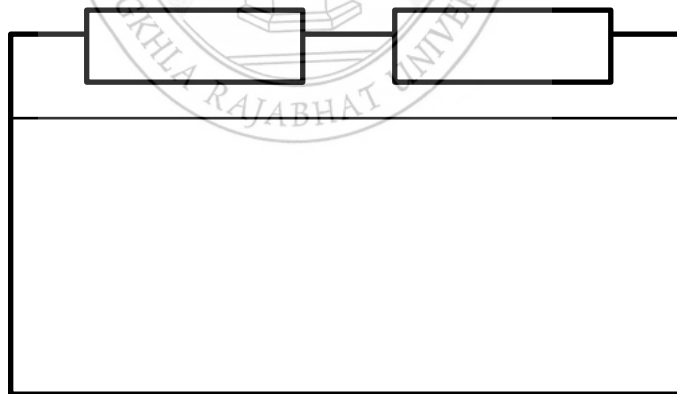
ภาพ 4 แผนผังความคิดแบบใยแมงมุม
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 183.

4) แผนผังแบบก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอโดยเขียนประเด็นหรือเรื่องหลัก แล้วเสนอสาเหตุและผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังภาพ 5

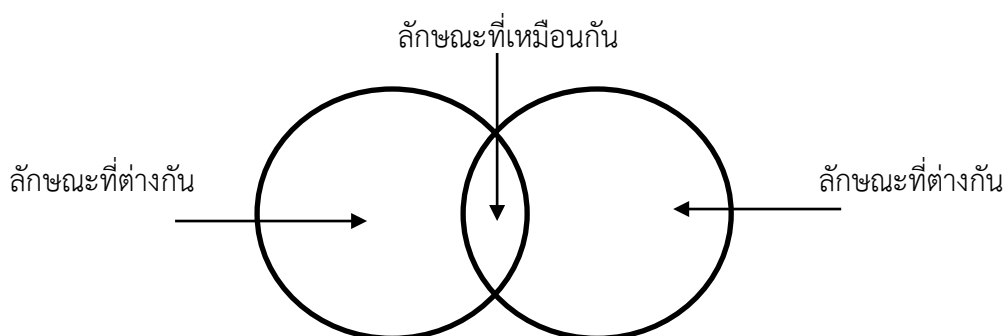
ภาพ 5 แผนผังความคิดแบบก้างปลา
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 184.

5) แผนผังตารางเปรียบเทียบ (Compare Table Map) เสนอโดยการเขียนเป็นตารางเพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนดดังภาพ 6

ภาพ 6 แผนผังความคิดแบบตารางเปรียบเทียบ
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 185.

6) แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circle Map) เสนอการเปรียบเทียบสองสิ่งหรือเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกันและต่างกันดังภาพ 7

ภาพ 7 แผนผังความคิดแบบรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน

ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 186.

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้แผนผังความคิดสามารถทำได้หลายลักษณะด้วยกัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ใช้แผนผังความคิดรูปแบบที่ 3 แผนผังแบบใยแมงมุม เพื่อให้ผู้เรียนเขียนสรุปเนื้อหาสาระจากเรื่องที่อ่านเป็นรูปหรือสัญลักษณ์ตามที่ตนเองชอบ โดยเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ เชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผังโดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์สำหรับเขียนในขั้นตอนที่ 5 ของการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด เนื่องจากแผนผังความคิดรูปแบบข้างต้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการเขียนสรุปการอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ทั้ง 7 เรื่อง ได้แก่ การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ การอ่านจับใจความจากนิทาน การอ่านจับใจความจากข่าว การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง การอ่านจับใจความจากบทความ การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ และการอ่านจับใจความจากสารคดี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและจดจำเนื้อหาที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบ ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ความเชื่อที่มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

จำปา วัฒนศิรินทรเทพ (2550: 48) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวก ซึ่งแสดงในลักษณะความชอบ ความพึงพอใจ ความสนใจเห็นด้วย ทำให้อยากทำงาน หรือปฏิบัติกิจกรรม อีกลักษณะหนึ่งคือ ทางลบ ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะของความเกลียด ไม่พึงประสงค์ ไม่พอใจ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย อาจทำให้บุคคลเกิดความเบื่อหน่าย หรือต้องการหนีห่างจาก

สิ่งนั้น นอกจากนี้ความพึงพอใจอาจจะแสดงออกในลักษณะความเป็นกลางก็ได้ เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รัก ไม่ชอบ ไม่น่าสนใจในสิ่งนั้น ๆ

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550: 58) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่จะควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคล อีกรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

อนงก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2550: 55) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการจะแสดงออกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งที่ได้รับจากการบริการและการนำเสนอการบริการโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการ

สมบัติ บารมี (2551: 13) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเป็นสุขที่เกิดจากทัศนคติทางด้านบวกที่มีต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น ทั้งจากภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคล

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552: 23) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เป็น การยอมรับ ความรู้สึกที่ยินดี ความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555: 273) ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ดี ที่ประทับใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับเชิงบวก โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างและมีความต้องการหลายระดับ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นข้างในจิตใจของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งจะแสดงออกมาว่าชอบใจ มีความสุขแสดงว่ามีความพึงพอใจ หรืออาจแสดงออกมาไม่พอใจไม่มีความสุข แสดงว่าไม่มีความพึงพอใจ

2. ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีพัฒนาการและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจ สุขใจเบื้องต้น นั่นคือ บุคคลต้องได้รับแรงจูงใจทั้งในลักษณะนามธรรมและรูปธรรม

ธีระ สุภาวิมล (2551: 21) ได้อธิบายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติ อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ระดับความรู้สึกหรือ ระดับความพอใจของแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ซึ่งเกิดจากความรู้สึกนึกคิดและปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มากระตุ้น ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันออกไป

ดังนั้น ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจในการเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

3. วิธีการวัดความพึงพอใจ

วิธีการวัดความพึงพอใจเป็นการประเมินความรู้สึกชอบ ความต้องการ ความพอใจ เนื่องจากประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นักการศึกษาได้ให้แนวคิดดังนี้

โยธิน แสงวดี (2551: 9) กล่าวว่า มาตรการวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธีได้แก่

1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าว อาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงานและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลเป็นจริงได้

3) การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกทางการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

การสร้างมาตรการวัดความพึงพอใจหรือทัศนคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

1) ตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่าต้องการศึกษาความพึงพอใจของใครที่มีต่อสิ่งใด

2) ให้ความหมายของความพึงพอใจต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าเป็นประเด็นหรือเรื่องที่จะสร้างแบบวัดนั้นประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง

3) สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของสิ่งที่จะศึกษาให้ครบถ้วนทุกแง่มุม และต้องมีข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบมากพอ

4) ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองและนำไปให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบโดยพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่ศึกษา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนจนลักษณะการตอบกับข้อความที่สร้างว่าสอดคล้องหรือกันหรือไม่เพียงใด เช่น พิจารณาว่าควรจะให้ตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือชอบมากที่สุด ชอบมาก ปานกลาง ชอบน้อย ชอบน้อยที่สุด เป็นต้น

5) ทำการทดลองขั้นต้นก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้ อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของมาตรการวัดความพึงพอใจทั้งหมดด้วย

6) กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปนิยมใช้ คือ กำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 หรือ 4, 3, 2, 1, 0 สำหรับข้อความทางบวก และ 1, 2, 3, 4, 5, หรือ 0, 1, 2, 3, 4 สำหรับข้อความทางลบ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกมากในทางปฏิบัติ

ฉะนั้นสรุปได้ว่า วิธีการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะวัดโดยวิธีใด เช่น ใช้แบบสอบถาม ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสังเกต สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ใช้วิธีของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดช่วงความรู้สึกของความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยเน้นเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านสภาพทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

- 1) บุคลิกภาพของครูผู้สอน
- 2) ความเอาใจใส่นักเรียน
- 3) บรรยากาศการเรียนการสอน
- 4) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน

ด้านที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ

- 1) ช่วยให้เกิดพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น
- 2) ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง
- 3) มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอน
- 4) เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

- 1) ครูตรวจงานและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์
- 2) การกำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจน
- 3) การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา
- 4) มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 3 ข้อ

- 1) การพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้
- 2) การได้แนวคิดในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ

3) ความพึงพอใจหรือความชอบต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค

ผังความคิด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความดังนี้

อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550: 69-70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบอีกว่า

ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนิตา ระแม (2555: 54-56) ได้ศึกษาการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่าน SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอน SQ3R อยู่ในระดับมาก

บัญชา ธรรมบุตร (2558: 189) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R และกลุ่มที่สอนแบบปกติผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบอีกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านจับใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ กลุ่มที่สอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ทำให้นักเรียนมีความสามารถและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้น เพราะ SQ3R เป็นวิธีการอ่านที่มีขั้นตอนฝึกให้อ่านต้องคิดและเขียนในขณะที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ช่วยลำดับความคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ทำให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับประเด็นสำคัญอย่างมีจุดมุ่งหมายจนทำให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและจับใจความได้ในที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความดังนี้

จิราพร วรรณ (2552: 41) ได้ใช้แผนผังความคิดในการพัฒนาการสรุปใจความของเรื่องได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนสามารถสรุปใจความของเรื่องได้และนักเรียนมีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ปนัดดา ศิริพานิช (2553: 78) ได้ทดลองนำแผนผังความคิดไปใช้ในการสอนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 พบว่า การใช้แผนผังความคิดช่วยพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความสำคัญ และพบว่านักเรียนที่มีบทบาทในการสร้างแผนผังความคิดทำคะแนนสอบหลังเรียนได้มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีบทบาทในการสร้างแผนผังความคิด

ศศิธร สุริยวงศ์ (2553: 111) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ

83.42/85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดี สรุปลงใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้สูงขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ ทำให้คะแนนสอบหลังเรียนสูงขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ หลังเรียนสูงขึ้น เพราะแผนผังความคิดช่วยทำให้เห็นภาพในการสรุปลงใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจเรื่องที่อ่าน และจดจำเรื่องที่อ่านได้ดี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย
 - 1.3 คำอธิบายรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาคะกูโบ
 - 1.4 ตารางวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - 1.5 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาคะกูโบ
2. การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.4 การอ่านจับใจความ
 - 2.5 ทักษะการอ่านจับใจความ
 - 2.6 การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ
 - 2.7 การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. การอ่านแบบ SQ3R
 - 3.1 ขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ3R
 - 3.2 ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R
4. เทคนิคผังความคิด
 - 4.1 ความหมายเทคนิคผังความคิด
 - 4.2 หลักการสร้างผังความคิด
 - 4.3 ตัวอย่างผังความคิด
5. ความพึงพอใจ
 - 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 5.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
 - 5.3 วิธีการวัดความพึงพอใจ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิด

หลักสูตร

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นและกำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม ส่งผลให้ครูจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้มีลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 8-9) ได้กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ

คำอธิบายรายวิชา

ท16101 ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 160 ชั่วโมง

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง และอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร เข้าใจเกี่ยวกับชนิด หน้าที่ของคำในประโยค ลักษณะของประโยค ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล รวบรวมและเข้าใจความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศ แต่งบทร้อยกรอง เปรียบเทียบสำนวน คำพังเพยและสุภาษิต อ่านเรื่องสั้นอย่าง หลากหลายอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน นำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจ ความหมายของข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ พุดแสดงความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์ความ น่าเชื่อถือจากการฟัง และดูสื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ลำดับเหตุการณ์ จากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า พุดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นน่าเชื่อถือ คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนคำขวัญ คำอวยพร ประกาศ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนจดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการ เขียนเรื่องราวจินตนาการ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด มีความเข้าใจ เห็นคุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านในท้องถิ่น

โดยใช้หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง และคำประพันธ์ ตามลักษณะของ คำประพันธ์เป็นทำนองเสนาะ อ่านจับใจความ ตีความ แปลความ วิเคราะห์ความ อธิบายและสรุปความ ทักษะการคัดลายมือ การเขียนโดยใช้หลักการเขียนสื่อสาร การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนจดหมาย และกรอกแบบรายการ ทักษะการฟัง การพุดแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น การพุดวิเคราะห์ เรื่องจากการฟัง การดูสื่อโฆษณา พุดรายงาน และพุดโน้มน้าว

สามารถเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล สามารถนำความรู้และข้อคิดไปใช้ ในตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ป.6/1-ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1-ป.6/9 ท 3.1 ป.6/1-ป.6/6 ท 4.1
ป.6/1-ป.6/6 ท 5.1 ป.6/1-ป.6/4

รวม 34 ตัวชี้วัด

4. ตารางวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร 3. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่าน ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่าง ๆ ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ - พระบรมราชาวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ ● การอ่านเร็ว

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม <ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และ การใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและท้องถิ่น
	7. อธิบายความหมายของข้อมูล จากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และ กราฟ
	8. อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน
มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน
เรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด	<ul style="list-style-type: none"> ● การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนสื่อสารเช่น <ul style="list-style-type: none"> - คำขวัญ - คำอวยพร - ประกาศ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิด
	4. เขียนเรียงความ	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนเรียงความ
	5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอนโอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. เขียนจดหมายส่วนตัว	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนจดหมายส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายขอโทษ - จดหมายแสดงความขอบคุณ - จดหมายแสดงความเห็นใจ - จดหมายแสดงความยินดี
	7. กรอกแบบรายการต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● การกรอกแบบรายการ <ul style="list-style-type: none"> - แบบคำร้องต่าง ๆ - ใบสมัครศึกษาต่อ - แบบฝากส่งพัสดุและไปรษณียภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> ● การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด
 มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจ จุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู 2. ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู 3. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากการฟังและดูสื่อโฆษณา อย่างมีเหตุผล 4. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็น ที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา 5. พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ 6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<ul style="list-style-type: none"> ● การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจในจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - สื่อสิ่งพิมพ์ - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ● การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณา ● การรายงาน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์ ● การพูดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งกรรมการนักเรียน - การรณรงค์ด้านต่าง ๆ - การโต้วาที ● มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ ในประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ● ชนิดของคำ - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา - คำวิเศษณ์ - คำบุพบท - คำเชื่อม - คำอุทาน
	2. ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ● คำราชาศัพท์ ● ระดับภาษา ● ภาษาถิ่น
	3. รวบรวมและบอกความหมาย ของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	4. ระบุลักษณะของประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มคำหรือวลี ● ประโยคสามัญ ● ประโยครวม ● ประโยคซ้อน
	5. แต่งบทร้อยกรอง	<ul style="list-style-type: none"> ● กลอนสุภาพ
	6. วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวน ที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต	<ul style="list-style-type: none"> ● สำนวนที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี หรือวรรณกรรมที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและท้องถิ่นอื่น
	2. เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	- วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> ● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เฉพาะสาระการอ่าน ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	ท1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน
	ท1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- บทความ
	ท1.1 ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราชาบาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ
		● การอ่านเร็ว

5. โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ

โรงเรียนบ้านบาตะกูโบได้จัดทำโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้น จำนวน 16 หน่วย รวมเวลาเรียนตลอดทั้งปี 160 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง โดยกำหนดโครงสร้างวิชาภาษาไทยดังนี้

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
1. จากผาแต้มสู่อียิปต์	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่ คำยากและสำนวน	9
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/3	3. การอ่านออกเสียง	
	ท 1.1 ป.6/5	4. การใช้เลขไทย	
	ท 2.1 ป.6/3	5. พยางค์และคำ	
	ท 3.1 ป.6/1	6. ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	
	ท 3.1 ป.6/2	7. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	
	ท 5.1 ป.6/3	8. รู้จักบ้านเกิด	
2. ควายข้าวและชวานา	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่ คำยาก	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านออกเสียงและ	
	ท 1.1 ป.6/3	การเขียนคำ	
	ท 1.1 ป.6/5	3. การอ่านเสริม เพิ่มความรู้	
	ท 2.1 ป.6/3	4. อักษรสามหมู่และการผัน	
	ท 3.1 ป.6/1	วรรณยุกต์	
	ท 3.1 ป.6/2	5. คำเป็นคำตาย	
	ท 5.1 ป.6/3	6. ความหมายของคำและ การเขียนสื่อคำ	
3. อ่านป้ายได้สาระ	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่คำยากในบทเรียน	9
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจและการอ่าน	
	ท 1.1 ป.6/3	ออกเสียง	
	ท 1.1 ป.6/5	3. บทอ่านเสริมเรื่องคำไทย	
	ท 2.1 ป.6/3	4. วลี	
	ท 3.1 ป.6/1	5. ประโยค	
	ท 3.1 ป.6/2	6. ภาษาพูด ภาษาเขียน	
	ท 4.1 ป.6/3	7. ช่วยกันคิด ช่วยกันหา	
ท 4.1 ป.6/3			

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
4. กทลีตานี	ท 1.1 ป.6/1	1. การอ่าน	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	
	ท 1.1 ป.6/3	3. คำใหม่ คำยาก	
	ท 1.1 ป.6/5	4. การเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ตามความหมาย	
	ท 2.1 ป.6/3	5. คำและชนิดของคำ	
	ท 3.1 ป.6/1	6. ภาษาพูดภาษาเขียน	
	ท 3.1 ป.6/2	7. การย่อความ การวิเคราะห์ เรื่อง	
	ท 4.1 ป.6/1		
5. ละครย่อนคิด	ท 1.1 ป.6/1	1. คำใหม่ คำยาก	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/4	3. คัดและเขียนคำ	
	ท 1.1 ป.6/5	4. การเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ตามความหมาย	
	ท 2.1 ป.6/3	5. คำวิเศษณ์คำบุพ	
	ท 3.1 ป.6/4	6. การเขียนจดหมาย	
	ท 3.1 ป.6/2		
	ท 4.1 ป.6/1		
6. กลอนกานท์บ้านไทย	ท 1.1 ป. 6/1	1. คำใหม่คำยากในบทเรียน	11
	ท 1.1 ป 6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/3	3. การอ่านออกเสียง	
	ท 1.1 ป.6/5	4. อ่านเสริม เรือนไทย	
	ท 2.1 ป.6/8	5. คำสันธาน	
	ท 3.1 ป.6/6	6. คำอุทาน	
	ท 4.1 ป.6/5	7. กาพย์ยานี 11 กลอนสุภาพ	
	ท 5.1 ป.6/3	8. การเขียนตามจินตนาการ	
7. กว่าแผ่นดินจะ กลับหน้า	ท 1.1 ป.6/1	1. อ่านเพิ่มเติมความหมาย	10
	ท 1.1 ป.6/2	2. การอ่านในใจ	
	ท 1.1 ป.6/4	3. อ่านเป็นเล่นคำ	
	ท 1.1 ป.6/5	4. สำนวนสุภาพิต คำพังเพย	
	ท 2.1 ป.6/8	5. มารยาทการฟัง พูด ดู	
	ท 3.1 ป.6/6	6. การวิเคราะห์สำนวน	
	ท 4.1 ป.6/5/6	7. สรุปบทเรียน	
	ท 5.1 ป.6/3		

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
8. ไม้งามในสวนแก้ว	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/9 ท 3.1 ป.6/6 ท 4.1 ป.6/4/5 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/2/3/4	1. คำศัพท์ในบทเรียน 2. ร้อยแก้ว ร้อยกรอง สุภาพ สอนหญิง 3. ชนิดของประโยค 4. คำประพันธ์การแต่ง 5. บทร้อยกรอง	10
9. ครั้นเครื่องเพลงพื้นบ้าน	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/9 ท 3.1 ป.6/2/6 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/2/3/4	1. คำใหม่ คำยากในบทเรียน 2. การอ่านในใจ 3. การอ่านออกเสียง 4. เพลงพวงมาลัย 5. เพลงพื้นบ้าน 6. ประโยคและข้อความที่เป็น โวหาร	10
10. ซ่อนกลางสร้าง สุภาพ	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/3/9 ท 3.1 ป.6/2/6 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/3/4	1. การอ่านในใจ 2. การคิดวิเคราะห์ด้วย แผนภาพโครงเรื่อง 3. การอ่านออกเสียง 4. การเขียนย่อความ 5. สืบสายเลือด 6. การพูดปฏิเสธ หรือการโต้แย้ง 7. อ่านดี มีวิจารณ์ญาณ	10
11. สวยร้ายสายลับ	ท 1.1 ป.6/1/2 ท 1.1 ป.6/3/4 ท 1.1 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1/2/3/4 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/2/6 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/5/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. คำใหม่ สำนวนภาษา 1. การอ่านออกเสียง 2. บทอ่านเสริม 3. การคัดลายมือ 4. การพัฒนาการเขียน 5. เขียนตามจินตนาการละ สร้างสรรค์ 6. การอ่านแผนที่ แผนที่	10

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
12. สี่ศิษย์พระดาบส	ท 1.1 ป.6/2/3/6 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/2/3 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/1/2/5 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. การอ่านออกเสียง 2. บทอ่านเสริมสี่ศิษย์ พระดาบส 3. อ่านเพิ่มเติมความหมาย 4. การโฆษณาและการเจรจา ต่อรอง 5. โต้วาทีมีสาระ 6. การพูดในโอกาสต่าง ๆ 7. การคิดพินิจเรื่องราว 8. อ่านคล่อง เขียนถูก 9. เขียนแผนผังความคิด ของเรื่อง	10
13. หนึ่งในประชาคม	ท 1.1 ป.6/2/4/6 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/6/7 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/2/3/5 ท 4.1 ป.6/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. คำใหม่ คำยาก 2. การอ่านในใจ 3. อ่านเสริมเติมความรู้ 4. อธิบายเพิ่ม เติมความรู้ (ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์) 5. การเขียนจดหมายท (จดหมายกิจธุระ) 6. คิดไปได้สาระ	9
14. เสียแล้วไม่กลับคืน	ท 1.1 ป. 6/2/4/5 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/6/7 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/1/2/3/6 ท 4.1 ป.6/2/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. คำใหม่ คำยาก 2. การอ่านในใจและตอบ คำถาม 3. อ่านเสริมเติมเต็ม 4. การดู ฟัง และอ่านข่าว	9

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
15. นิทานแสนสนุก	ท 1.1 ป.6/2/4/5 ท 1.1 ป.6/7/8/9 ท 2.1 ป.6/6/7 ท 2.1 ป.6/8/9 ท 3.1 ป.6/1/2/3/6 ท 4.1 ป.6/2/4 ท 4.1 ป.6/2/6 ท 5.1 ป.6/1/3	1. การย่อความ 2. อ่านเสริม 3. การวิเคราะห์เรื่องสั้น 4. อธิบายเพิ่มความรู้ 5. สรุปเรื่องนิทานแสนสนุก 6. การอ่านออกเสียงคัด และเขียนคำ 7. คำราชาศัพท์ 8. อ่านเสริมสรุปข้อคิด จากบทเรียน	9
16. การอ่านจับใจความ สำคัญ	ท 1.1 ป.6/1 ท 1.1 ป.6/3 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/5	1. การอ่านจับใจความจาก เรื่องเล่าสั้น ๆ 2. การอ่านจับใจความจาก นิทาน 3. การอ่านจับใจความจากข่าว 4. การอ่านจับใจความจาก เนื้อเพลง 5. การอ่านจับใจความจาก บทความ 6. การอ่านจับใจความจากงาน เขียนประเภทโน้มน้าวใจ 7. การอ่านจับใจความจาก สารคดี	14
รวม			160

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบาตะกูโบ ได้กำหนดเนื้อหาการอ่านจับใจความไว้ในหน่วยที่ 16 การอ่านจับใจความ ประกอบด้วย การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ การอ่านจับใจความจากนิทาน การอ่านจับใจความจากข่าว การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง การอ่านจับใจความจากบทความ การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ และการอ่านจับใจความจากสารคดี โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ 14 ชั่วโมง ดังนี้

ลำดับที่/ ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
16. การอ่านจับใจความ สำคัญ	ท 1.1 ป.6/1	1. การอ่านจับใจความจาก เรื่องเล่าสั้น ๆ	2
	ท 1.1 ป.6/3		
	ท 1.1 ป.6/4	2. การอ่านจับใจความจาก นิทาน	2
	ท 1.1 ป.6/5	3. การอ่านจับใจความจากข่าว	2
		4. การอ่านจับใจความจาก เนื้อเพลง	2
		5. การอ่านจับใจความจาก บทความ	2
		6. การอ่านจับใจความจากงาน เขียนประเภทโน้มน้าวใจ	2
		7. การอ่านจับใจความจาก สารคดี	2
รวม			14

การอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้แสวงหาความรู้หรือข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีทำให้เป็นคนก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่าน มาพัฒนาตนเองเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มีความรู้ทัดเทียมกับผู้อื่น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น และยังส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 75) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน ตรงกับเรื่องที่คุณเขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 4) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน คือ การเข้าใจในถ้อยคำประโยคข้อความ และเรื่องราวที่อ่าน โดยสามารถอธิบายความหมายของคำ เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และบอกประเด็นของเรื่องได้ถูกต้อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552: 3) ได้กล่าวเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า การอ่านต้องมีความหมายมาเกี่ยวข้อง คือ ความเข้าใจถ้อยคำที่อ่าน ดังนั้นสิ่งที่ควรเข้าใจในการอ่านคือต้องเข้าใจและสื่อความหมายได้ตรงกับตัวอักษรที่อ่าน ถ้าเป็นการอ่านคำก็ต้องเข้าใจความหมายของคำ อ่านประโยคก็ต้องเข้าใจ

ความหมายของประโยค อ่านข้อความหรืออ่านเรื่องราวก็สามารถเล่าเรื่องและสรุปเรื่องได้ถูกต้องตรงกับประเด็นที่อ่าน

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553: 49) ให้ความหมายไว้ว่า การอ่าน คือ การแปลความหมายหมายความว่า ไม่ว่าจะอ่านนั้นจะเป็นการอ่านภาษาถ้อยคำ (วจนภาษา) หรือการอ่านภาษาที่มีใช้ถ้อยคำ (อวจนภาษา) รวมถึงการอ่านสัมผัสรู้สึกการอ่านธรรมชาติและอ่านสภาวะธรรมต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านั้นได้ความหมายอย่างไร หรือมีความจริงใดก็ถือว่าอ่านได้ หรืออ่านออกเกิดสัมฤทธิ์ผลของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2553: 129) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า หมายถึงกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก (2555: 139) การอ่าน คือ กระบวนการค้นหา รับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการจับใจความสำคัญและตีความเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางการรับสาร ซึ่งใช้ความคิด ใช้สติปัญญาและความสามารถของแต่ละบุคคลในการรับสาร เพื่อเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องที่อ่าน และแปลความตีความให้ตรงกับผู้เขียนต้องการที่จะสื่อ โดยใช้ความคิดและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านโดยผ่านกระบวนการจับใจความสำคัญ

2. ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน การอ่านเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยบำบัดความเครียดและช่วยให้จิตใจผ่อนคลายพร้อมกันได้ การเลือกอ่านเรื่องที่ชอบโดยไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องที่เรียนหรือความรู้ในการทำงาน เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยทำให้สภาวะหรือปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ในช่วงเวลานั้นเพราะนอกจากอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้เห็นเหตุการณ์ อีกทั้งยังเพิ่มพูนสติปัญญาของตน บุคคลที่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริงย่อมสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี

มีหน่วยงานและนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน โดยสรุปการบรรยายของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณ วรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนึ่งสี่ว่า

- 1) การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่นการฟัง
- 2) ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีจำกัดเวลาและสถานที่ที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้
- 3) หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด

- 4) ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
- 5) การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่นเพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
- 6) ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ หรืออ่านละเอียด อ่านข้ามหรือทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
- 7) หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดการสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ
- 8) ผู้อ่านเกิดความคิดได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่ม สามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 40) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนา การตีความระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมีดังนี้

- 1) การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่อง อ่านคำนำให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์ของการอ่านจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่านเพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่านโดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่าความยากง่ายอย่างไร หนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้อ่านประเภทใด เดาคำว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

- 2) การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่าน ขณะอ่านผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอนด้วยการอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้า ซึ่งจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไปย้อนมา ผู้อ่านจะใช้บริบทหรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความหมายของคำเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

- 3) การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน อ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจเพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่าน ถ้าเป็นการอ่านบทกลอนจะต้องอ่านทำนองเสนาะดัง ๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

- 4) การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำและภาษาที่ใช้ สำรวจโครงเรื่องของหนังสือ เปรียบเทียบหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจและเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องและการลำดับเรื่อง และสำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

- 5) การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่าน จัดทำโครงงานหลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่ต่างเรื่องเพิ่มเติม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

สำลี รักสุทธี (2553: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนเรียนทุกกลุ่มวิชา คนจะเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ได้ดีถ้าอ่านหนังสือได้ดี

สมชัย ศรีนอก และคณะ (2553: 142) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งแพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ทักษะการอ่านมีความสำคัญมากขึ้น ดังนี้

1) การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ทันความคิด ความก้าวหน้าของโลกได้ เช่นเดียวกับการรับสารจากสื่อชนิดต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

2) หนังสือเป็นสื่อที่ดีที่สุด ใช้ง่ายที่สุด และมีราคาถูกที่สุด ที่บุคคลทั่วไปใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้และความเพลิดเพลิน

3) การอ่านหนังสือเป็นการฝึกให้สมองได้คิด และเกิดสมาธิด้วย ฉะนั้นหากมีการคิดอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ทักษะด้านนี้พัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์สูง

4) ผู้อ่านสามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้เองในขณะที่สื่ออื่น ๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ จะจำกัดความคิดของผู้อ่านมากกว่า ฉะนั้นการอ่านหนังสือจึงทำให้ผู้อ่านมีอิสระทางความคิดได้ดีกว่าการใช้สื่อชนิดอื่น ๆ

5) การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในด้านการพิมพ์และเทคโนโลยีอื่น ๆ ทำให้วิทยาการต่าง ๆ เผยแพร่ออกมาในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนมาก ผู้ที่ใฝ่ใจในการเรียนรู้จึงต้องรู้จักหลักการของการอ่าน และต้องฝึกฝนทักษะการอ่านอยู่เสมอ จึงจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่

นภดล จันทร์เพ็ญ (2557: 115) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีหนังสือให้เลือกอ่านได้มากมาย การอ่านช่วยให้เราสามารถหาความรู้ ความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ทั้งการศึกษา อาชีพการงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

จึงสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านเป็นการฝึกให้สมองได้คิดและเกิดสมาธิ ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ทำให้มนุษย์มีความองอาจทางวุฒิปัญญาและความสามารถยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดีงามได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดกว้างขวาง รู้เท่าทันความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

ในการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าต้องการอ่านเพื่อจุดประสงค์ใด อ่านเพื่ออะไร ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ก็จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูงและมีทิศทางในการอ่านที่ชัดเจน นักการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒน์นันท์ (2550: 30) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านมีดังนี้

1) การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ได้แก่การอ่านหนังสือจากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรอ่านอย่างหลากหลาย เพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

2) การอ่านเพื่อแสวงหาความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่การอ่านจากหนังสือประเภท สารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่าน เพื่อความบันเทิงแต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย

3) การอ่านเพื่อแสวงหาความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความ บทวิจารณ์ รายงานต่าง ๆ ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านอย่างหลากหลาย จากเอกสาร วารสาร สื่ออื่น ๆ ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตนเพราะจะทำให้มุมมองที่กว้างขึ้น อันจะทำให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้หลายมุมมองมากขึ้น

4) การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้เฉพาะเจาะจง แต่เป็นการอ่านบางครั้งคราวในเรื่องที่ตนเองอยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ฉลากยา การอ่านข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้ใช้เวลา ไม่นานและไม่กระทำทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ความรู้และนำไปใช้หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ และคิดวิเคราะห์

5) การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6) การอ่านเพื่อพัฒนาคน และเปลี่ยนบุคลิกภาพ เช่น หนังสือการฝึกการพูด การพูด ประกอบอาหาร การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับการถ่ายทอด เป็นสื่อความคิด เจตนา หรือการทำความเข้าใจให้มีความรู้ ความบันเทิง เกิดการพักผ่อน พัฒนาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 86-90) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า

1) เพื่อค้นหาคำตอบหรือความรู้ ผู้อ่านรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยการอ่านเพื่อนำประโยชน์ ที่ได้เพื่อพัฒนาศักยภาพทางการรับรู้ กระบวนการคิด การกระทำ และทำให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทาง อารมณ์ที่ดี

2) เพื่อความบันเทิงหรือตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ การอ่านนอกจากจะได้สาระ แล้วยังก่อให้เกิดความสุขจากการอ่านและการจรรโลงใจแก่ผู้อ่านด้วย

3) เพื่อประโยชน์ในการฝึกทักษะออกเสียงให้ถูกต้อง เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องเปล่งเสียง ออกมาตามตัวอักษรที่ปรากฏเป็นถ้อยคำต่าง ๆ โดยต้องสื่อเป็นความหมายให้ชัดเจน สอดคล้องกับ เรื่องราวที่จะนำเสนอ

4) เพื่อประโยชน์ในการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิด จิตใจ และการกระทำต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางที่ดีเพื่อประโยชน์ของตนเองและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เช่น การอ่านเรื่องเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้มีชื่อเสียง การอ่านคำสอนของพุทธเจ้า เป็นต้น

วรรณิ โสมประยูร (2553: 130-132) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการอ่านดังนี้

1) การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำราอ่าน อ่านหนังสือวิชาการ

2) การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี

- 3) การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 4) การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
- 5) การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
- 6) การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง เช่น การอ่านคำโฆษณาต่าง ๆ
- 7) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร
- 8) การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ อ่านคู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า
- 9) การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะกับเนื้อเรื่องและเหมือนกับพูด เช่น อ่านบทละครต่าง ๆ

สมชัย ศรีนอก และคณะ (2553:145) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านของแต่ละบุคคลจะมีจุดประสงค์ของตนเอง คนที่อ่านข้อความเดียวกัน อาจมีจุดประสงค์หรือความคิดต่างกัน โดยทั่วไปจุดประสงค์ของการอ่านมี 3 ประการดังนี้

- 1) การอ่านเพื่อความรู้ การอ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์และข้อความต่าง ๆ เพื่อให้ทราบเรื่องราวอันเป็นข้อความรู้หรือเหตุการณ์บ้านเมือง
- 2) การอ่านเพื่อความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบแนวความคิดทางปรัชญา วัฒนธรรม จริยธรรมและความคิดเห็นทั่วไป ซึ่งมักแทรกอยู่ในหนังสือแทบทุกประเภท มีใช้หนังสือประเภทปรัชญาหรือจริยธรรมโดยตรงเท่านั้น

3) การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อการฆ่าเวลา เช่น ระหว่างที่คอยบุคคลที่นัดหมาย คอยเวลารถไฟออก เป็นต้น หรืออ่านหนังสือบันเทิงคดีในเวลาว่าง บางคนที่มีนิสัยรักการอ่าน หากรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเพื่อความรู้ อาจอ่านหนังสือประเภทเบาสมองเพื่อการพักผ่อน หนังสือประเภทที่สนองจุดประสงค์ของการอ่านประเภทนี้มีจำนวนมาก เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย การ์ตูน วรรณคดี เป็นต้น

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก (2555: 262-263) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1) อ่านเพื่อหาความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ เป็นความรู้จากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์การอ่านหนังสือจากสาระเดียวกัน ควรอ่านจากผู้เขียนหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ผู้อ่านจะมีความรอบรู้ได้แนวคิดที่หลากหลายการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้นี้ เป็นการอ่านเพื่อสั่งสมความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่าน

2) อ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด เข้าใจแนวคิด ซึ่งได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความวิจารณ์ข่าว รายงานการประชุม ผู้อ่านไม่ควรอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความคิดและความชอบของตน ควรเลือกอ่านอย่างหลากหลาย จะทำให้มุมมองกว้างขึ้น จะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้ลุ่มลึกมากขึ้น

3) อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือความบันเทิง ความชื่นชม การอ่านเป็นอาหารใจให้เกิดความบันเทิงใจ อ่านแล้วเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานที่ได้จากการอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน หรืออ่านบทละคร อ่านบทกวีนิพนธ์ บทเพลง บทกวี

เป็นต้น นอกจากจะเฟลิดเฟลินไปกับภาษาและเรื่องราวที่สนุกสนานแล้ว ยังได้ความรู้ และคติข้อคิด ควบคู่ไปด้วย

4) อ่านเพื่อพัฒนาวิจารณ์ญาณและค่านิยม จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านของ นักเรียนในระดับที่สูงขึ้น และมีการเพิ่มพูนมวลประสบการณ์ทางโลกและชีวิตที่ชัดเจนมากขึ้น นักเรียน จึงจะเข้าใจคติธรรมที่แทรกอยู่ในวรรณกรรมที่อ่าน ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผล สามารถเลือกและประยุกต์สิ่งที่มีคุณค่ามาพัฒนาตนเอง ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพและดำรงชีวิต อย่างมีคุณค่า สามารถรับใช้สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าตามกำลังสติปัญญาที่เพิ่มพูนขึ้น

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการอ่านมีหลายประการขึ้นอยู่กับผู้อ่านตั้งจุดหมายไว้ว่าต้องการ อ่านเพื่อจุดมุ่งหมายใดเช่น อ่านเพื่อเพิ่มความรู้หรือเพื่อให้เกิดความรู้อ่านเพื่อความบันเทิงแม้จะเป็น การอ่านเพื่อความบันเทิงแต่ผู้อ่านจะได้ข้อคิดจากเรื่องสอดแทรกอยู่ด้วยอ่านเพื่อทราบข่าวสารและ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันเพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก และการอ่านเพื่อปรับบุคลิกภาพ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งนี้ผู้อ่านมักใช้การอ่านหนังสือเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตน เพื่อเข้าใจตนเองและปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ อ่านเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอ สิ่งใด ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

จูไรร์ตัน ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสารณู (2550: 99) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความ ในหนังสือภาษากับการสื่อสารว่า ข้อความที่ผู้เขียนสื่อมายังผู้อ่านมิได้มีเฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญ เท่านั้น แต่จะมีส่วนที่เกริ่นความขยายความหรือกล่าวซ้ำเพื่อเน้นความให้ชัดเจนด้วย ผู้อ่านจึงต้อง แยกแยะให้ได้ว่าส่วนใดเป็นข้อความสำคัญที่สุด ซึ่งเรียกใจความและส่วนใดประกอบ ซึ่งเรียกว่า พลคม การอ่านโดยแยกข้อความสำคัญที่สุดออกมาได้คือการอ่านจับใจความ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารของ ข้อความนั้นได้ตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ โดยไม่หลงไปให้ความสำคัญแก่ส่วนประกอบของข้อความ

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (2553: 20) การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การค้นหา สาระสำคัญของเรื่องหรือของหนังสือที่อ่าน ส่วนนั้นคือข้อความที่มีสาระครอบคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเนื้อเรื่องทั้งหมด ข้อความตอนหนึ่งหรือเรื่องหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว ซึ่งใจความสำคัญก็คือสิ่งที่ป็นสาระสำคัญของเรื่องนั่นเอง

สมพร จารุณี และปราณี ปราบริปู (2554: 5-12) ได้กล่าวถึงกระบวนการการอ่าน จับใจความ มีคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง 2 คำ คือ คำว่า กระบวนการ กับ จับใจความ ในพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้คำนิยามกระบวนการไว้ว่า “ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอีกอย่างหนึ่ง” ส่วนคำว่า จับใจความ หมายถึง “เข้าใจความหมาย” เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันจะหมายถึง “ปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจความหมาย” คำอธิบายความหมายอาจยังไม่ชัดเจนเพราะกระบวนการจับใจความเป็นเรื่องที่ซับซ้อนยากที่จะสังเกต เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายใน เป็นการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสายตากับสมองเป็นปฏิกริยา ที่เกิดขึ้นภายในจนกระทั่งถึงขั้นการเรียนรู้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก (2555: 265) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเก็บแนวคิดที่ต้องการ และอ่านข้ามตอนที่ไม่ต้องการ

ฉะนั้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อสรุปความจากเรื่องที่อ่าน หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่าในเนื้อเรื่องนั้นมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร และการกระทำนั้น ๆ เกิดผลอะไรบ้าง

5. ทักษะการอ่านจับใจความ

ทักษะการอ่านจับใจความจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังเช่น

สมพร จารุณี และปราณี ปราบริปู (2554: 5-23) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการอ่านจับใจความพอจะสรุปได้ดังนี้

1) ประสาทสัมผัสที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ได้แก่ ตา หู ทารกและเด็กเล็กจะเรียนภาษาจากการฟังเพราะหูพัฒนาได้รวดเร็วกว่าสายตา หูและตาที่ไม่บกพร่องและมีความเฉียบคมในการรับสารด้วยการฟังและรับสารผ่านทางสายตา ก็จะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้สารได้เร็ว ในขณะที่เดียวกันหากผู้เรียนมีปัญหาในด้านการฟังหรือการมองเห็น ก็จะมีผลต่อการเรียนภาษาของผู้เรียน หากเกิดข้อบกพร่องทั้งสองส่วนกระบวนการอ่านจับใจความย่อมได้รับผลกระทบเช่นกัน

2) ความสามารถในการรับรู้และแปลความหมายจากสิ่งที่เห็นหรือได้ยิน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับทักษะประสาททำหน้าที่รับรู้และแปลความหมายกับสิ่งที่อ่าน อีกทั้งต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดความคล่องแคล่ว ประสบการณ์ทางภาษาจะมีส่วนช่วยในการแปลความหมายของสารได้อย่างรวดเร็ว

3) การจัดลำดับ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เกี่ยวข้องกับการทำงานของสมองในส่วนที่เป็นการรับรู้ เป็นการจัดลำดับการอ่านสารก่อนหลัง หากสมองทำงานผิดปกติ การจัดลำดับก็จะแตกต่างจากสภาพที่ควรจะเป็น

4) การเชื่อมโยงความคิดกับภาษาโดยใช้กิจกรรมการเรียน ภาษาเป็นถ้อยคำที่เปล่งออกมาหรือเขียนเป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความให้เข้าใจ ผู้เรียนจะเรียนรู้ในการเชื่อมโยงภาษากับความคิดให้มีความสัมพันธ์ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่ใช้แทนสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมกับสมอง ซึ่งจะรับรู้และแปลความหมายสร้างเป็นแนวคิดให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นการคิดระดับพื้นฐาน

5) ความแตกต่างในการสร้างองค์ความรู้ เมื่อกิจกรรมการอ่านเริ่มขึ้น ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้อ่านจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสายตากับตัวอักษร โดยใช้สมองเชื่อมโยงความหมายกับความรู้เดิมและประสบการณ์ทางภาษาสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้น ความรู้เดิมที่มีอยู่ได้เก็บไว้ในสมองโดยจะนำมาใช้เมื่อถึงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม ความรู้เดิมอาจจะได้รับจากที่บ้าน สังคม หรือได้จากกระบวนการเรียน เช่นเดียวกันกับประสบการณ์ทางภาษา สิ่งเหล่านี้จะผสมผสานกับความรู้ใหม่ที่ได้รับสร้างเป็นองค์ความรู้ของผู้อ่าน อย่างไรก็ตามผู้เรียนแต่ละคนจะมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ที่แตกต่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ใหม่ การมีความรู้เดิม และประสบการณ์ทางภาษามากหรือน้อยแตกต่างกัน จึงมีผลต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการอ่านจับใจความมีดังนี้

- 1) วัฒนธรรมของผู้เรียน
- 2) ปัจจัยเกี่ยวกับภาษา
- 3) สื่อการอ่าน ประกอบด้วย หนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่าน และสื่อการอ่านอื่น ๆ ตรงกับความสนใจตามวัยและระดับชั้นของผู้เรียนหรือไม่

4) การจัดกิจกรรมการอ่าน เป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้กลวิธีการอ่านเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้

ฉะนั้นสรุปได้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ มีอยู่สองปัจจัยหลัก ๆ คือ

1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ได้แก่ ประสาทสัมผัสทางตาและหู ความสามารถในการรับรู้ การจัดลำดับในการรับรู้ การเชื่อมโยงความคิดกับภาษา และการสร้างองค์ความรู้

2) ปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการอ่านจับใจความ ได้แก่ วัฒนธรรมของตัวนักเรียน ภาษาที่นักเรียนใช้ในการสื่อสาร สื่อการอ่านและการจัดกิจกรรมการอ่าน ทักษะการอ่านจับใจความจะสมบูรณ์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สมบูรณ์ทั้งสองด้าน และมีการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

6. การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

การพัฒนาทักษะการอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความประสบผลสำเร็จมากขึ้น

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวุฒิ อินทรพร (2558: 128) ได้กล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความไว้ว่า ต้องเริ่มต้นจากทักษะการฟัง สามารถนำทักษะการฟังมาเชื่อมโยงกับการฝึกการอ่านได้ เนื่องจากการฟังและการอ่านเป็นทักษะด้านการรับสารจึงมีความสัมพันธ์กันมาก และการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้เรียนควรฝึกฝนคือฟังเข้าใจและสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมายได้ การที่มีทักษะการฟังที่ดีจะเป็นรากฐานของการอ่านจับใจความที่ดีผู้เรียนควรฝึกเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนมากับความรู้ใหม่ได้ ฉะนั้นเมื่อได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการฟังและก็นำทักษะการฟังซึ่งสัมพันธ์กับการอ่านมาช่วยพัฒนาทักษะการอ่านด้วย การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้นผู้อ่านควรเปิดใจกว้างไม่อคติต่อผู้เขียนหรือเรื่องที่อ่าน ควรหมั่นฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านเรื่องที่หลากหลายและควรจดบันทึก เมื่ออ่านเรื่องใดก็ควรบันทึกข้อความสำคัญและสรุปสาระสำคัญของเรื่องให้ได้ แต่เพื่อให้เข้าใจเรื่องการอ่านซึ่งมีทั้งหลักที่ใช้ร่วมกับการฟังและหลักที่แตกต่างกัน และเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างเป็นขั้นตอน จึงจะกล่าวถึงขั้นตอนที่จะช่วยพัฒนาทักษะเพื่อเป็นผู้อ่านเป็น ดังนี้

1) เตรียมความพร้อม ทั้งความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกายการอ่านจำเป็นต้องใช้สายตามาก หากสายตามีปัญหาไม่สามารถอ่านเรื่องได้อย่างต่อเนื่องทำให้ไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน

2) ด้านจิตใจ หากมีปัญหากังวล ความเครียด อาจแก้ไขด้วยการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่ช่วยทำให้จิตใจผ่อนคลาย แต่ถ้ายังไม่ผ่อนคลายก็ไม่ควรฝืนอ่านเพราะไม่สามารถจดจ่อกับเรื่องที่อ่านได้

3) ผึกคิด การคิดเป็นปัจจัยเบื้องต้นของการเข้าใจ ทำได้โดยการอ่านสารแล้วผึกคิดตามเนื้อหาไปด้วยเราอาจได้ความรู้ใหม่จากการอ่านก็ได้

4) อ่านมาก การจะอ่านเป็น ควรอ่านหนังสือให้มากและหลากหลายประเภท อ่านหนังสือให้หลากหลายเพื่อช่วยให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ พัฒนาความคิดและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

5) อ่านให้ได้รับความ การอ่านเพื่อให้เข้าใจด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยพัฒนาเป็นผู้อ่านเป็นได้ การอ่านที่ถูกต้องนั้นไม่ควรอ่านเป็นคำ ๆ แต่ควรอ่านให้ได้ความหมาย นั่นคือการอ่านควรกวาดสายตาให้ได้ครั้งละวลี หรือข้อความสั้น ๆ ทั้งนี้ขณะที่อ่านก็ควรคิดตั้งคำถามไปด้วย เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

6) จดบันทึก การจดบันทึกเป็นหลักการที่ใช้ได้ทั้งในการฟังและการอ่าน ที่ช่วยบันทึกความจำเพื่อกลับมาอ่านทบทวนใหม่ได้

ฉะนั้นสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความเพื่อให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ผึกคิดจากการอ่าน อ่านให้มากและอ่านสื่อให้หลากหลาย อ่านแล้วให้จับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ และสุดท้ายควรจดบันทึกสาระสำคัญเพื่อต้องการกลับมาทบทวนเนื้อหาใหม่อีกครั้ง

7. การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 10) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี

1) การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้ นักการศึกษามีความเห็นว่าผู้อ่านได้ผลาดเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้ว หากยึดเกณฑ์การประเมินที่ต่ำกว่านี้ จะทำให้มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2) การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินค่าทั้งหมดมี 20 ข้อ มีระดับตัวเลือก 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนน ขอบเขตที่ได้ดังนี้

คะแนน 72-80 เท่ากับ 4 หมายถึง ดี

คะแนน 52-71 เท่ากับ 3 หมายถึง ค่อนข้างดี

คะแนน 32-51 เท่ากับ 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 0-30 เท่ากับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลอยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2546: 22) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านจับใจความเป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์และวารสาร ประกาศ โฆษณา จดหมาย กิจกรรมในการทดสอบทักษะการอ่านจำแนกได้ดังนี้

1) กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาว ตามความเหมาะสมของงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร รายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

2) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

3) ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา สามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลาภาษาที่ใช้ในบทความที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่าสารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภทใด เจตนาของผู้เขียนต้องการสื่อถึงสิ่งใด และสามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเจตนาของผู้เขียนที่แฝงไว้ในงานเขียนอย่างมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมุติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุปความสามารถ ในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้น ๆ เป็นฐาน การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ขึ้นต่อกัน และการกำหนดความสามารถตามเกณฑ์อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่กล่าวมา สามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลากหลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบ การใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบ รวมทั้งการใช้แบบประเมินค่า และการที่จะใช้วิธีการใดในการประเมินขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินผลการอ่านจับใจความโดยการทดสอบโดยสร้างแบบทดสอบ กำหนด เนื้อหา จากนิทาน บทความ ข่าว หนังสือพิมพ์ สารคดี ที่มีความยาวที่เหมาะสมเพื่อเป็นโจทย์ในการตั้งคำถามตามแนวทางการทดสอบของกรมวิชาการ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก ตามแนวคิดของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์

การอ่านแบบ SQ3R

การอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการอ่านเพียงแต่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R

การอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการอ่านที่มีกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งนักวิชาการได้ให้แนวคิดดังนี้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2550: 93) ได้กล่าวถึงการอ่านแบบ SQ3R ไว้ว่าการอ่านแบบ SQ3R เป็นชื่อตามหลักสากล ซึ่งเป็นอักษรย่อของคำต่อไปนี้

S มาจากคำว่า Survey หมายถึง การสำรวจเนื้อหากว้าง ๆ ซึ่งอาจใช้วิธีการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจเนื้อหาของหนังสือ

Q มาจากคำว่า Question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อค้นหาจุดมุ่งหมายของเรื่องนั้น 3R มาจากคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร R 3 คำ ตามลำดับ คือ

R ตัวแรก มาจากคำว่า Read หมายถึง การอ่านอย่างรวดเร็ว

R ตัวที่สองมาจากคำว่า Recite หมายถึง การจำข้อความตอนท้ายของข้อความแรกเพื่อเชื่อมต่อกับข้อความตอนต้น ของข้อความต่อไป

R ตัวที่สาม มาจากคำว่า Review หมายถึง การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่านแล้วปรับใหม่ให้เป็นความคิดของตนเอง เพื่อช่วยความจำและความเข้าใจ

Robinson (1961: 29-30 อ้างถึงใน เอมอร เนียมน้อย, 2551: 17-18) ได้เสนอยุทธวิธีการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งทีคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการอ่านดังนี้

1) ขั้นสำรวจ (Survey - S) โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อหนึ่ง ๆ เพื่อหาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่อง ที่จะกล่าวถึงต่อไปถ้าหากเรื่องนั้นมีบทสรุปก็อ่านสรุปด้วย การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 นาที และการอ่านนี้จะชี้ให้เห็นหัวข้อสำคัญ ๆ หรือแนวคิดที่เป็นหลักของเรื่องประมาณ 3-6 หัวข้อ การอ่านคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้เมื่ออ่านเรื่องอย่างละเอียดภายหลัง

2) ขั้นตั้งคำถาม (Question - Q) โดยการเปลี่ยนหัวข้อที่อ่านให้เป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจมากขึ้น คำถามจะช่วยให้นึกย้อนถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ที่สำคัญคือคำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูด้วยว่า ใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญสำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไร หรือใครบ้าง ตอนไหน หรือเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญไม่ผิดพลาด และคิดเสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบนั้น

3) ขั้นอ่าน (Read - R1) การอ่านข้อความในบทนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด ในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจ และจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริงการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้ขณะที่กำลังอ่านอยู่ ถ้านักคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีการจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสืออ่าน แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

4) ขั้นเล่าเรื่อง (Recite - R2) พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรืออาจเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำใหม่อีกเพื่อการสรุปด้วยคำตอบได้ง่ายเข้า จะทำให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้กลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าว ๆ วิธีการบรรยายถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วที่ดีที่สุดคือการบันทึกวลีสำคัญ ๆ ในรูปของโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ

5) ขั้นทบทวนบทเรียน (Reconstruct or Review - R3) เมื่ออ่านจบแล้วลองสำรวจดูว่าตนมีความสามารถจับจุดสำคัญของเรื่องได้ทุกจุดหรือไม่สามารถจดจำเรื่องราวและจุดสำคัญของเรื่อง

ได้ดีเพียงใด โดยพยายามนึกบททวนจุดสำคัญของเรื่องเสียก่อน แล้วโยงความคิดมายังรายละเอียดของเรื่อง วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนหรือผู้อ่านเข้าใจและจำเรื่องได้แม่นยำขึ้น

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 18-19) ได้สรุปว่าการอ่านแบบ SQ3R เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้นจนถึงขั้นอ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ มีขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้น ประกอบด้วย การอ่านสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างรอบคอบ การจดจำและการทบทวน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552: 245-248) กล่าวถึงวิธีสอนแบบ SQ3R ว่าเป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นการสอนการเปลี่ยนหัวข้อให้เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกวาดสายตาตามหาหัวข้อเรื่องแล้วเปลี่ยนหัวข้อนั้น ๆ เป็นคำถาม สอนและฝึกให้ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่จะได้จากการอ่านเมื่ออ่านจบข้อความแล้ว และฝึกให้ผู้เรียนทบทวนโดยการตรวจสอบบันทึกที่เขียนไว้ รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอ่านโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกผู้เรียนในด้านการอ่าน การทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จดบันทึกความคิดที่สำคัญ และการสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง โดยได้กล่าวอีกว่าวิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หัวข้อเรื่องที่ให้ผู้เรียนได้อ่านการเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม การอ่านเพื่อหาคำตอบ การจดบันทึกความคิดสำคัญ และการสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง

ฉันท ชาติทอง (2554: 321-323) กล่าวถึงวิธีสอน SQ3R เป็นการสอนมุ่งเน้นการเปลี่ยนหัวข้อต่าง ๆ เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกวาดสายตาหาหัวข้อเรื่องแล้วเปลี่ยนเป็นคำถาม ฝึกการบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่าน และการตรวจสอบข้อมูลที่ได้นบันทึกไว้ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1) ขั้นสำรวจ (S - Survey)
 - 1.1) ให้ผู้เรียนอ่านคร่าวๆ โดยกวาดสายตาไปตามหัวข้อ
 - 1.2) ค้นหาจุดสำคัญของเรื่อง
 - 1.3) ครูช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ เพื่อใช้ในการอ่านรายละเอียดในภายหลัง
- 2) ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question)
 - 2.1) ผู้เรียนเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม
 - 2.2) ครูกระตุ้นผู้เรียนและทำให้อยากรู้อยากเห็นมากขึ้น
 - 2.3) ผู้เรียนพัฒนาและเพิ่มความเข้าใจมากขึ้นเร็วขึ้น
 - 2.4) ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องอ่านเพื่อหาคำตอบ
- 3) ขั้นอ่าน (R - Read)
 - 3.1) ผู้เรียนอ่านเพื่อหาคำตอบ
 - 3.2) อ่านตั้งแต่ต้นจนจบ
 - 3.3) อ่านอย่างกระตือรือร้น
 - 3.4) หาคำตอบให้ได้
- 4) ขั้นประมวลความรู้ (R - Recite)
 - 4.1) เมื่ออ่านจบในแต่ละตอนผู้เรียนต้องพยายามหาคำตอบอย่างย่อ ๆ
 - 4.2) สร้างสำนวนภาษาของตนเอง
 - 4.3) บอกตัวอย่างในเรื่อง
 - 4.4) จดบันทึกวลีที่สำคัญ ๆ โดยกำหนดโครงเรื่องสั้น ๆ

5) ขั้นทบทวน (R - Review)

5.1) ตรวจสอบบันทึกที่จดไว้

5.2) มองภาพรวมที่สำคัญ

5.3) สร้างความสัมพันธ์ของเรื่อง

5.4) ตรวจสอบความเข้าใจทบทวนหัวข้อย่อยของประเด็นสำคัญ ๆ เหล่านี้

5.5) บันทึกประเด็นย่อยภายในประเด็นสำคัญ

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน (2557: 24) ได้กล่าวว่า มีวิธีสอนอ่านถ้านำมาปฏิบัติอย่างครบถ้วน ก็เป็นวิธีการที่ได้ผลอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งเรียกรูปแบบนี้ว่า SQ3R วิธีการอ่านแบบ SQ3R นี้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ

S (Survey) คือ การอ่านแบบสำรวจ สำรวจชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สารบัญ และความคิดที่ผู้เขียนตั้งจุดหมายในการเขียนนั้น หรือศึกษาจากคำนำ (introduction or preface) ก็ได้

Q (Question) คือ การตั้งคำถาม คือตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่เราต้องการจะรู้ ต้องการจะทราบนั้นคืออะไร

R1 (Read) คือ การอ่าน อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ ที่ได้ตั้งคำถามไว้ในใจแล้ว จึงสมควรจะต้องอ่านให้ละเอียด โดยใช้สารบัญและดัชนีช่วยค้นคำหรือเรื่องที่ต้องการด้วยหรือใช้อภิธานศัพท์ด้วย นอกจากนั้นอาจจะทำเครื่องหมายระบายสี หรือขีดเส้นใต้ หรือบันทึกไว้ข้าง ๆ หน้ากระดาษ (ถ้าเป็นหนังสือ/ตำราของตนเอง) เมื่ออ่านเข้าใจแล้วลองทำแบบฝึกหัดท้ายบท (ถ้ามี)

R2 (Recite) คือ การจดจำ ถ้าเราได้คำตอบจากหนังสือและเข้าใจอย่างกระจ่างจากการอ่านแล้ว เราควรจดจำข้อความที่สำคัญไว้ จดโน้ตไว้เพื่อเตือนความจำตนเอง และพยายามถามตนเองว่าจากการอ่านนั้น ๆ ได้ความคิดใหม่อะไรขึ้นมาบ้าง

R3 (Review Reconstruct) คือ การทบทวน ทบทวนดูซิว่าถูกต้องหรือไม่ พยายามนำความรู้ที่ได้รับนั้น ๆ ออกมาใช้ ทบทวนจุดสำคัญใหญ่ ๆ และจุดสำคัญรองลงมาของเนื้อเรื่องที่เราต้องการทราบนั้น

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นขั้นตอนวิธีการอ่านในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (Survey - S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านแบบผ่าน ๆ ตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมด

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question - Q) หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read - R1) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนถามในขั้นที่ 2 ได้

ขั้นที่ 4 การจดจำ (Recite - R2) หมายถึง นักเรียนสามารถออกมานำเสนอเนื้อหาสาระหรือเล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเอง

ขั้นที่ 5 การทบทวน (Review - R3) หมายถึง ทบทวนเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดเขียนสรุปสาระสำคัญ ซึ่งการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพการอ่านของผู้อ่านให้สูงขึ้นสามารถจับใจความและสรุปความได้

2. ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R

SQ3R เป็นกระบวนการอ่านที่มีขั้นตอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านการอ่านระดับสูง ดังเช่นนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R ไว้ดังนี้

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 46) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R สามารถใช้พัฒนาทักษะการอ่านให้ถึงขั้นการอ่านจับใจความ เพราะวิธีการอ่านแบบ SQ3R มีขั้นตอนฝึกให้ผู้อ่านต้องคิดและเขียนในขณะที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ช่วยลำดับความคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ทำให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

กัญญา ร้อยลา (2553: 46) กล่าวว่า การอ่าน 5 ขั้นตอน หรือ SQ3R สามารถพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียน โดยผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการคิดที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการอ่าน ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผลเพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปสาระสำคัญทั้งเข้าใจความหมายเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง

จิราภรณ์ สกุศลเหลืออร่าม (2554: 84) กล่าวว่า ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R มีขั้นตอนการอ่านที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดในการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง จึงทำให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดหมายเพื่อค้นหาคำตอบ นอกจากนี้มีการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นการใช้ความคิดขั้นสูงคือให้ผู้เรียนเขียนบันทึกย่อเพื่อการเล่าเรื่อง การที่ผู้เรียนจะเล่าเรื่องย่อได้นั้นผู้เรียนต้องสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ทั้งหมดจึงจะสามารถเล่าเรื่องได้ สุดท้ายผู้เรียนยังต้องอ่านทบทวนบันทึกย่ออีกครั้ง ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อจะได้จำอย่างครบถ้วน

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านแบบ SQ3R ช่วยพัฒนาการอ่านจากการอ่านออก แปลความหมายได้ นำไปสู่การอ่านจับใจความได้ด้วยการฝึกฝนผู้เรียนผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ การอ่านสำรวจเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การอ่านเพื่อหาคำตอบที่ตั้งคำถามไว้ การจดบันทึกข้อความสำคัญ และการอ่านเพื่อทบทวนเรื่องทั้งหมด

เทคนิคผังความคิด

1. ความหมายเทคนิคผังความคิด

ผังความคิดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนนิยมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ใช้ในการระดมสมองขณะทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน และในการสรุปบทเรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล เนื่องจากเกิดความสนุกสนานแก่ผู้เรียนในการเขียนสิ่งที่ตนเรียนรู้อย่างอิสระ มีการจัดกลุ่ม และเรียงลำดับความสำคัญผ่านเส้นแขนงต่าง ๆ จากจุดกึ่งกลางเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดย่อย ๆ และความคิดรวมทั้งหมดในกระดาษเพียงแผ่นเดียวมีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

โทนี บูซาน (2551: 39) ได้ให้ความหมายแผนที่ความคิดว่า เป็นการสะท้อนภาพความคิดเป็นรัศมี และจึงเป็นวิธีการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ แผนที่ความคิดเป็นเทคนิคการสะท้อนภาพที่ทรงพลังยิ่งอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นกุญแจสารพัดนึกในการเปิดประตูสู่ศักยภาพของสมองมาใช้อย่างเต็มที่ แผนที่ความคิดสามารถไปใช้ได้ในทุกภาคส่วนของชีวิต เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และคิดได้อย่างชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การยกสมรรถนะของมวลมนุษย์ให้สูงขึ้น

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 252) กล่าวว่า ผังความคิด (Mind Map) เป็นผังกราฟิกที่ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์หรือเส้นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแทนความหมายของความคิด เช่นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในแผนที่

ทศนา แคมณี (2558: 389-391) กล่าวว่า ผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

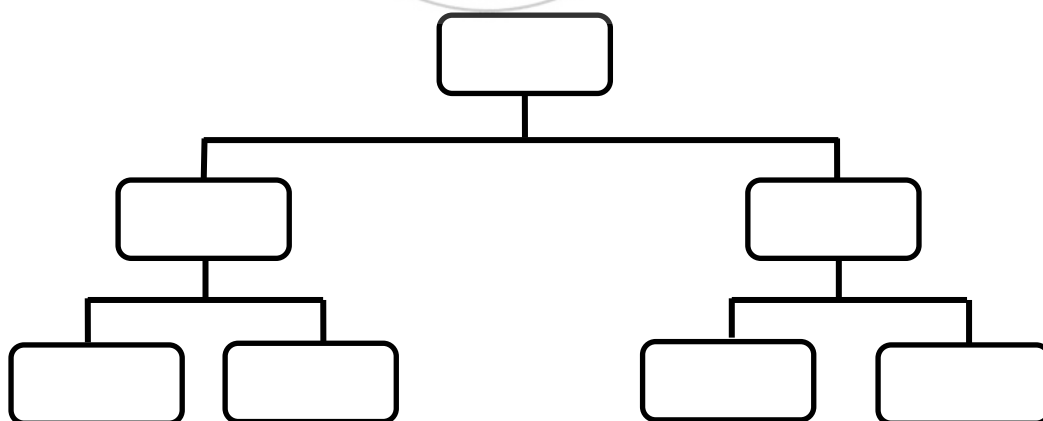
กล่าวโดยสรุป ผังผังความคิด หมายถึง ผังผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ สามารถที่จะถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใชภาพ สี เส้น ลากให้มีความเชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผังโดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดนิยามของผังความคิด คือ การเขียนสรุปเนื้อหาสาระจากเรื่องที่อ่านเป็นรูปหรือสัญลักษณ์ตามที่ตนเองชอบ โดยเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ เชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผัง โดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์

3. ตัวอย่างผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545: 183-189) กล่าวว่า การสร้างแผนผังความคิดเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิด ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง สามารถทำได้หลายลักษณะ เช่น

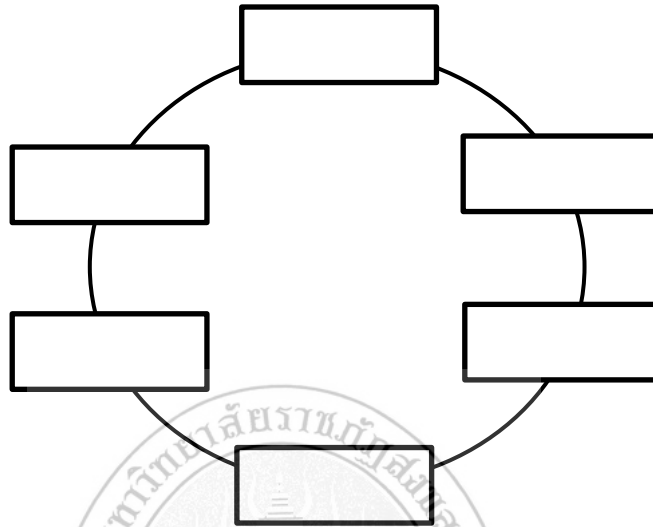
1) แผนผังแบบกิ่ง (Branching Map) นำเสนอโดยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ข้างบนหรือตรงกลางแล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับดังภาพ 2

ภาพ 2 แผนผังความคิดแบบกิ่ง

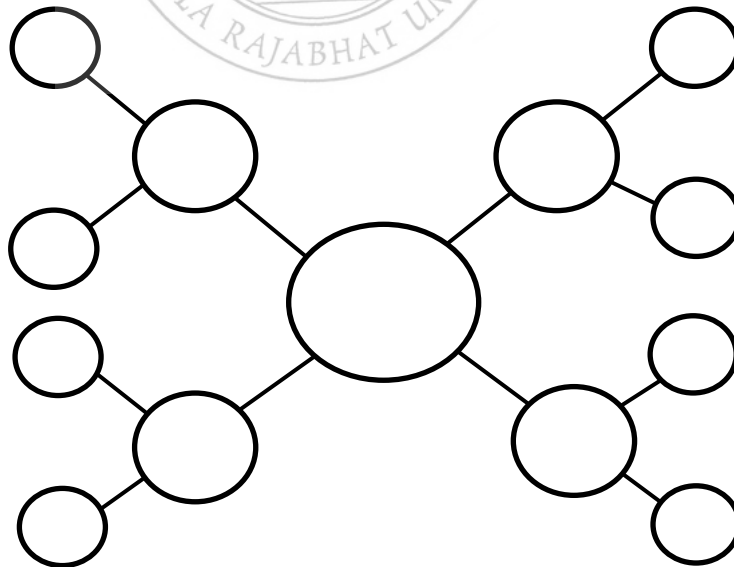
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 183.

2) แผนผังวงจร (Circle Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นแผนผังเพื่อเสนอความสำคัญเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเรียงลำดับเป็นวงกลมดังภาพ 3

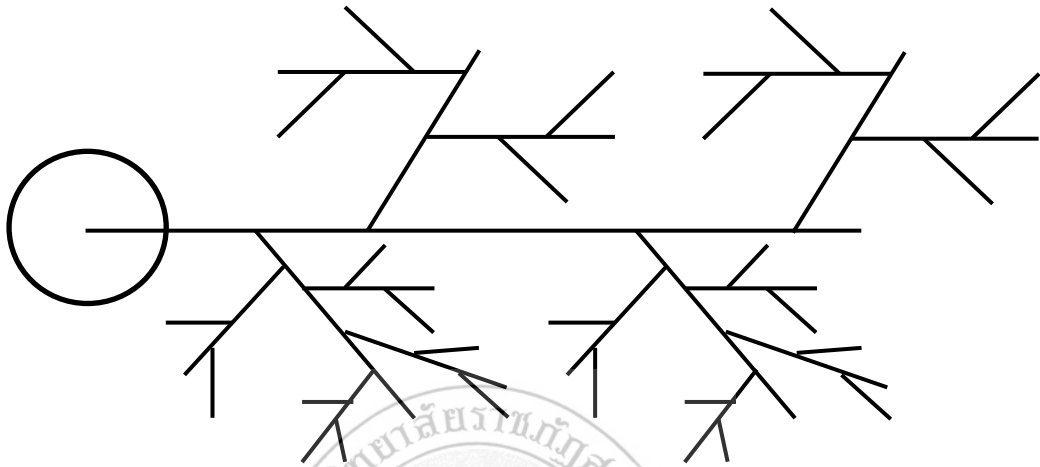
ภาพ 3 แผนผังความคิดแบบวงจร
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 183.

3) แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวมยอดหลักที่สำคัญไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนอธิบายหรือบอกลักษณะของความคิดรองลงไปไว้ในลักษณะของใยแมงมุมดังภาพ 4

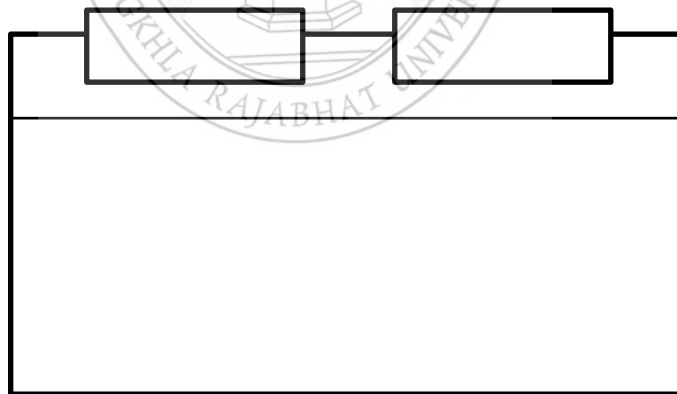
ภาพ 4 แผนผังความคิดแบบใยแมงมุม
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 183.

4) แผนผังแบบก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอโดยเขียนประเด็นหรือเรื่องหลัก แล้วเสนอสาเหตุและผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังภาพ 5

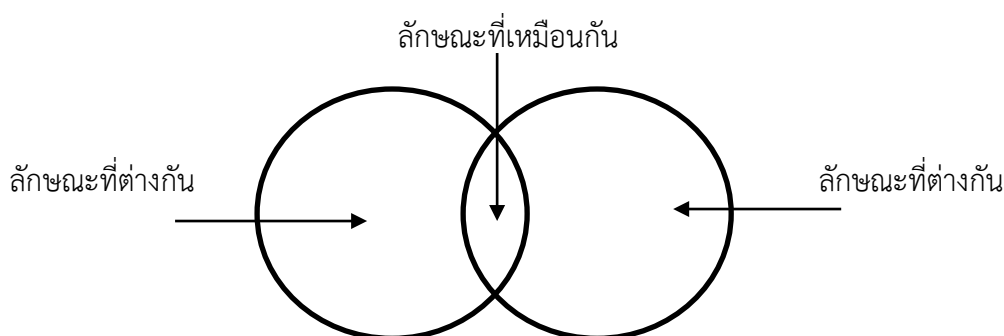
ภาพ 5 แผนผังความคิดแบบก้างปลา
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 184.

5) แผนผังตารางเปรียบเทียบ (Compare Table Map) เสนอโดยการเขียนเป็นตารางเพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนดดังภาพ 6

ภาพ 6 แผนผังความคิดแบบตารางเปรียบเทียบ
ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 185.

6) แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circle Map) เสนอการเปรียบเทียบสองสิ่งหรือเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกันและต่างกันดังภาพ 7

ภาพ 7 แผนผังความคิดแบบรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน

ที่มา: วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 186.

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้แผนผังความคิดสามารถทำได้หลายลักษณะด้วยกัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ใช้แผนผังความคิดรูปแบบที่ 3 แผนผังแบบใยแมงมุม เพื่อให้ผู้เรียนเขียนสรุปเนื้อหาสาระจากเรื่องที่อ่านเป็นรูปหรือสัญลักษณ์ตามที่ตนเองชอบ โดยเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ เชื่อมโยงต่อกันเป็นแผนผังโดยมีองค์ประกอบของเรื่องครบถ้วนสมบูรณ์สำหรับเขียนในขั้นตอนที่ 5 ของการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด เนื่องจากแผนผังความคิดรูปแบบข้างต้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการเขียนสรุปการอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ทั้ง 7 เรื่อง ได้แก่ การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ การอ่านจับใจความจากนิทาน การอ่านจับใจความจากข่าว การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง การอ่านจับใจความจากบทความ การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ และการอ่านจับใจความจากสารคดี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและจดจำเนื้อหาที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบ ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ความเชื่อที่มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

จำปา วัฒนศิรินทรเทพ (2550: 48) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวก ซึ่งแสดงในลักษณะความชอบ ความพึงพอใจ ความสนใจเห็นด้วย ทำให้อยากทำงาน หรือปฏิบัติกิจกรรม อีกลักษณะหนึ่งคือ ทางลบ ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะของความเกลียด ไม่พึงประสงค์ ไม่พอใจ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย อาจทำให้บุคคลเกิดความเบื่อหน่าย หรือต้องการหนีห่างจาก

สิ่งนั้น นอกจากนี้ความพึงพอใจอาจจะแสดงออกในลักษณะความเป็นกลางก็ได้ เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รัก ไม่ชอบ ไม่น่าสนใจในสิ่งนั้น ๆ

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550: 58) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่จะควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคล อีกรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

อนงก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒน์กิจ (2550: 55) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการจะแสดงออกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งที่ได้รับจากการบริการและการนำเสนอการบริการโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการ

สมบัติ บารมี (2551: 13) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเป็นสุขที่เกิดจากทัศนคติทางด้านบวกที่มีต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น ทั้งจากภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคล

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552: 23) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เป็น การยอมรับ ความรู้สึกที่ยินดี ความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555: 273) ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ดี ที่ประทับใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับเชิงบวก โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างและมีความต้องการหลายระดับ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นข้างในจิตใจของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งจะแสดงออกมาว่าชอบใจ มีความสุขแสดงว่ามีความพึงพอใจ หรืออาจแสดงออกมาไม่พอใจไม่มีความสุข แสดงว่าไม่มีความพึงพอใจ

2. ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีพัฒนาการและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจ สุขใจเบื้องต้น นั่นคือ บุคคลต้องได้รับแรงจูงใจทั้งในลักษณะนามธรรมและรูปธรรม

ธีระ สุภาวิมล (2551: 21) ได้อธิบายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติ อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ระดับความรู้สึกหรือ ระดับความพอใจของแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ซึ่งเกิดจากความรู้สึกนึกคิดและปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มากระตุ้น ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันออกไป

ดังนั้น ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจในการเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

3. วิธีการวัดความพึงพอใจ

วิธีการวัดความพึงพอใจเป็นการประเมินความรู้สึกชอบ ความต้องการ ความพอใจ เนื่องจากประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นักการศึกษาได้ให้แนวคิดดังนี้

โยธิน แสงวดี (2551: 9) กล่าวว่า มาตรการวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธีได้แก่

1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าว อาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงานและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลเป็นจริงได้

3) การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกทางการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

การสร้างมาตรการวัดความพึงพอใจหรือทัศนคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

1) ตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่าต้องการศึกษาความพึงพอใจของใครที่มีต่อสิ่งใด

2) ให้ความหมายของความพึงพอใจต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าเป็นประเด็นหรือเรื่องที่จะสร้างแบบวัดนั้นประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง

3) สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของสิ่งที่จะศึกษาให้ครบถ้วนทุกแง่มุม และต้องมีข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบมากพอ

4) ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองและนำไปให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบโดยพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่ศึกษา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนจนลักษณะการตอบกับข้อความที่สร้างว่าสอดคล้องหรือกันหรือไม่เพียงใด เช่น พิจารณาว่าควรจะให้ตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือชอบมากที่สุด ชอบมาก ปานกลาง ชอบน้อย ชอบน้อยที่สุด เป็นต้น

5) ทำการทดลองขั้นต้นก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้ อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของมาตรการวัดความพึงพอใจทั้งหมดด้วย

6) กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปนิยมใช้ คือ กำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 หรือ 4, 3, 2, 1, 0 สำหรับข้อความทางบวก และ 1, 2, 3, 4, 5, หรือ 0, 1, 2, 3, 4 สำหรับข้อความทางลบ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกมากในทางปฏิบัติ

ฉะนั้นสรุปได้ว่า วิธีการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะวัดโดยวิธีใด เช่น ใช้แบบสอบถาม ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสังเกต สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ใช้วิธีของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดช่วงความรู้สึกของความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยเน้นเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านสภาพทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

- 1) บุคลิกภาพของครูผู้สอน
- 2) ความเอาใจใส่นักเรียน
- 3) บรรยากาศการเรียนการสอน
- 4) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน

ด้านที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ

- 1) ช่วยให้เกิดพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น
- 2) ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง
- 3) มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอน
- 4) เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

- 1) ครูตรวจงานและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์
- 2) การกำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจน
- 3) การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา
- 4) มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 3 ข้อ

- 1) การพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้
- 2) การได้แนวคิดในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ
- 3) ความพึงพอใจหรือความชอบต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค

ผังความคิด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแบบ SQ3R เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความดังนี้

อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550: 69-70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบอีกว่า

ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนิตา ระแม (2555: 54-56) ได้ศึกษาการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่าน SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอน SQ3R อยู่ในระดับมาก

บัญชา ธรรมบุตร (2558: 189) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R และกลุ่มที่สอนแบบปกติผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบอีกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านจับใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ กลุ่มที่สอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ทำให้นักเรียนมีความสามารถและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้น เพราะ SQ3R เป็นวิธีการอ่านที่มีขั้นตอนฝึกให้อ่านต้องคิดและเขียนในขณะที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ช่วยลำดับความคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ทำให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับประเด็นสำคัญอย่างมีจุดมุ่งหมายจนทำให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและจับใจความได้ในที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคผังความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความดังนี้

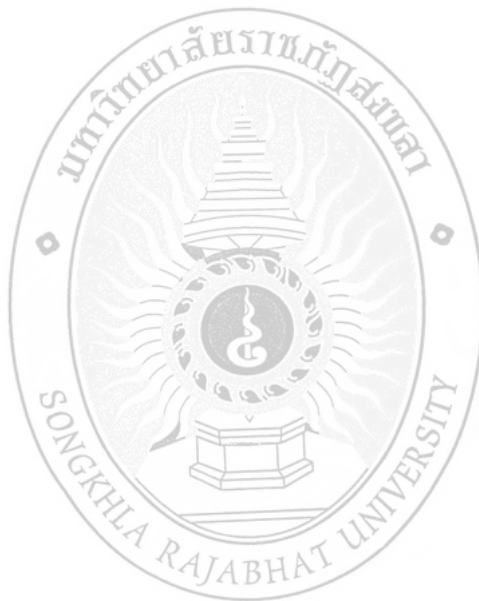
จิราพร วรรณ (2552: 41) ได้ใช้แผนผังความคิดในการพัฒนาการสรุปใจความของเรื่องได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนสามารถสรุปใจความของเรื่องได้และนักเรียนมีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ปนัดดา ศิริพานิช (2553: 78) ได้ทดลองนำแผนผังความคิดไปใช้ในการสอนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 พบว่า การใช้แผนผังความคิดช่วยพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจด้านการจับใจความสำคัญ และพบว่านักเรียนที่มีบทบาทในการสร้างแผนผังความคิดทำคะแนนสอบหลังเรียนได้มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีบทบาทในการสร้างแผนผังความคิด

ศศิธร สุริยวงศ์ (2553: 111) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ

83.42/85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดี สรุปลงใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้สูงขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ ทำให้คะแนนสอบหลังเรียนสูงขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ หลังเรียนสูงขึ้น เพราะแผนผังความคิดช่วยทำให้เห็นภาพในการสรุปลงใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจเรื่องที่อ่าน และจดจำเรื่องที่อ่านได้ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 124 ห้องเรียน นักเรียนทั้งสิ้น 2,394 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน ดังนี้

สุ่มครั้งที่ 1 สุ่มอำเภอโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม ได้อำเภอมายอ ซึ่งมีกลุ่มโรงเรียน 4 กลุ่ม

สุ่มครั้งที่ 2 สุ่มกลุ่มโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม ได้กลุ่มกุวิงตรง ซึ่งมีโรงเรียนจำนวน 15 โรงเรียน

สุ่มครั้งที่ 3 สุ่มโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม ได้โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ ซึ่งมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย One-Group Pretest- Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 60) ดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัย

การทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	การทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂
เมื่อ T ₁	แทน	การทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลอง
X	แทน	การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
T ₂	แทน	การทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 7 แผน
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
 - ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ขั้นสร้าง
 - 1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารระ การเรียนรู้ภาษาไทยและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

1.1.3 วิเคราะห์หลักสูตรโดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1.4 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อวางแผนการเรียนการสอน

1.1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง
ดังนี้

ตาราง 2 วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1	การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	2
2	การอ่านจับใจความนิทาน	2
3	การอ่านจับใจความจากข่าว	2
4	การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง	2
5	การอ่านจับใจความจากบทความ	2
6	การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	2
7	การอ่านจับใจความจากสารคดี	2
รวม		14

1.2 ชั้นการหาคุณภาพ

1.2.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้พิจารณาความเหมาะสมของแผน ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด นวัตกรรม สื่อ ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีคะแนนดังนี้

5 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-7 มีความเหมาะสมตั้งแต่ 4.33-4.67

1.2.2 นำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลาที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ แผนที่ 2 การอ่านจับใจความจากนิทาน ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นไม่เหมาะสมกับเวลา จึงนำมาปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับเวลา ส่วนอีก 6 แผนเนื้อหาและขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา

1.2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นสร้าง

2.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และวิธีหาค่าความยากง่ายค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจากหนังสือ ตำรา การวัดและประเมินผลทางการศึกษา กำหนดรูปแบบข้อคำถาม และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบที่ใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

2.1.2 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด เพื่อทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองดังนี้

ตาราง 3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ความสามารถในการอ่านจับใจความ	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง
1. ความหมายการอ่านจับใจความ	4	2
2. การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	8	4
3. การอ่านจับใจความนิทาน	8	4
4. การอ่านจับใจความจากข่าว	8	4
5. การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง	8	4
6. การอ่านจับใจความจากบทความ	8	4
7. การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	8	4
8. การอ่านจับใจความจากสารคดี	8	4
รวม	60	30

2.2 ขั้นการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ว่า

แบบทดสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) คัดเลือกหาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ได้ข้อสอบ 60 ข้อ

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่ใช้ทดลองแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด แล้วเพื่อวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของข้อสอบเป็นรายชื่อผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบให้เหลือ 30 ข้อ จากข้อสอบทั้งหมด 54 ข้อ เพื่อทำเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.50-0.77 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.60

2.2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 88-89) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3. การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับผังความคิด โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นสร้าง

3.1.1 ศึกษาเอกสารความพึงพอใจ องค์ประกอบการวัดและรูปแบบการประเมินความพึงพอใจ

3.1.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ความพึงพอใจ 5 ระดับ รวมจำนวน 15 ข้อ

3.2 ขั้นการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ในแบบสอบถาม พร้อมทั้งหาค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยกำหนดให้มีคะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามความพึงพอใจของนักเรียนมีความสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามความพึงพอใจของนักเรียนมีความสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามความพึงพอใจของนักเรียนไม่มีความสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

3.2.2 นำคะแนนมาวิเคราะห์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 (ภาคผนวก จ) และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับคำชี้แจงการใช้แบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 30 คน กลุ่มเดียวกับที่ใช้ทดลองแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด เพื่อตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ คำนวณจากสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76

3.2.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นต้นฉบับเพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการทดลองโดยนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง สัปดาห์ที่ 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1	การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ	2
2	การอ่านจับใจความจากนิทาน	2
3	การอ่านจับใจความจากข่าว	2
4	การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง	2
5	การอ่านจับใจความจากบทความ	2
6	การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	2
7	การอ่านจับใจความจากสารคดี	2
รวม		14

3. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน แล้วนำแบบทดสอบ มาทดสอบหลังเรียน (Posttest) อีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 30 ข้อ

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

1.2 หาค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนโดยใช้ วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดจากแบบสอบถามความพึงพอใจ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1.1 หาค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539: 79)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 หาค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหา
	$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์การพิจารณา

4.51-5.00	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนในประเด็นนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนในประเด็นนั้นมีความเหมาะสมมาก
2.51-3.50	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนในประเด็นนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนในประเด็นนั้นมีความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	องค์ประกอบของแผนในประเด็นนั้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยและแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2.3 การหาค่าดัชนีความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้สูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 84-85)

$$P = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

เมื่อ	P	แทน	ดัชนีค่าความยาก
	R_u	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	R_l	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	f	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน

$$R = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

เมื่อ	R	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	R_u	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	R_l	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	f	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

2.2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 88-89) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ
	q	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน

2.2.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 117) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าวิกฤติเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนและหลังทดลอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนและหลังแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับผังความคิดทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยวัดความพึงพอใจของ บุญชม ศรีสะอาด (2556: 82) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายความว่า	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

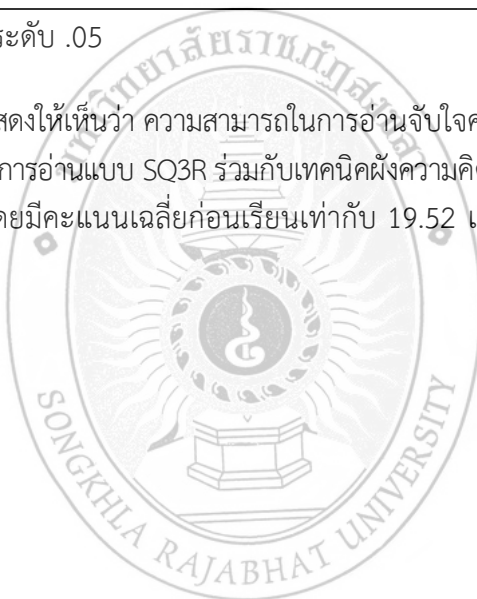
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย (n = 25)

ประเด็นการเปรียบเทียบ	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	19.52	1.90	26.76	2.15	17.87*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 19.52 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 26.76

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

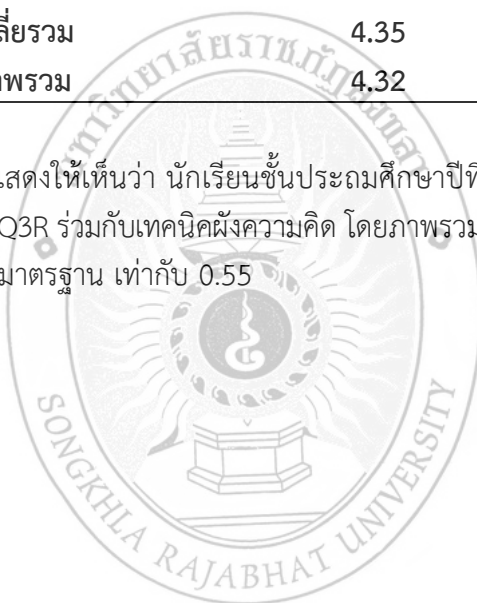
ตาราง 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสภาพทั่วไป			
1. บุคลิกภาพของครูผู้สอน	4.60	0.50	มากที่สุด
2. ความเอาใจใส่นักเรียน	4.40	0.65	มาก
3. บรรยากาศการเรียนการสอน	4.64	0.49	มากที่สุด
4. ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน	4.04	0.68	มาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.58	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
5. ช่วยให้เกิดทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น	3.96	0.54	มาก
6. ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง	4.48	0.51	มาก
7. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอน	4.64	0.49	มากที่สุด
8. เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย	4.04	0.68	มาก
เฉลี่ยรวม	4.28	0.56	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
9. ครูตรวจงานและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์	4.44	0.51	มาก
10. การกำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจน	3.84	0.47	มาก
11. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา	4.60	0.50	มากที่สุด
12. มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน	4.08	0.57	มาก
เฉลี่ยรวม	4.24	0.51	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน			
13. การพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้	4.24	0.52	มาก
14. การได้แนวคิดในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	4.32	0.63	มาก
15. ความพึงพอใจหรือความชอบต่อการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค ผังความคิด	4.48	0.51	มาก
เฉลี่ยรวม	4.35	0.55	มาก
ภาพรวม	4.32	0.55	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านบาตตะกูโบ ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 7 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ชุด และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยดำเนินการวิจัยดังนี้ ทดสอบก่อนเรียน ดำเนินการทดลองโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง สัปดาห์ที่ 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวมเป็น 14 ชั่วโมง และทำการทดสอบหลังเรียนพร้อมทั้งให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ประเมินความพึงพอใจโดยเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เพื่อเก็บรวบรวมผลไว้วิเคราะห์ต่อไป โดยมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผล

ผลวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผล ดังนี้

1. จากผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 19.52 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 26.76 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากวิธีการอ่านแบบ SQ3R ที่ Robinson (1961: 29-30 อ้างถึงใน เอมอร์เนียม น้อย, 2551: 17-18) ได้เสนอยุทธวิธีการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งที่น่าสนใจที่จะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนในการอ่านดังนี้

1) ขั้นสำรวจ (Survey - S) โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อหนึ่ง ๆ เพื่อหาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่องที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ถ้าหากเรื่องนั้นมีบทสรุปก็อ่านสรุปด้วยการอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 นาที และการอ่านนี้จะชี้ให้เห็นหัวข้อสำคัญ ๆ หรือแนวคิดที่เป็นหลักของเรื่องประมาณ 3-6 หัวข้อ การอ่านคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้เมื่ออ่านเรื่องอย่างละเอียดภายหลัง

2) ขั้นตั้งคำถาม (Question - Q) โดยการเปลี่ยนหัวข้อที่อ่านให้เป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจมากขึ้นคำถามจะช่วยให้นึกย้อนถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านที่สำคัญคือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูด้วยว่า ใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนหรือเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญ ไม่ผิดพลาด และคิดเสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบนั้น

3) ขั้นอ่าน (Read - R1) การอ่านข้อความในบทนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียดในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจและจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริงการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้ขณะที่กำลังอ่านอยู่ ถ้านักคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีการจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสืออ่าน แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

4) ขั้นเล่าเรื่อง (Recite - R2) พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้หรืออาจเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำใหม่อีกเพื่อการสรุปด้วยคำตอบได้ง่ายเข้าจะทำให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไรถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้กลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าว ๆ วิธีการบรรยายถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วที่ดีที่สุดคือการบันทึกวลีสำคัญ ๆ ในรูปของโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ

5) ขั้นทบทวนบทเรียน (Reconstruct or Review - R3) เมื่ออ่านจบแล้วลองสำรวจดูว่าตนมีความสามารถจับจุดสำคัญของเรื่องได้ทุกจุดหรือไม่ สามารถจดจำเรื่องราวและจุดสำคัญของเรื่อง

ได้ดีเพียงใด โดยพยายามนึกบทวนจุดสำคัญของเรื่องเสียก่อน แล้วโยงความคิดมายังรายละเอียดของเรื่อง วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนหรือผู้อ่านเข้าใจและจำเรื่องได้แม่นยำขึ้น

นอกจากนี้การใช้เทคนิคผังความคิดจะช่วยให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญได้ง่ายและจดจำเนื้อเรื่องได้ดี ดังที่ โทนี บูซาน (2551: 39) ได้กล่าวไว้ว่า แผนผังความคิดเป็นเทคนิคการสะท้อนภาพที่ทรงพลังยิ่งอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นกลยุทธ์พัฒนาการในการเปิดประตูสู่ศักยภาพของสมองมาใช้อย่างเต็มที่ แผนผังความคิดสามารถไปใช้ได้ในทุกภาคส่วนของชีวิตเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และคิดได้อย่างชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การยกสมรรถนะของมวลมนุษยให้สูงขึ้น สอดคล้องกับ ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 252) ได้กล่าวเกี่ยวกับผังความคิด (Mind Map) ไว้ว่าเป็นผังกราฟิกที่ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์หรือเส้นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแทนความหมายของความคิด เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในแผนที่ดั่งนั้นเมื่อนำ SQ3R มาร่วมกับเทคนิคผังความคิดจึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิตา ระแม (2555: 58) ได้ศึกษาการเรียนรู้ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอน SQ3R อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤพัชร์ มิลังค์ (2559: 79) ซึ่งได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R มีประสิทธิภาพ 95.00/96.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านแบบ SQ3R ของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิธร สุริยวงศ์ (2553: 111) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.42/85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ทั้งนี้อาจมาจากการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนผ่านขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จากการสังเกตกระบวนการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนการอ่านดังกล่าว สามารถจัดลำดับความคิด แยกใจความหลักใจความรอง สามารถบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้ มีความน่าสนใจ สร้างแรงจูงใจในการอ่านทำให้นักเรียนเข้าใจในแต่ละระดับการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อจากยูทูป สื่อจากหนังสือพิมพ์ ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบมีความน่าสนใจ ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องได้ด้วยตนเอง เป็นสื่อที่นักเรียนสามารถเข้าใจง่ายและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตรงตามความสามารถและความต้องการของนักเรียน สร้างแรงจูงใจในการอ่านได้ดี ด้านการวัดและการประเมินผล มีความหลากหลายหลายน่าสนใจ เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และสามารถวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความได้ดี ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียนผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน รักการอ่านมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด หากนักเรียนสามารถนำไปปรับใช้กับการเรียนในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

และจากการเขียนตอบในแบบสอบถามในหัวข้อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่เห็นด้วย ชอบและรู้สึกสนุกสนานกับวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่เสนอแนะ ใบความรู้ ใบงาน มีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่เสนอแนะให้เพิ่มเวลา เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12 กล่าวคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด มีสื่อประกอบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจทำให้นักเรียนชอบและสนุกกับการเรียนมากขึ้น ผู้เรียนได้มีโอกาส สรุปประเด็นเป็นแผนผังความคิด ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน สร้างความสนุกสนานและสร้างบรรยากาศในการเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อทำกิจกรรมทุกขั้นตอนแล้วทำให้เกิดความเข้าใจในการสรุปใจความสำคัญได้ดี รู้สึกชอบและผ่อนคลายที่ได้ร้องเพลงและดูนิทานจากสื่อยูทูป ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดเป็นการอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำใบงาน สามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน เกิดการเรียนรู้และการจดจำเนื้อหาซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ จำปา วัฒนศิรินทรเทพ (2550: 48) ที่อธิบายว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวก ซึ่งแสดงในลักษณะความชอบ ความพึงพอใจ ความสนใจ เห็นด้วย ทำให้อยากทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรม อีกลักษณะหนึ่งคือทางลบ ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะของความเกลียด ไม่พึงประสงค์ ไม่พอใจ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย อาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย หรือต้องการหนีห่างจากสิ่งนั้น นอกจากนี้ความพึงพอใจอาจจะแสดงออกในลักษณะความเป็นกลางก็ได้ เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รัก ไม่ชอบ ไม่น่าสนใจในสิ่งนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิตา ระแม (2555: 58) ได้ศึกษาการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่าน SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการอ่าน SQ3R อยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้นักเรียนรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ทำกิจกรรมการอ่านในแต่ละขั้นตอนด้วยความตั้งใจ และสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้ดี ตามลำดับ เพราะวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด มีขั้นตอนการฝึกให้นักเรียนต้องคิดและเขียนในขณะที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ช่วยลำดับความคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาได้อย่างถูกต้อง สามารถจับประเด็นสำคัญอย่างมีจุดมุ่งหมาย จนทำให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สรุปใจความสำคัญของเรื่องและจับใจความได้ในที่สุดจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน เมื่อพบพฤติกรรมที่ดีควรยกย่อง ชมเชย และต้องกระทำด้วยความจริงใจ ซึ่งการชมเชยเป็นการให้สิ่งเร้าที่ทำให้ผู้เรียนพึงพอใจ

1.2 การปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูผู้สอนควรดูแล ให้คำแนะนำ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง ให้อิสระในการคิดคำตอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ เนื่องด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดเป็นการอ่านที่มีขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้ หากใช้กับวิชาอื่น ๆ สามารถที่จะจับใจความสำคัญของวิชาอื่น ๆ ได้เช่นกัน

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน ครูผู้สอนควรฝึกความสามารถด้านการอ่านด้วยวิธีการดังกล่าว อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านที่ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดไปใช้เพื่อจับใจความกับระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าสามารถจะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญได้ หรือไม่

2.2 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดกับวิธีการอื่น ๆ เพื่อให้ทราบผลของการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าวิธีอื่น ๆ หรือไม่ และในระดับชั้นอื่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาการอ่านมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัยความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พัฒนาพิษณุโลก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันการวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- กัญญา ร้อยลา. (2553). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบ 5 ขั้นตอน (SQ3R) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด แนวทางการปฏิบัติเอกสารชุดปฏิรูปการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 โครงการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- _____. (2552). ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2561). รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเฮลโล่การพิมพ์ (1988) จำกัด.
- ฉันท ธาดุทอง. (2554). สอนคิดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. นครปฐม: โรงพิมพ์เพชรเกษมการพิมพ์.
- จำปา วัฒนศิรินทรเทพ. (2550). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงงานวิทยาศาสตร์ เรื่องระบบนิเวศ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ม ป ท.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบหยก. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- จิราพร วรรัตน์. (2552). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพังทวยพัฒนศึกษาอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: สำนักงานการประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น.
- จิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไผ่คำพิทยาคมรัชมังคลาพิเศษ ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยด้วย KWLH-Plus. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อัมสำราญ. (2550). ภาษากับการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัดน์ อินทรพร. (2558). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2557). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์นจำกัด.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชันจำกัด.
- ณัณฑ์ขจร กันชาติ. (2550). ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โทนี บูซาน, แต่ง ธัญญา ผลอนันต์, แปล. (2542). เทคนิคการคิดและการจำอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2551). Mind Maps. กรุงเทพมหานคร: ขวัญข้าว.
- ทิตินา แคมมณี. (2558). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ สุภาวิมล. (2551). ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2550. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2557). หลักการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส มีเดียคอม.
- นฤพัชร มิลังค์. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัญญัติ ธรรมบุตร. (2558). “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R และกลุ่มที่สอนแบบปกติ.” วารสารศึกษาศาสตร์ มมร. 5(2) (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560), 181.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- _____ . (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- ปนัดดา ศิริพานิช. (2553). **การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในการสอนอ่านด้วยการใช้แผนที่ความคิด**. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาขนานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2557). **การอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โยธิน แสงวดี. (2551). **การวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและอบรมการวิจัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). **สถิติวิทยาทางการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____ . (2543). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____ . (2553). **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วันวิสา ประมวล และคณะ. (2555). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค KWLH Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเพื่อนคู่คิด**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). **พัฒนาการเรียนการสอนมหาสารคาม**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิวกาน ปทุมสูติ. (2553). **คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์**. สุพรรณบุรี: ศูนย์เรียนรู้ทุ่งสักอาศรม.
- ศศิธร สุริยวงศ์. (2553). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชัย ศรีนอก และคณะ. (2553). **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สมบัติร์ บารมี. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทมหาชนไฟเบอร์ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน)**. รายงานการวิจัยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมพร จารุณี และปราณี ปราบริปู. (2554). **การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). **เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สำลี รักสุทธี. (2553). **สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออก อ่านได้ เขียนได้ เขียนคล่อง และเขียนเป็น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **เทคนิคการวิจัยด้านการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2552). **สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ภาคพิมพ์.
- สุนิตา ระเม. (2555). **การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 ยะลา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2550). **ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน**. นนทบุรี: ซีซี นอลิตจ์ลิงค์ส์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). **19 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒกิจ. (2550). **จิตวิทยาบริการ**. กรุงเทพมหานคร: อดุลพัฒกิจ.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2558). **รายงาน: นักวิจัยชี้ สกว. ชี้ปัญหาการบริหารการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จุดรั้งการปฏิรูปการศึกษา** (Online). <http://www.knowledgefarm.in.th/education>, 12 กรกฎาคม 2561.
- อรุณี พงษ์ไพบูลย์. (2550). **การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (2553). **ภาษาไทย ป.5**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). **พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ภาคผนวก ก

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R
ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1
โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
วิชาภาษาไทย **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**
เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ **เวลา 2 ชั่วโมง**

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด/สาระ แกนกลาง

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- 2.1 ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดได้
- 2.2 จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
- 2.3 มีมารยาทในการอ่าน

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความคือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ข้อเท็จจริงหมายถึง ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง ข้อความหรือ เหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง

ข้อคิดเห็นหมายถึง ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหา

เรื่องเล่าสั้น ๆ คือ เรื่องที่เล่าอย่างสั้น ๆ มีขนาดความยาวของเรื่องที่ไม่กำหนดตายตัว แต่ต้องใช้คำไม่มากนัก โครงเรื่องก็ต้องไม่มีความซับซ้อนจนเกินไป สามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้น แนวคิดของเรื่องก็มีเพียงแนวคิดเดียว

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ด้านความรู้ (K) ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ
- 4.2 ด้านทักษะกระบวนการ (P) ปฏิบัติการอ่านเรื่องสั้น ๆ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
- 4.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) มารยาทในการอ่าน

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐานแสดงร่องรอยความรู้)

- 5.1 การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ
- 5.2 แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ

6. จัดกิจกรรมการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1) ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด เสร็จแล้วผลัดกันตรวจสอบข้อสอบกับเพื่อน พร้อมทั้งแจ้งคะแนนให้ทราบ

- 2) นำเข้าสู่บทเรียนโดยครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ การสรุปความ
- 3) ครูอธิบายขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดให้นักเรียนจนเข้าใจ

ขั้นการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

- 4) ให้นักเรียนอ่านเรื่องเล่าสั้น ๆ เรื่องความโลภของชายพเนจรโดยปฏิบัติดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ Survey (S) นักเรียนอ่านเรื่องเล่าสั้น ๆ เรื่องความโลภของชายพเนจร เพื่อสำรวจองค์ประกอบของเรื่อง ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม Question (Q) ให้นักเรียนอ่านเรื่องความโลภของชายพเนจรอีกครั้ง แล้วตั้งคำถามเขียนลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ จำนวน 5 ข้อ

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ Read (R1) นักเรียนอ่านเรื่องความโลภของชายพเนจรอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง ใช้เวลา 10 นาที แล้วตอบคำถามจากคำถามในขั้นที่ 2 ที่นักเรียนจดไว้

ขั้นที่ 4 การจดจำ Recite (R2) ให้นักเรียนอ่านเรื่องเดิมอีกครั้งแล้วจดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญหรือสรุปบันทึกย่อเป็นภาษาของตนเอง เรียงลำดับเหตุการณ์ บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ ขั้นที่ 4 แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนตามความเข้าใจของตนเอง

- นักเรียนและครูตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่แต่ละคนนำเสนอ

ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน Review (R3) นักเรียนอ่านทบทวนเนื้อหาเรื่องความโลภของชายพเนจรทั้งหมดแล้วบันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ ขั้นที่ 5 สรุปเป็นแผนผังความคิด ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

ขั้นสรุปบทเรียน

5) นักเรียนและครูช่วยกันสรุปผลจากการอ่านจับใจความและแนวคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องเล่าสั้น ๆ ความโลภของชายพเนจร

7. สื่อการจัดการเรียนรู้

- 7.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด
- 7.2 ใบความรู้ที่ 2 เรื่องความรู้เกี่ยวกับการอ่านเรื่องเล่าสั้น ๆ
- 7.3 ใบความรู้ที่ 3 เรื่องเล่าสั้น ๆ เรื่องความโลภของชายพเนจร

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	ตรวจสอบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	คะแนนร้อยละ 70 ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะกระบวนการ (P) - ปฏิบัติการอ่านเรื่องเล่าสั้น ๆ โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดได้ถูกต้อง	ตรวจสอบผลการทำกิจกรรมตามขั้นตอนวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด	แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	อยู่ในระดับดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) - มีมารยาทในการอ่าน	สังเกตพฤติกรรมการอ่าน	แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน	อยู่ในระดับดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะหัวหน้าวิชาการ

.....
.....
.....
.....

.....
(นายยุทธ เนียนนำ)
หัวหน้าวิชาการโรงเรียนบ้านกุวิง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....

.....
(นายอิสมาแอล บาดง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุวิง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกหลังสอน

ด้านความรู้

.....
.....
.....

ด้านทักษะกระบวนการ

.....
.....
.....

ด้านคุณลักษณะ

.....
.....
.....

อุปสรรคและปัญหา

.....
.....
.....

แนวทางการแก้ไข

.....
.....
.....

.....
(นางสาวมาชีเต๊ะ ดาโอะ)
ตำแหน่ง ครู
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

คำชี้แจง พิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์ค่าระดับคะแนนที่กำหนด

ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมระดับคะแนน												รวม
	ปฏิบัติตามขั้นตอน การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับ เทคนิคผังความคิด				จับใจความ จากเรื่องที่ย่านได้				มีมารยาท ในการอ่าน				
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													
10.													
11.													
12.													
13.													
14.													
15.													
16.													
17.													
18.													

ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมระดับคะแนน												รวม	
	ปฏิบัติตามขั้นตอน การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับ เทคนิคผังความคิด				จับใจความ จากเรื่องที่อ่านได้				มีมารยาท ในการอ่าน					
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		
19.														
20.														
21.														
22.														
23.														
24.														
25.														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวมาชีเต๊ะ ดาโอะ)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการระหว่างเรียน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี(3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง(1)
1. ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด	ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ทั้ง 5 ชั้น ได้ถูกต้องครบถ้วน ภายในเวลาที่กำหนด	ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด ทั้ง 5 ชั้น ได้ถูกต้องครบถ้วน เกินเวลาที่กำหนด	ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด 4 ชั้น ได้ถูกต้องครบถ้วน เกินเวลาที่กำหนด	ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด 3 ชั้น ได้ถูกต้องครบถ้วน เกินเวลาที่กำหนด
2. การอ่านจับใจความ	ประเมินจากคะแนนจากแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องเล่าสั้น ๆ ทั้ง 5 ชั้น ได้คะแนน 42-54	ประเมินจากคะแนนจากแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องเล่าสั้น ๆ ทั้ง 5 ชั้น ได้คะแนน 28-41	ประเมินจากคะแนนจากแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องเล่าสั้น ๆ ทั้ง 5 ชั้น ได้คะแนน 14-27	ประเมินจากคะแนนจากแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องเล่าสั้น ๆ ทั้ง 5 ชั้น ได้คะแนน 1-13
3. มีมารยาทในการอ่าน	ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นในขณะที่อ่าน และวางใบงานเข้าที่เมื่ออ่านเสร็จ	ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นในขณะที่อ่าน และไม่สนวางใบงานเข้าที่เมื่ออ่านเสร็จ	ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นในขณะที่อ่าน และไม่สนใจวางใบงานเข้าที่เมื่ออ่านเสร็จ	ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น เล่นในขณะที่อ่าน และไม่สนใจวางใบงานเข้าที่เมื่ออ่านเสร็จ

เกณฑ์การตัดสินผ่านระดับดีขึ้นไป

10-12 คะแนน	ดีมาก
7 - 9 คะแนน	ดี
4 - 6 คะแนน	พอใช้
0 - 3 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนสรุปความโดยใช้เทคนิคผังความคิด

เลขที่	ประเด็นการประเมิน				
	การสรุปใจความ	การใช้ภาษา	ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด	การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	รวม
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความโดยใช้ผังความคิด

ประเด็นการประเมิน	คะแนนการประเมิน			
	4	3	2	1
1. การสรุปใจความสำคัญ	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที้อ่านได้ถูกต้อง	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที้อ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที้อ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที้อ่านได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
2. ความถูกต้องของการใช้ภาษาและคำเชื่อม	ใช้ภาษาและคำเชื่อมได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สละสลวยและสื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้ภาษาและคำเชื่อมได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สละสลวยและสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้องบางส่วน	ใช้ภาษาและคำเชื่อมได้ถูกต้องเพียงบางส่วน สื่อความหมายได้ชัดเจนเพียงบางส่วน	ใช้ภาษาและคำเชื่อมไม่ถูกต้อง
3. ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหาเรียบเรียงจัดหมวดหมู่เนื้อหา วางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้ตามหัวข้อ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด 1 รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด 2 รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด 3 รายการ
4. การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพเป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพเป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ได้แต่ขาดคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินผ่านระดับดีขึ้น

13-16	คะแนน	ดีมาก
9-12	คะแนน	ดี
5-8	คะแนน	พอใช้
0-4	คะแนน	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 1 การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด (Mind Map) หมายถึง การสอนการอ่านจับใจความเพื่อฝึกผู้เรียนให้สามารถจับใจความและสรุปเป็นแผนผังความคิดได้ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ Survey (S) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาที่กำหนดให้แบบสำรวจเป็นการอ่านผ่าน ๆ แล้วตอบคำถามที่ครูกำหนดไว้ในแบบบันทึกกิจกรรมที่ 1 ขั้นที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 5 นาที

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม Question (Q) หมายถึง ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้เพิ่มเติม แล้วบันทึกในกิจกรรมที่ 1 ขั้นที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ Read (R) หมายถึงนักเรียนอ่านเนื้อหาที่กำหนดให้อีกครั้งเพื่อตอบคำถามในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นจดจำ Recite (R) หมายถึง อ่านเนื้อหาที่กำหนดให้อีกครั้งแล้วจดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน Review (R) หมายถึง ทบทวนเนื้อหาของเรื่องทั้งหมดและสรุปสาระสำคัญของเรื่องเป็นแผนผังความคิด

ใบความรู้ที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสั้น ๆ

ความหมายของเรื่องสั้น

เรื่องสั้น หมายถึง งานเขียนประเภทร้อยแก้วเกี่ยวกับเรื่องราวที่สมมุติขึ้นมีโครงเรื่องง่าย ๆ และมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงไปถึงจุดสุดยอดของเรื่องที่กำหนดไว้ โดยการดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว ภายในระยะเวลาสั้น ๆ ผ่านตัวละครจำนวน 3-5 ตัว และอยู่ภายใต้แนวคิดสำคัญเพียงแนวคิดเดียว โดยส่วนมากเรื่องสั้นมีความยาวประมาณ 8,000 คำ อาจมากกว่าหรือน้อยกว่าก็ได้ขึ้นอยู่กับกลวิธีการเขียนของผู้เขียนความยาว หรือสั้น จึงไม่ได้กำหนดตายตัวแต่จะยึดลักษณะการเขียนเป็นสำคัญ

แนวทางในการจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ

1. ชื่อเรื่อง เป็นจุดชี้แนะหัวใจของเรื่อง เรื่องสั้นบางเรื่องตั้งชื่อเรื่องให้เห็นความสำคัญของเรื่องไว้อย่างชัดเจน
2. แก่นเรื่อง นับว่าเป็นจุดที่ผู้แต่งเรื่องไม่ได้บอกกล่าวโดยตรง แต่ผู้อ่านสามารถค้นหาแก่นของเรื่องได้ด้วยวิธีการดังนี้
 - 2.1 พิจารณาจากข้อขัดแย้งของเรื่อง แล้วติดตามผลของข้อขัดแย้งว่าคลี่คลายและสิ้นสุดลงอย่างไร
 - 2.2 พิจารณาจากจุดสุดยอดของเรื่องซึ่งจะปรากฏตอนท้ายของเรื่อง
 - 2.3 สรุปสาระสำคัญของเรื่อง ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม
3. ภูมิหลัง การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่องจะช่วยให้จับใจความได้ง่ายขึ้น
4. น้ำเสียง การจับน้ำเสียงของผู้แต่งจะช่วยให้จับใจความของเรื่องได้
5. ไม่ควรอ่านเพื่อจับใจความอย่างเดียว ควรเก็บรายละเอียดต่าง ๆ ของเรื่องไปพร้อม ๆ กัน เพื่อช่วยเพิ่มอรรถรส

ใบความรู้ที่ 3 เรื่องเล่าสั้น ๆ

เรื่อง ความโลภของชายพเนจร

ในเมืองอันอุดมสมบูรณ์เมืองหนึ่งยังมีชายพเนจรคนหนึ่งเป็นคนไร้ที่อยู่อาศัยเขาไม่มีที่ดินทำกิน วัน ๆ ได้แต่เดินเร่ร่อนไปทั่วทุกหนทุกแห่ง เพื่อรับจ้างคนในเมืองแลกกับข้าวปลาอาหารทุก ๆ วันเขาได้แต่นั่งอ่อนวอนเทวดาเพื่อขอที่ดินสักผืนไว้เป็นที่ทำกิน แต่เขาก็ยังไม่ได้สมความปรารถนา จนกระทั่งวันหนึ่งเขาได้ข่าวว่าเจ้าเมืองจะออกเยี่ยมเยียนชาวบ้าน ชายหนุ่มดีใจมากจึงไปรพบเจ้าเมืองพร้อมกับพวกชาวบ้าน ขณะที่เจ้าเมืองกำลังเดินทักทายชาวบ้านอยู่นั้น ได้มีงูตัวหนึ่งเลื้อยเข้าไปหาเจ้าเมืองอย่างรวดเร็ว ชายหนุ่มเห็นดังนั้นจึงรีบพุ่งตัวออกไปจับงูร้าย ก่อนที่มันจะฉกกัดท่าน เมื่อเจ้าเมืองรอดตายจากงูร้ายจึงบอกกับชายหนุ่มว่า “ขอขอบใจเจ้าที่ช่วยชีวิตข้าไว้เจ้าต้องการอะไร ข้าก็จะให้” ชายหนุ่มรู้สึกดีใจมากจึงบอกกับเจ้าเมืองว่า

“ข้าต้องการที่ดินสักผืนหนึ่ง ไว้ปลูกบ้าน ปลูกผัก ปลูกข้าว ทำมาหากิน” เจ้าเมืองได้ฟังดังนั้นจึงเอ่ยขึ้นว่า “ตกลงข้าจะให้ที่ดินแก่เจ้าผืนหนึ่ง เอาเป็นว่าตั้งแต่ซานเมืองนี้ไป เจ้าเดินไปถึงแคไหนแค่นั้นก็เป็นที่ดินของเจ้าก็แล้วกัน” ชายหนุ่มรับคำด้วยความดีใจ

ชายหนุ่มรับคำด้วยความดีใจ เขาราบลาท่านเจ้าเมือง แล้วรีบเดินออกไปยังซานเมืองทันที เขาเริ่มตื่นเดิน เดิน เดินไปเรื่อย ๆ ระหว่างทางเขาก็ครุ่นคิดถึงคำของท่านเจ้าเมืองไปตลอด

“ถ้าหากเราเดินไปเรื่อย ๆ เราก็จะได้ที่ดินมากเท่าที่เราต้องการ”

ดังนั้น แม้ว่าอากาศในตอนบ่ายจะร้อนอบอ้าว ทำให้เขารู้สึกหิวโหยและกระหายน้ำมากเพียงใด ชายหนุ่มก็ไม่ยอมหยุดพัก เขายังคงก้มหน้าก้มตาเดินต่อไปจนกระทั่งมืดค่ำ เขาเริ่มรู้สึกหิวและอ่อนล้ามากขึ้น เขาทั้งสองก้าวได้ช้าลง แต่เขาก็ไม่ยอมหยุดเดิน เพราะคิดอยู่ตลอดเวลา ยิ่งเดินได้ไกลเท่าไร ก็ยิ่งได้ที่ดินมากขึ้นเท่านั้น เขาจึงกัดฟันเดินฝ่าความมืดต่อไปเรื่อย ๆ จนถึงรุ่งเช้า ในที่สุดเขาก็ล้มลง และไม่านนั้นก็ขาดใจตาย ชายหนุ่มไม่ได้ที่ดินดังหวัง แม้กระทั่งที่ดินที่จะฝังศพตัวเองก็เพราะความไม่รู้จักพอเป็นเหตุนั่นเอง

คนที่ไม่รู้จักพอ ย่อมก่อความเดือดร้อนให้กับตนเองได้ในภายหลังเพราะ

ความไม่รู้จักพอ ทำให้ไม่รู้จักประมาณในการกินการอยู่ และความโลภที่แม้เกิดขึ้นในใจเพียงเล็กน้อย ก็จะไปบดบังปัญญาในการยังคิดไตร่ตรองเรื่องราวต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

ที่มา : <http://www.sabuyjaishop.com>

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ ชั้นที่ 1

ชั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (Survey=S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านแบบผ่าน ๆ
ตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมดเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 ความโลกของชายพเนจร โดยสำรวจเนื้อหาอย่างรวดเร็ว
แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง

ตอบ.....
.....
.....

2. ชื่อผู้แต่ง/ที่มา

ตอบ.....
.....
.....

3. จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง

ตอบ.....
.....
.....

4. สาระสำคัญของเรื่อง

ตอบ.....
.....
.....

ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 8 คะแนน
ได้คะแนน 6 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ ชั้นที่ 2

ชั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question=Q) หมายถึงให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 แล้วตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาจากเรื่อง จำนวน 5 คำถาม

1. คำถาม.....
2. คำถาม.....
3. คำถาม.....
4. คำถาม.....
5. คำถาม.....

ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ ชั้นที่ 3

ชั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read=R1) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องอีกครั้งแล้ว
ตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนถามในชั้นที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่3แล้วหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในชั้นที่ 2

1. คำถาม.....
คำตอบ.....
2. คำถาม.....
คำตอบ.....
3. คำถาม.....
คำตอบ.....
4. คำถาม.....
คำตอบ.....
5. คำถาม.....
คำตอบ.....

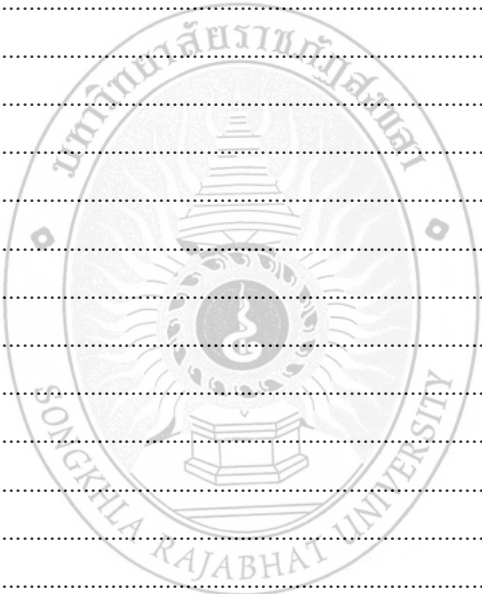
ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ ชั้นที่ 4

ชั้นที่ 4 การจดจำ (Recite=R2) หมายถึงให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลหรือเล่าเนื้อหาตามความเข้าใจของตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 แล้วบันทึกสรุปสาระสำคัญของเรื่องตามความเข้าใจของตนเองแล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนนเต็ม 10 คะแนน
ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ ชั้นที่ 5

ชั้นที่ 5 การทบทวน (Review=R3) ทบทวนเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดเขียนสรุปเป็นแผนผังความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องความโลภของชายพเนจรแล้วบันทึกย่อเป็นแผนผังความคิด

คะแนนเต็ม 16 คะแนน

ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แนวการตอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ
 ขั้นที่1 การอ่านสำรวจ (Survey=S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านแบบ
 ผ่าน ๆ ตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมดเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 ความโลภของชายพเนจรโดยสำรวจเนื้อหาอย่างรวดเร็วแล้ว
 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง

ตอบ เรื่อง ความโลภของชายพเนจร

2. ชื่อผู้แต่ง / ที่มา

ตอบ ที่มา : <http://www.sabuyjaishop.com>

3. จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง

ตอบ เพื่อเป็นแนวคิดให้กับผู้อ่านเกี่ยวกับเรื่องความโลภ

4. สาระสำคัญของเรื่อง

ตอบ ความโลภมากอาจทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเอง

ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 8 คะแนน

ได้คะแนน 6 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แนวการตอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ ชั้นที่ 2
 ชั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question=Q) หมายถึงให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 แล้วตั้งคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาจากเรื่อง จำนวน 5 คำถาม

1. คำถาม ชายพเนจรอาศัยอยู่ที่ใด
2. คำถาม เพราะเหตุใดชายพเนจรได้แต่เดินเร่ร่อนไปทั่ว
3. คำถาม ชายพเนจรประกอบอาชีพใด
4. คำถาม สาเหตุใดที่ทำให้ชายพเนจรพบกับเจ้าเมือง
5. คำถาม เพราะเหตุใดเจ้าเมืองจึงรอดตายจากงูร้าย

ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
 ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ ชั้นที่ 3
 ชั้นที่3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read=R1) หมายถึง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องอีกครั้งแล้ว
 ตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนถามในชั้นที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่3 แล้วหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในชั้นที่2

1. คำถาม ชายพเนจรอาศัยอยู่ที่ใด
คำตอบ ในเมืองอันอุดมสมบูรณ์ แต่ไม่มีที่อยู่อาศัย
2. คำถาม เพราะเหตุใดชายพเนจรได้แต่เดินเร่รอนไปทั่ว
คำตอบ เพราะไม่มีบ้านและไม่มีที่ดินทำกิน
3. คำถาม ชายพเนจรประกอบอาชีพใด
คำตอบ รับจ้างคนในเมืองแลกกับข้าวปลาอาหารมากิน
4. คำถาม สาเหตุใดที่ทำให้ชายพเนจรพบกับเจ้าเมือง
คำตอบ เพราะเจ้าเมืองออกมาเยี่ยมชาวบ้าน
5. คำถาม เพราะเหตุใดเจ้าเมืองจึงรอดตายจากงูร้าย
คำตอบ ชายพเนจรได้ช่วยเหลือเจ้าเมืองให้พ้นจากการถูกงูกัด

(แนวการตอบคำถามขึ้นอยู่กับที่ตั้งคำถาม อยู่ในดุลยพินิจของครู)

ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

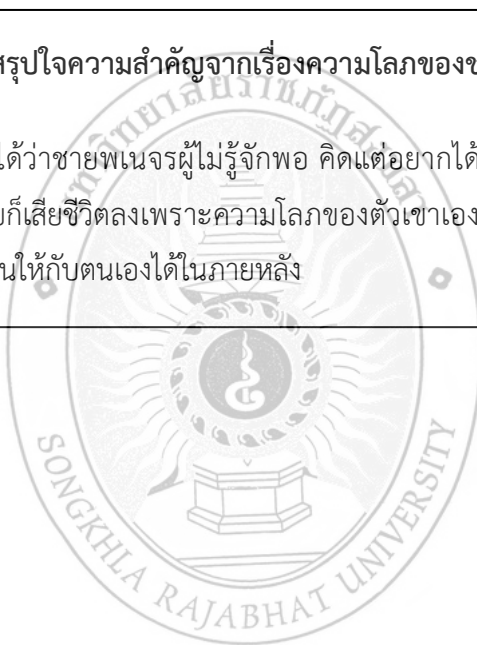
ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แนวการตอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ ชั้นที่4
 ชั้นที่ 4 การจดจำ (Recite=R2) หมายถึงให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลหรือเล่าเนื้อหาตาม
 ความเข้าใจของตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 แล้วบันทึกสรุปสาระสำคัญจากเรื่องตามความเข้าใจของ
 ตนเองแล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องความโลภของชายพเนจร

สรุปได้ว่าชายพเนจรผู้ไม่รู้จักพอ คิดแต่อยากได้โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะ
 ตามมาสุดท้ายก็เสียชีวิตลงเพราะความโลภของตัวเองคนที่ไม่รู้จักพอย่อมก่อ
 ความเดือดร้อนให้กับตนเองได้ในภายหลัง

แนวการตอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ ชั้นที่5
 ชั้นที่ 5 การทบทวน (Review=R3) ทบทวนเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดเขียนสรุปเป็นแผนผัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องความโลภของชายพเนจรแล้วบันทึกย่อเป็นแผนผังความคิด

คะแนนเต็ม 16 คะแนน

ได้คะแนน 8 คะแนน ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ โดยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบก่อนเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ3R เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนนใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 15 นาที
2. นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ให้ตรงช่องตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ในกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
 - ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
 - ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจดจำเนื้อหาได้ถูกต้อง
 - ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้ถูกต้อง
 - ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ หาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้
2. ใครปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง
 - ก. อามีนอ่านเรื่องจบอย่างรวดเร็ว
 - ข. ปาตีเมาะอ่านและแยกประเด็นของเรื่องได้
 - ค. ชูฮาดอ่านและแยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
 - ง. ชูมัยยะห์อ่านและแยกใจความสำคัญออกจากส่วนขยาย

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

พ่อค้ากับคนหาปลา

พ่อค้าขายผ้า นั่งเรือข้ามปากเพื่อไปรับซื้อผ้ามาขาย เกิดเรือล่ม พ่อค้าจึง ตะโกนเรียกให้คนหาปลาเข้ามาช่วยและบอกกับคนหาปลาว่าจะให้ทองคำหนัก 100 บาท เป็นค่าตอบแทน คนหาปลาได้รับพายุเรือเข้าไปช่วย หลังจากที่ได้ช่วยแล้ว พ่อค้าให้ทองคำแก่คนหาปลาหนักเพียงแค่ 2 บาท

ต่อมาพ่อค้าคนนั้นได้โดยสารเรืออีกครั้งแล้วเกิดเรือล่มอีก บังเอิญคนหาปลา คนเดิมก็อยู่ในบริเวณนั้น แต่คนหาปลาไม่พายเรือไปช่วยเหมือนครั้งก่อน เพราะ พ่อค้าเคยผิดคำพูดที่เคยพูดไว้กับตนนั่นเอง

ที่มา: https://www.kalyanamitra.org/th/Aesop_detail.php?page=3997

3. ข้อใดคือใจความสำคัญของเรื่อง
 - ก. เรือของพ่อค้าล่มในทะเล
 - ข. พ่อค้าให้ทองสองบาท
 - ค. คนหาปลาหวังอยากได้ค่าตอบแทนทองคำหนัก 100 บาท
 - ง. คนหาปลาไม่ช่วยชีวิตพ่อค้าเพราะพ่อค้าไม่มีสัจจะ

4. เมื่อเรือล่มครั้งแรก พ่อค้าทำอะไร
 - ก. ว่ายน้ำขึ้นฝั่ง
 - ข. เกาะขอนไม้
 - ค. ตะโกนเรียกให้คนหาปลาช่วย
 - ง. เกาะที่เรือ

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 5-6

เรื่องสั้น เรื่องใบ้กตัญญู

เจ้าใบ้เป็นลูกกตัญญู เขามีมารดาที่ซรามากแล้ว ไม่ว่าจะมารดาจะหิวหรือหนาว เจ้าใบ้ก็จะรู้ก่อนเสมอ โดยไม่ต้องรอให้มารดาบอก ครอบครัวเจ้าใบ้ยากจน ไม่มีอะไรจะกิน จึงต้องไปขออาหารที่คนเขากินเหลือมาเลี้ยงดูมารดา เมื่อได้อาหารมา เขาจะต้องเอาไปวางต่อหน้ามารดา รอจนกว่ามารดากินอิ่มแล้วตนถึงจะกิน หากมารดา ยังไม่ได้กิน เขาไม่เคยที่จะกินก่อน เวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี เขาจะแสดงเป็นตัวตลกเต๋นระบำเหมือนเด็ก ๆ เพื่อให้มารดาขำขันคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าใบ้ แรก ๆ เมื่อนางรู้ว่าลูกชายเป็นใบ้ก็รู้สึกเสียใจ ต่อมาก็ทำได้ ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้านางกลับรู้สึกว่าการมีลูกเป็นใบ้แต่กตัญญูยิ่งดีกว่าลูกคนอื่นที่ไม่ใบ้เสียอีก ต่ออมารดาเจ้าใบ้ได้เสียชีวิตลง ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องการบริจาคเงินช่วยงานศพ เจ้าใบ้ก็โผล่เข้ามาแล้ว จูงมือพวกชาวบ้านไปที่ข้างบ่อน้ำแห่งหนึ่ง แล้วชี้มือชี้ไม้ลงไปบ่อ ที่แรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย ครั้นเมื่อได้เชือกลงไปดูก็ได้พบเงินเหรียญจำนวนมากมาย ซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพมารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้ได้มาจากไหน บางคนว่าทุกวันเมื่อเจ้าใบ้กลับจากการขอทาน เขาจะต้องโยนสตางค์หนึ่งอันลงไปบ่อสะสมเป็นเวลาหลายปี จึงมีเงินมากมายเช่นนี้หลังจากงานศพของมารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดพบเห็นเจ้าใบ้อีกเลย

ที่มา: <https://www.tumsrivichai.com>

5. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเจ้าใบ้
 - ก. เจ้าใบ้จะกินอาหารก่อนมารดาเสมอ
 - ข. เจ้าใบ้จะเป็นตัวตลกเต๋นระบำเหมือนเด็ก ๆ เมื่อเห็นมารดาอารมณ์ไม่ดี
 - ค. เจ้าใบ้จะเป็นตัวตลกเต๋นระบำเหมือนเด็ก ๆ ให้แม่ดูตลอด
 - ง. เจ้าใบ้ขโมยอาหารอาหารที่เหลือเพื่อเลี้ยงมารดา

6. เรื่องนี้กล่าวถึงอะไรเป็นประเด็นหลัก
 - ก. เป็นลูกต้องตอบแทนบุญคุณพ่อแม่
 - ข. แม่รู้สึกเสียใจกับความพิการที่ลูกมี
 - ค. การประหยัดช่วยให้ชีวิตไม่ลำบาก
 - ง. ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับการเป็นลูกกตัญญู

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 7-8

นิทานเรื่อง กากับนกยูง

กาดัวหนึ่งเก็บขนของนกยูงที่หล่นเกลื่อนกลาดมาได้ มันจึงนำขนของนกยูงมาติดที่หางของมันและออกไปเดินเล่นใกล้กับฝูงนกยูง เมื่อนกยูงตัวอื่น ๆ ในฝูงเห็นว่ากาไม่ใช่ขนนกยูงจริง ๆ จึงพากันรุมจิกตีและรุมถอนขนปลอมของกาจนหมด เจ้ากาจึงรีบวิ่งกลับไปยังฝูงของมัน แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น นำมาซึ่งความไม่พอใจให้กับกาดัวอื่นในฝูงเป็นอย่างมาก กาดัวหนึ่งจึงพูดกับมันว่า "แค่เพียงขนนกสวย ๆ ไม่สามารถทำให้เจ้ากลายเป็นนกที่งดงามได้หรอก"

ที่มา: <http://www.kalyanamitra.org/th>

7. นิทานเรื่องนี้มีคติสอนใจอย่างไร

- ก. ความสามัคคีทำให้เกิดชัยชนะ
- ข. ควรดูแลตัวเองให้สวยงามอยู่เสมอ
- ค. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์ ทุกข์นั้นถึงตัว
- ง. การไม่พอใจในสิ่งที่มีอยู่อาจทำให้ตัวเองเดือดร้อน

8. ใจความสำคัญของนิทานต้องการสื่อถึงสิ่งใด

- ก. จงพอใจในสิ่งที่มีอยู่
- ข. จงค้นหาในสิ่งที่อยากได้
- ค. ควรดูแลสุขภาพให้ดี
- ง. ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของผู้ดี

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 9-10

นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

ณ หมู่บ้านชายป่า มีเด็กเลี้ยงแกะคนหนึ่งชอบพูดโกหกเป็นประจำ วันหนึ่งเกิดนึกสนุกอยากแกล้งชาวบ้านจึงร้องตะโกนว่า "ช่วยด้วย ๆ หมาป่ามันจะมากินแกะแล้ว" ชาวบ้านต่างพากันมาช่วย พอเด็กเลี้ยงแกะเห็นชาวบ้านวิ่งหน้าตาตื่นก็หัวเราะด้วยความชอบใจ แล้วชอบเล่นสนุกแบบนี้อีกหลายครั้ง ชาวบ้านก็พากันวิ่งหน้าตาตื่นมาช่วยเขาทุกครั้ง และพบว่าพวกเขาถูกหลอกอีกเช่นเคย จนวันหนึ่งหมาป่าก็มาจริง ๆ คราวนี้เด็กเลี้ยงแกะตะโกนให้คนมาช่วยสุดเสียง "ช่วยด้วย ๆ หมาป่ามันจะมากินแกะแล้ว" แต่ครั้งนี้กลับไม่มีชาวบ้านออกมาช่วยเด็กเลี้ยงแกะอีกแล้ว เพราะคิดว่าเขาคงจะโกหกอีก สุดท้ายเจ้าหมาป่าจึงกินแกะของเด็กเลี้ยงแกะไปที่ละตัว ๆ จนหมด

ที่มา: <https://baby.kapook.com/view197208.html>

9. เพราะเหตุใดสุดท้ายแกะของเด็กเลี้ยงแกะจึงถูกหมาป่ากินไปจนหมด
 - ก. เพราะเด็กเลี้ยงแกะไม่ได้เฝ้าแกะของเขา
 - ข. เพราะเด็กเลี้ยงแกะไม่ได้ร้องขอให้ชาวบ้านช่วยเหลือ
 - ค. เพราะเด็กเลี้ยงแกะ กำลังร้องเพลงอย่างสนุกสนาน
 - ง. เพราะชาวบ้านไม่ได้มาช่วย เพราะคิดว่าเด็กเลี้ยงแกะโกหกเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา

10. จากการโกหกของเด็กเลี้ยงแกะบ่งชี้ว่าเด็กเลี้ยงแกะขาดคุณธรรมข้อใด
 - ก. ความเมตตากรุณา
 - ข. ความเสียสละ
 - ค. ความซื่อสัตย์
 - ง. จิตสาธารณะ

อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-14

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บริษัท ชันโทรี เปปซี่โค เบเวอเรจ (ประเทศไทย) จำกัด หรือ SPBT ได้ออกแถลงการณ์ถึงข่าวการปรับขึ้นราคาน้ำอัดลม เฉลี่ยที่ 2-3 บาทต่อขวด ก่อนที่มาตรการภาษีน้ำหวานจะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ว่า การปรับราคาสินค้าเป็นไปตามกลยุทธ์การกำหนดราคาสินค้าของบริษัท โดยกลยุทธ์นี้จะรวมถึงการเปิดตัวสินค้าชนิดใหม่และการเปลี่ยนแปลงราคาให้เหมาะสมตามกลไกตลาด โดยจะมีการติดตามภาวะตลาดและพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามกลยุทธ์การเติบโตอย่างยั่งยืน

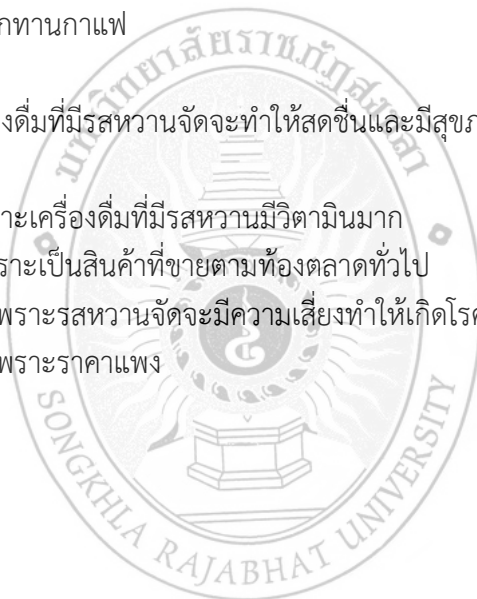
สำหรับสินค้าที่มีการปรับขึ้นราคาขายปลีกแนะนำในครั้งนี้อยู่ ประกอบด้วย เครื่องดื่มเปปซี่ 3 ขนาด ได้แก่ เครื่องดื่มเปปซี่ ขนาด 345 มิลลิลิตร เป็นราคา 12 บาท ขนาด 430 มิลลิลิตร เป็นราคา 15 บาท และขนาด 640 มิลลิลิตร เป็นราคา 17 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นต้นไป

อนึ่ง กรมสรรพสามิตได้ปรับอัตราการจัดเก็บเครื่องดื่มที่มีปริมาณน้ำตาลเกินเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพ อาทิ น้ำอัดลม ชาเขียว กาแฟ เครื่องดื่มชูกำลัง นมเปรี้ยว นมถั่วเหลือง น้ำผลไม้ โดยจัดเก็บภาษี 2 อัตรา ตามความเข้มข้นของน้ำตาลคือ ปริมาณน้ำตาลมากกว่า 6-10 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตร จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 20% ของราคาขายปลีกและปริมาณน้ำตาลมากกว่า 10 มิลลิกรัมต่อ 100 มิลลิลิตร จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 25% ของราคาขายปลีก เพื่อให้ประชาชนลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวานลง ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ที่สร้างภาระให้ประเทศเสียค่าใช้จ่ายจากโรคเหล่านี้ เพราะเครื่องดื่มในท้องตลาดเกือบทั้งหมด มีน้ำตาลมากกว่า 6 กรัมต่อมิลลิลิตร อีกทั้งยังช่วยเพิ่มรายได้เข้าประเทศได้มากกว่า 10,000 ล้านบาทต่อปี

ที่มา: <https://www.thairath.co.th/newspaper>

11. ข้อความใดกล่าวถูกต้องและสอดคล้องกับข่าวข้างต้น
- สินค้าที่ปรับราคา ได้แก่ โอวัลติน ไมโล และน้ำอัดลม
 - สินค้าที่จัดเก็บภาษี 2 อัตรา ได้แก่ น้ำอัดลม ชาเขียว กาแฟ
 - สินค้าที่จัดเก็บภาษี 20% นมเปรี้ยว นมถั่วเหลือง น้ำผลไม้
 - สินค้าที่ไม่ได้มีการจัดเก็บภาษี ได้แก่ เครื่องดื่มเปปซี่ 3 ขนาด

12. ข้อใดกล่าวถึงใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
- ก. การปรับราคาสินค้าตามความต้องการของตลาด
 - ข. การดูแลสุขภาพด้วยผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ตามท้องตลาด
 - ค. การเพิ่มรายได้ให้กับประชากรในประเทศไทยอย่างยั่งยืน
 - ง. การปรับภาษีและขึ้นราคาเครื่องดื่มรสหวานเพื่อให้ประชาชนลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวาน
13. ใครปฏิบัติตนได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของข่าวข้างต้น
- ก. อามีนะออกกำลังกายทุกวัน
 - ข. นูร์โอนีเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ
 - ค. อามีนงดดื่มเครื่องดื่มรสหวานทุกชนิด
 - ง. อะหมัดเลือกทานกาแฟ
14. “การเลือกดื่มเครื่องดื่มที่มีรสหวานจัดจะทำให้สดชื่นและมีสุขภาพดี” ข้อความข้างต้นกล่าวถูกต้องหรือไม่
- ก. ถูกต้อง เพราะเครื่องดื่มที่มีรสหวานมีวิตามินมาก
 - ข. ถูกต้อง เพราะเป็นสินค้าที่ขายตามท้องตลาดทั่วไป
 - ค. ไม่ถูกต้อง เพราะรสหวานจัดจะมีความเสี่ยงทำให้เกิดโรค
 - ง. ไม่ถูกต้อง เพราะราคาแพง

อ่านบทเพลงต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 15-16

เพลงใครหนอ

ใครหนอรักเราเท่าซีวี (เท่าซีวี)
 ใครหนอปราณีไม่มีเสื่อมคลาย (ไม่มีเสื่อมคลาย)
 ใครหนอรักเราใช่เพียงรูปร่าง
 รักเขาไม่หน่ายมิดิตทำลาย ใครหนอ
 ใครหนอรักเราเท่าทรงใน
 ใครหนอเอาใจปลอบเราเรื่อยมา
 ใครหนารักเราดังดวงแก้วตา
 รักเขากว้างกว่าพื้นสุสานภอากาศ
 จะเอาโลกมาทำปากกา
 แล้วเอาน้ำหมึกแทนกระดาษ
 เอน้ำหมึกมหาสมุทรแทนหมึกวาด
 ประกาศพระคุณไม่พอใครหนอรักเราเท่าซีวี
 ใครหนอใครกันให้เราซีวี (คุณพ่อคุณแม่)
 ใครหนอซักชวนดูหนังสือ
 รู้แล้วละก็อย่ามัวรังรอตแทนบุญคุณ

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=FkXdPDKI_eM

15. ใจความสำคัญของเรื่องข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่
 - ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก
 - ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อเพื่อน ๆ
 - ความรักของเพื่อนที่มีต่อพ่อแม่
16. “รู้แล้วละก็อย่ามัวรังรอตแทนบุญคุณ” ข้อใดขยายความได้ถูกต้อง
- รู้แล้วใครมีพระคุณให้ตอบแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ
 - เมื่อรู้แล้วว่าใครรักเราก็ให้ตอบแทนบุญคุณ
 - เมื่อรู้แล้วว่าพ่อแม่รักเราก็ให้ตอบแทนบุญคุณ
 - ให้ดูแลพ่อแม่ยามแก่ชรา

อ่านบทเพลงต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 17-18

เพลง ต้นไม้ของพ่อ

นานมาแล้ว พ่อได้ปลูกต้นไม้ไว้ให้เรา เพื่อวันหนึ่งจะบังลมหนาว และคอยเป็นร่มเงาปลูกไว้เพื่อพวกเราทุก ๆ คน พ่อใช้เหงื่อแทนน้ำรดลงไป เพื่อให้ผลิดอกใบ ออกผล ให้เราทุกทุกคน เติบโตอย่างร่มเย็นในบ้านเรา ผ่านมาแล้วห้าสิบปี ต้นไม้นั้นสูงใหญ่ ลมแรงเท่าไร ก็บรรเทา ออกผลให้เก็บกิน แตกใบเพื่อให้ร่มเงา คอยดูแลเรา ให้เรายังมีวันนี้ต่อไป

จนวันนี้ ได้เงาแห่งต้นไม้ต้นใหญ่ ลูกได้อยู่ได้คอยอาศัย แผ่นดินยังกว้างไกล แต่เหมือนว่าหัวใจพ่อ กว้างกว่า ลูกที่เกิดตรงนี้นั้นยังอยู่ และยังอยู่เพื่อคอยรักษา จะรวมใจเข้ามา จะมีเพียงสัญญาในหัวใจ

จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงาม และยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตามจากรอยที่พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงาม และยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตามจากรอยที่พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป จากหัวใจเหงื่อเราจะเทไป ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม.

ธงไชย แมคอินไตย์

ที่มา: <https://meemodel.com>

17. จากเนื้อเพลง ต้นไม้ที่พ่อปลูก ข้อใดเปรียบเทียบคำว่าต้นไม้ถูกต้องที่สุด
- ต้นไม้ที่พ่อปลูกเปรียบเสมือนความรักของคนไทยที่มีต่อในหลวง
 - ประเทศไทยเปรียบเสมือนต้นไม้ที่ในหลวงทรงดูแลด้วยน้ำพระทัย
 - ต้นไม้เปรียบเสมือนสายฝนที่ให้ความชุ่มชื้นแก่คนไทย
 - ต้นไม้เปรียบเสมือนหยาดเหงื่อของชาวไทยทุกคน
18. จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงาม และยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตามจากรอยที่พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม จากเนื้อเพลงข้างต้นมีจุดประสงค์ใด
- ช่วยกันดูแลและสานต่อกับ สิ่งที่อยู่ในหลวงตั้งใจสร้างให้คนไทยทุกคน
 - ต้องหาสิ่งสวยงามมาใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ไม่ควรเสียเวลาที่จะปลูกต้นไม้
 - ไม่ควรเสียเหงื่อ

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 19-20

ฟันขาวง่าย ๆ ได้หลายวิธี

รอยยิ้มที่สดใสมีส่วนช่วยสร้างความประทับใจตั้งแต่แรกเห็น แม้อาจจะไม่เรื่องใหญ่ แต่รอยยิ้มที่เปิดกว้าง โฉมฟันที่ขาวสะอาดก็เป็นบุคลิกภาพที่สำคัญที่ทุกๆ คนปรารถนา แต่การรักษาความสะอาดในช่องปากคงไม่เพียงพอต่อการทำให้ฟันดูขาวสะอาดได้ วันนี้เราจึงนำวิธีดีๆ มาฝาก สำหรับผู้ที่อยากมีฟันขาวสะอาดด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

1. หลีกเลี่ยงอาหารและพฤติกรรมที่ส่งผลต่อสีฟัน เช่น ชา กาแฟหรือการสูบบุหรี่ เพราะสารประกอบที่มีอาจส่งผลกระทบต่อสีฟัน ทำให้เหลืองดำขำ ก่อให้เกิดปัญหาช่องปากและสุขภาพตามมาได้
2. ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ฟันขาว ทุกวันนี้มีผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในช่องปากมากมายที่มีสรรพคุณช่วยทำให้ฟันขาว ไม่ว่าจะเป็นยาสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก หมากฝรั่ง เป็นต้น
3. ใช้สมุนไพรหรือสารจากธรรมชาติที่มีคุณสมบัติช่วยทำให้ฟันขาวเช่น เปลือกมะนาว ใบข่อย สตรอเบอร์รี่ หรือเบคกิ้งโซดา เป็นต้น
4. ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ปัจจุบันวิวัฒนาการทางการแพทย์ก้าวล้ำไปมากการฟอกสีฟันจึงสามารถทำได้หลายรูปแบบเช่นฟอกฟันขาวโดยใช้น้ำยาเคมีใช้แผ่นฟอกฟันขาวการใช้แสงฟันขาวเช่นแสงBlue light แสงเลเซอร์การเคลือบฟันเทียมและการครอบฟัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ฟันขาว ๆ จะดูน่าสนใจแต่ก็คงไม่สามารถเทียบได้กับรอยยิ้มที่ออกมาจากใจยิ้มด้วยความเป็นมิตรแม้ฟันจะไม่ได้ขาวสู้ใคร ๆ ได้แต่ความจริงใจนี้ ก็ช่วยให้มีรอยยิ้มสวย ๆ ติดตรึงผู้พบเห็นและสร้างความประทับใจได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

ที่มา: <http://www.bejame.com/article/2618>.

19. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด
- ก. การทำให้ฟันขาว
 - ข. การทำให้รอยยิ้มสวยงาม
 - ค. การทำให้รอยยิ้มมีความจริงใจ
 - ง. ฟันขาวทำให้เกิดความจริงใจ

20 ใครปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับบทความข้างต้น

- ก. อามีนะ ตี๋มกาแพทุกเช้า
- ข. ชูฮาดาก้อก้าลังกายวันละ20 นาที
- ค. ชูมัยยะแปรงฟั้นด้วยยาสีฟั้นสมุนไพร
- ง. อะหมัดนอนหลับวันละ 8 ชั่วโมง

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 21 -22

ยุคปัจจุบันสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ปริมาณการใช้งาน สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือ คอมพิวเตอร์ เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น เป็นเงาตามตัว จากในอดีตที่มีการใช้เพียงเพื่อโทรศัพท์ หรือเช็คอีเมล ก็มีการเพิ่มระยะเวลาในการใช้งานมากขึ้น บางคนใช้งานเกือบตลอดเวลาตั้งแต่ตื่นนอน ตอนเช้าถึงเข้านอนตอนค่ำ มีหน้าจ่ายังวางไว้ข้างตัวขณะเวลานอนหลับอีกด้วย จนเกือบเป็นส่วนหนึ่งของอวัยวะในร่างกายที่ขาดไม่ได้ แต่การใช้งานสมาร์ทโฟนที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับระบบประสาทและกระดูกต้นคอ เมื่อใช้ในท่าทางที่ไม่เหมาะสมเป็นระยะเวลานาน สามารถทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยตามมาได้อาการผิดปกติที่พบได้บ่อย ในกลุ่มคนสังคมก้มหน้า คืออาการปวดศีรษะ

อาการปวดศีรษะเป็นอาการที่พบได้บ่อยในทุกเพศทุกวัย เกิดจากสาเหตุที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นจากความไวที่มากกว่าปกติของระบบประสาทเอง ซึ่งทำให้เกิดโรคปวดศีรษะไมเกรน หรือจากความผิดปกติอื่นๆ เช่น เนื้องอกในสมอง, เส้นเลือดในสมองแตก, ความดันในสมองผิดปกติ, ยาหรือสารเคมีบางชนิด เป็นต้น

เรืออากาศโท นพ.กীরติกร ว่องไววานิชย์

ที่มา: <http://www.bangkokhealth.com>

21. ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 1 กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การเลือกซื้อโทรศัพท์มือถือ
- ข. ระบบประสาทและกระดูก
- ค. ประโยชน์ของการใช้สมาร์ทโฟน
- ง. อาการปวดศีรษะของกลุ่มคนสังคมก้มหน้า

22. กลุ่มคนสังคมก้มหน้า ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. กลุ่มคนที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ข. กลุ่มคนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
- ค. กลุ่มคนที่ชอบอ่านหนังสือเป็นประจำ
- ง. กลุ่มคนที่ใช้ สมาร์ทโฟน อยู่ตลอดเวลาโดยไม่สนใจคนรอบข้าง

อ่านบทความแนมแนวนำใจต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 23

ที่มา: [www.https://www.google.com/search](https://www.google.com/search)

23. การออกกำลังกายดีต่อหัวใจอย่างไร

- ก. ช่วยชะลอความเสื่อม
- ข. ขับถ่ายได้ดี
- ค. กล้ามเนื้อแข็งแรง
- ง. สูดฉีดเลือดได้ดีไม่เหนื่อยง่าย

อ่านบทความที่น่าสนใจต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 24-25

6

นิสัยทำอ้วน!

ปรับใหม่ซะ...เพื่อหุ่นดีกว่าเดิม

กินเรียบ

ตักแต่พอกิน เน้นน้อยๆ
ไม่อิ่มค่อยเติมทีหลัง

กินจุบจิบ

ไม่ซื้อขนมติดไว้
ที่โต๊ะทำงานและที่บ้าน

กินเร็ว

เคี้ยวอาหารคำละ
20-30 ครั้ง ก่อนกลืน

อารมณ์ไหนก็กิน

ให้กินเมื่อรู้สึกหิว
ไม่ใช่แคใจอยาก

นอนดึก-กินดึก

นอนอย่างน้อยให้ได้
คืนละ 8 ชั่วโมง

อดมื้อเช้า

มื้อเช้าสำคัญมาก
ควรกินให้ครบ 5 หมู่

ข้อมูลจาก นิตยสาร Modernmom

www.kapook.com

ที่มา: www.https://health.kapook.com/view61766.html

24. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. ปรับพฤติกรรมการกินเพื่อไม่ให้เป็นโรคอ้วน
- ข. การเลือกกินอาหารเพื่อสุขภาพ
- ค. การนอนให้เป็นเวลา
- ง. การเคี้ยวอาหาร

25. บุคคลในข้อใดสามารถลดความอ้วนได้ตามแนวปฏิบัติข้างต้น

- ก. อามีนาทานอาหารเช้าทุกวัน
- ข. มุสลิมะห์ทานขนมปังทุกวัน
- ค. อะหมัดทานอัลมอนทุกเย็น
- ง. โนรีทานปลาแซลมอนเป็นประจำ

อ่านบทความโน้มน้าวใจต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 26

กันแดดหน้าเด็ก ซีซีครีม Yaya skincare 12 กรัม
 รายละเอียดสินค้า
 ครีมกันแดด Yaya skincare กันแดด กันแดดผสมรองพื้น ปกป้องผิวจากรังสี
 ยูวีเอและบี บางเบา หน้าใสเหมือนผิวเด็กแรกเกิด เหมาะกับทุกสภาพผิว
 ที่มา: <https://www.lazada.co.th/products/yaya-skincare>

26. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การโน้มน้าวใจให้ผลิตครีมกันแดด Yaya skincare
- ข. การโน้มน้าวใจการเลือกซื้อครีมแต่ละชนิด
- ค. การโน้มน้าวใจให้เลิกใช้ผลิตภัณฑ์ครีมกันแดด Yaya skincare
- ง. การโน้มน้าวใจให้เลิกใช้ผลิตภัณฑ์ครีมกันแดด Yaya skincare

อ่านสารคดีต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 27-30

สารคดี เรื่องแมวน้ำ

บ่อยครั้งเลยทีเดียวที่เราเห็นแมวน้ำถูกนำฝีกกับคณะละครสัตว์ทั้งหลาย และความน่ารักแบบธรรมชาติของเจ้าของแมวน้ำนี่เองทำให้หลาย ๆ คนหลงใหลในเสน่ห์ที่แสนจะน่ารักของมัน

แมวน้ำเป็นสัตว์เลือดอุ่นว่ากันว่าแมวน้ำนั้นสืบเชื้อสายมาจากสัตว์บกแล้ว จึงค่อย ๆ พัฒนาตัวเองให้กลายเป็นสัตว์น้ำในเวลาต่อมา

ลักษณะโดยธรรมชาติแล้วแมวน้ำเป็นสัตว์เมืองหนาวไม่สามารถอาศัยอยู่ในน้ำได้เป็นระยะเวลานาน ๆ เหมือนอย่างปลาวาฬแมวน้ำจึงมีขาหน้าและขาหลังเป็นลักษณะพังผืด และมีครีบหน้าข้างตัวเพื่อช่วยในการเลื่อนไหวไปมาขณะว่ายน้ำอยู่ในน้ำเราจึงไม่แปลกใจเลยว่าทำไมแมวน้ำจึงว่ายน้ำได้เร็วและอาหารอันแสนจะโอชะของมันก็คือปลาและบรรดาสัตว์เล็กสัตว์น้อยต่าง ๆ

ถึงธรรมชาติจะสร้างให้แมวน้ำเกิดมาอยู่ในน้ำบ้างเป็นบางโอกาสแต่มันก็ชอบที่จะอยู่บนบกมากกว่าเพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาวแสงแดดจึงเป็นสิ่งที่พวกมันชอบมากเราจึงพบแมวน้ำนอนเกยกันอยู่ตามชายหาดเต็มไปหมด

แมวน้ำเป็นสัตว์ที่เซื่องมากและมันก็ต้องตกเป็นเหยื่อของมนุษย์อยู่ตลอดเวลาในช่วงฤดูผสมพันธุ์พวกมันชอบมาชุมนุมกันอยู่ตามชายหาดเหล่าบรรดาเอสกีโมทั้งหลายก็ชอบมาล่าเอาเนื้อของแมวน้ำไปทำอาหารเอาหนังของมันทำเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาวมีหน้าซ้ำไขมันของมันยังนำไปประกอบอาหารและเชื้อเพลิงได้อีกด้วย

ถึงแม้เมืองไทยของเราจะไม่ใช่ที่อยู่อาศัยของแมวน้ำแต่ไทยเราก็ยังมีสัตว์อื่น ๆ อีกมากมายที่เด็ก ๆ คงไม่คิดจะทำร้ายมันให้สูญพันธุ์ไปจากประเทศของเราอย่างแน่นอน

ที่มา: www.clipmass.com

27. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในสารคดีข้างต้น

- ก. การเลี้ยงแมวน้ำ
- ข. ลักษณะของแมวน้ำ
- ค. อาหารของแมวน้ำ
- ง. ที่อยู่ของแมวน้ำ

28. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การเลี้ยงแมวน้ำ
- ข. ลักษณะของแมวน้ำ
- ค. อาหารของแมวน้ำ
- ง. ที่อยู่ของแมวน้ำ

29. เพราะเหตุใดแมวน้ำจึงชอบอยู่บนชายหาด

- ก. เพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาวแสงแดดจึงเป็นสิ่งที่พวกมันชอบ
- ข. เพราะหาดทรายที่สะอาดเป็นสิ่งที่พวกมันชอบ
- ค. เพราะธรรมชาติของมันไม่ชอบคลื่นทะเล
- ง. เพราะบนชายหาดมีอาหาร

30. ใจความสำคัญของเรื่องอยู่ในย่อหน้าที่เท่าใด

- ก. 1
- ข. 2
- ค. 3
- ง. 4

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ
โดยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบหลังเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ3R เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 15 นาที
2. นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ให้ตรงช่องตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ในกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

อ่านบทความโน้มน้าวใจต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 1

กันแดดหน้าเด็ก ซีซีครีม Yaya skincare 12 กรัม

รายละเอียดสินค้า

ครีมกันแดด Yaya skincare กันแดด กันแดดผสมรองพื้น ปกป้องผิวจากรังสียูวีเอและบี บางเบา หน้าใสเหมือนผิวเด็กแรกเกิด เหมาะกับทุกสภาพผิว

ที่มา: <https://www.lazada.co.th/products/yaya-skincare>

1. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การโน้มน้าวใจให้เลิกใช้ผลิตภัณฑ์ครีม
- ข. การโน้มน้าวใจการเลือกซื้อครีมแต่ละชนิด
- ค. การโน้มน้าวใจให้ผลิตภัณฑ์ครีมกันแดด Yaya skincare
- ง. การโน้มน้าวใจให้เลิกใช้ผลิตภัณฑ์ครีมกันแดด Yaya skincare

อ่านสารคดีต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 2 – 5

สารคดี เรื่องแมวน้ำ

บ่อยครั้งเลยทีเดียวที่เราเห็นแมวน้ำถูกนำฝีกกับคณะละครสัตว์ทั้งหลาย และความน่ารักแบบธรรมชาติของเจ้าของแมวน้ำนั่นเองทำให้หลาย ๆ คนหลงใหลในเสน่ห์ที่แสนจะน่ารักของมัน

แมวน้ำเป็นสัตว์เลือดอุ่นว่ากันว่าแมวน้ำนั้นสืบเชื้อสายมาจากสัตว์บกแล้ว จึงค่อย ๆ พัฒนาตัวเองให้กลายเป็นสัตว์น้ำในเวลาต่อมา

ลักษณะโดยธรรมชาติแล้วแมวน้ำเป็นสัตว์เมืองหนาวไม่สามารถอาศัยอยู่ในน้ำได้เป็นระยะเวลานาน ๆ เหมือนอย่างปลาวาฬแมวน้ำจึงมีขาหน้าและขาหลังเป็นลักษณะพังผืด และมีครีบหน้าข้างตัวเพื่อช่วยในการเลื่อนไหวไปมาขณะว่ายน้ำอยู่ในน้ำเราจึงไม่แปลกใจเลยว่าทำไมแมวน้ำจึงว่ายน้ำได้เร็วและอาหารอันแสนจะโอชะของมันก็คือปลาและบรรดาสัตว์เล็กสัตว์น้อยต่าง ๆ

ถึงธรรมชาติจะสร้างให้แมวน้ำเกิดมาอยู่ในน้ำบ้างเป็นบางโอกาสแต่มันก็ชอบที่จะอยู่บนบกมากกว่าเพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาวแสงแดดจึงเป็นสิ่งที่พวกมันชอบมากเราจึงพบแมวน้ำนอนเกยกันอยู่ตามชายหาดเต็มไปหมด

แมวน้ำเป็นสัตว์ที่เชื่องมากและมันก็ต้องตกเป็นเหยื่อของมนุษย์อยู่ตลอดเวลาในช่วงฤดูผสมพันธุ์พวกมันชอบมาชุมนุมกันอยู่ตามชายหาดเหล่าบรรดาเอสกีโมทั้งหลายก็ชอบมาล่าเอาเนื้อของแมวน้ำไปทำอาหารเอาหนังของมันทำเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาวมีหน้าซำไขมันของมันยังนำไปประกอบอาหารและเชื้อเพลิงได้อีกด้วย

ถึงแม้เมืองไทยของเราจะไม่ใช่ที่อยู่อาศัยของแมวน้ำแต่ไทยเราก็ยังมีสัตว์อื่น ๆ อีกมากมายที่เด็ก ๆ คงไม่คิดจะทำร้ายมันให้สูญพันธุ์ไปจากประเทศของเราอย่างแน่นอน

ที่มา: www.clipmass.com

2. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. ลักษณะของแม่น้ำ
- ข. การเลี้ยงแม่น้ำ
- ค. อาหารของแม่น้ำ
- ง. ที่อยู่ของแม่น้ำ

3. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในสารคดีข้างต้น

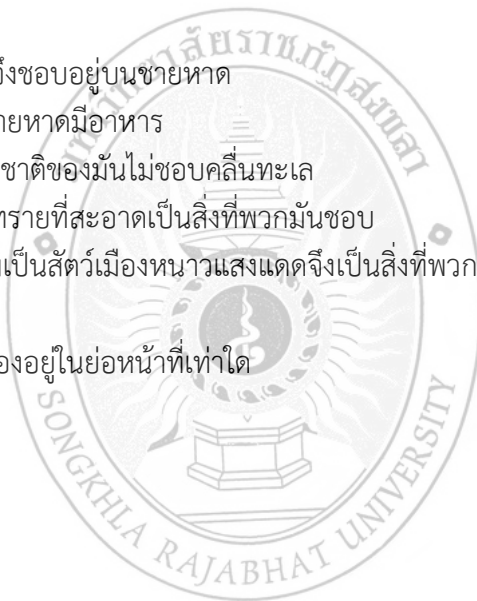
- ก. ที่อยู่ของแม่น้ำ
- ข. ลักษณะของแม่น้ำ
- ค. อาหารของแม่น้ำ
- ง. การเลี้ยงแม่น้ำ

4. เพราะเหตุใดแม่น้ำจึงชอบอยู่บนชายหาด

- ก. เพราะบนชายหาดมีอาหาร
- ข. เพราะธรรมชาติของมันไม่ชอบคลื่นทะเล
- ค. เพราะหาดทรายที่สะอาดเป็นสิ่งที่พวกมันชอบ
- ง. เพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาวแสงแดดจึงเป็นสิ่งที่พวกมันชอบ

5. ใจความสำคัญของเรื่องอยู่ในย่อหน้าที่เท่าใด

- ก. 4
- ข. 3
- ค. 2
- ง. 1

อ่านบทความที่น่าสนใจต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 6 - 7

6 นิสัยทำอ้วน!
ปรับเปลี่ยน...เพื่อหุ่นดีกว่าเดิม

กินเรียบ
ตักแต่พอกิน เน้นน้อยๆ
ไม่อิ่มค่อยเติมทีหลัง

กินจุบจิบ
ไม่ซื้อขนมติดไว้
ที่โต๊ะทำงานและที่บ้าน

กินเร็ว
เคี้ยวอาหารคำละ
20-30 ครั้ง ก่อนกลืน

อารมณ์ไหนก็กิน
ให้กินเมื่อรู้สึกหิว
ไม่ใช่แค่ใจอยาก

นอนดึก-กินดึก
นอนอย่างน้อยให้ได้
คืนละ 8 ชั่วโมง

จดมือเข้า
มือเข้าสำคัญมาก
ควรกินให้ครบ 5 หมู่

ข้อมูลจาก นิตยสาร Modern Mom
www.kapook.com

ที่มา: [www.https://health.kapook.com/view61766.html](https://health.kapook.com/view61766.html)

6. บุคคลในข้อใดสามารถลดความอ้วนได้ตามแนวปฏิบัติข้างต้น
- อะหมัดทานอัลมอนทุกเย็น
 - มุสลิมะห์ทานขนมปังทุกวัน
 - อามีนาทานอาหารเช้าทุกวัน
 - โนรีทานปลาแซลมอนเป็นประจำ

7. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การเคี้ยวอาหาร
- ข. การนอนให้เป็นเวลา
- ค. การเลือกกินอาหารเพื่อสุขภาพ
- ง. ปรับพฤติกรรมการกินเพื่อไม่ให้เป็นโรคอ้วน

อ่านบทความที่น่าสนใจต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 8

ที่มา: [www.https://www.google.com/search](https://www.google.com/search)

8. การออกกำลังกายดีต่อหัวใจอย่างไร

- ก. ช่วยชะลอความเสื่อม
- ข. ขับถ่ายได้ดี
- ค. กล้ามเนื้อแข็งแรง
- ง. สูดฉีดเลือดได้ดีไม่เหนื่อยง่าย

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 9-10

ยุคปัจจุบันสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ปริมาณการใช้งาน สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือ คอมพิวเตอร์ เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น เป็นเงาตามตัว จากในอดีตที่มีการใช้เพียงเพื่อโทรศัพท์ หรือเช็คอีเมล ก็มีการเพิ่มระยะเวลาในการใช้งานนานมากขึ้น บางคนใช้งานเกือบตลอดเวลาตั้งแต่ตื่นนอน ตอนเช้าถึงเข้านอนตอนค่ำ มีหน้าจ้าย่างวางไว้ข้างตัวขณะเวลานอนหลับอีกด้วย จนเกือบเป็นส่วนหนึ่งของอวัยวะในร่างกายที่ขาดไม่ได้ แต่การใช้งานสมาร์ทโฟนที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงกับระบบประสาทและกระดูกต้นคอ เมื่อใช้ในท่าทางที่ไม่เหมาะสมเป็นระยะเวลานาน สามารถทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยตามมาได้ อาการผิดปกติที่พบได้บ่อย ในกลุ่มคนสังคมก้มหน้า คืออาการปวดศีรษะ

อาการปวดศีรษะเป็นอาการที่พบได้บ่อยในทุกเพศทุกวัย เกิดจากสาเหตุที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นจากความไวที่มากกว่าปกติของระบบประสาทเอง ซึ่งทำให้เกิดโรคปวดศีรษะไมเกรน หรือจากความผิดปกติอื่นๆ เช่น เนื้องอกในสมอง, เส้นเลือดในสมองแตก, ความดันในสมองผิดปกติ, ยาหรือสารเคมีบางชนิด เป็นต้น

เรืออากาศโท นพ.กীরติกร ว่องไววาณิช

ที่มา: <http://www.bangkokhealth.com>

9. ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 1 กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. อาการปวดศีรษะของกลุ่มคนสังคมก้มหน้า
- ข. ประโยชน์ของการใช้สมาร์ทโฟน
- ค. การเลือกซื้อโทรศัพท์มือถือ
- ง. ระบบประสาทและกระดูก

10. กลุ่มคนสังคมก้มหน้า ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. กลุ่มคนที่ใช้ สมาร์ทโฟน อยู่ตลอดเวลาโดยไม่สนใจคนรอบข้าง
- ข. กลุ่มคนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
- ค. กลุ่มคนที่ชอบอ่านหนังสือเป็นประจำ
- ง. กลุ่มคนที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-12

ฟันขาวง่าย ๆ ได้หลายวิธี

รอยยิ้มที่สดใสมีส่วนช่วยสร้างความประทับใจตั้งแต่แรกเห็น แม้อาจจะไม่เรื่องใหญ่ แต่รอยยิ้มที่เปิดกว้าง โ齒ฟันที่ขาวสะอาดก็เป็นบุคลิกภาพที่สำคัญที่ทุกๆ คนปรารถนา แต่การรักษาความสะอาดในช่องปากคงไม่เพียงพอต่อการทำให้ฟันดูขาวสะอาดได้ วันนี้เราจึงนำวิธีดีๆ มาฝาก สำหรับผู้ที่อยากมีฟันขาวสะอาดด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

1. หลีกเลี่ยงอาหารและพฤติกรรมที่ส่งผลต่อสีฟัน เช่น ชา กาแฟหรือการสูบบุหรี่ เพราะสารประกอบที่มีอาจส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อสีฟัน ทำให้เหลืองดำขำ ก่อให้เกิดปัญหาช่องปากและสุขภาพตามมาได้

2. ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ฟันขาว ทุกวันนี้มีผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในช่องปากมากมายที่มีสรรพคุณช่วยทำให้ฟันขาว ไม่ว่าจะเป็นยาสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก หมากฝรั่ง เป็นต้น

3. ใช้สมุนไพรรักษาหรือสารจากธรรมชาติที่มีคุณสมบัติช่วยทำให้ฟันขาว เช่น เปลือกมะนาว ใบช่อดอกรเบอรี่หรือเบคกิ้งโซดา เป็นต้น

4. ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ปัจจุบันวิวัฒนาการทางการแพทย์ก้าวล้ำไปมากการฟอกสีฟันจึงสามารถทำได้หลายรูปแบบเช่นฟอกฟันขาวโดยใช้น้ำยาเคมีใช้แผ่นฟอกฟันขาวการใช้แสงฟันขาวเช่นแสงBlue light แสงเลเซอร์การเคลือบฟันเทียมและการครอบฟัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ฟันขาว ๆ จะดูน่าสนใจแต่ก็ยังไม่สามารถเทียบได้กับรอยยิ้มที่ออกมาจากใจยิ้มด้วยความเป็นมิตรแม้ฟันจะไม่ได้ขาวสู้ใคร ๆ ได้แต่ความจริงใจนี้ ก็ช่วยให้มีรอยยิ้มสวย ๆ ติดตรึงผู้พบเห็นและสร้างความประทับใจได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

ที่มา: <http://www.bejame.com/article/2618>

11. ใจความสำคัญของเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด
- การทำให้รอยยิ้มสวยงาม
 - การทำให้ฟันขาว
 - การทำให้รอยยิ้มมีความจริงใจ
 - ฟันขาวทำให้เกิดความจริงใจ

12. ใครปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับบทความข้างต้น
- อามีนะ ตี๋มกาแพทุกเช้า
 - ซูฮาดากำลังกายวันละ 20 นาที
 - ซูมัยยะแปร่งฟันด้วยยาสีฟันสมุนไพร
 - อะหมัดนอนหลับวันละ 8 ชั่วโมง

อ่านบทเพลงต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 13 –14

เพลงไครหนอ

ไครหนอรักเราเท่าชีวี (เท่าชีวี)
 ไครหนอปราณีไม่มีเสื่อมคลาย (ไม่มีเสื่อมคลาย)
 ไครหนอรักเราใช่เพียงรูปร่าง
 รักเขาไม่หน่ายมิคิดทำลาย ไครหนอ
 ไครหนอรักเราเท่าทรงใน
 ไครหนอเอาใจปลอบเราเรื่อยมา
 ไครหนารักเรดั่งดวงแก้วตา
 รักเขากว้างกว่าพื้นพสุธาอากาศ
 จะเอาโลกมาทำปากกา
 แล้วเอาน้ำมาแทนกระดาษ
 เอน้ำหมึกมหาสมุทรแทนหมึกวาด
 ประกาศพระคุณไม่พอไครหนอรักเราเท่าชีวัน
 ไครหนอใครกันให้เราช้ำคอ (คุณพ่อคุณแม่)
 ไครหนอซึกชวนดูหนังสือ
 รู้แล้วละก็อย่ามัวรังรอตแทนบุญคุณ

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=FkXdPDKI_eM

13. ใจความสำคัญของเรื่องข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก
 - ความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่
 - ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อเพื่อน ๆ
 - ความรักของเพื่อนที่มีต่อพ่อแม่

14. “รู้แล้วละก็อย่ามัวรั้งรอทดแทนบุญคุณ” ข้อใดขยายความได้ถูกต้อง
- รู้แล้วใครมีพระคุณให้ทดแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ
 - เมื่อรู้แล้วว่าใครรักเราก็ให้ทดแทนบุญคุณ
 - เมื่อรู้แล้วว่าพ่อแม่รักเราก็ให้ทดแทนบุญคุณ
 - ให้ดูแลพ่อแม่ยามแก่ชรา

อ่านบทเพลงต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 15 –16

เพลง ต้นไม้ของพ่อ

นานมาแล้ว พ่อได้ปลูกต้นไม้ไว้ให้เรา เพื่อวันหนึ่งจะบังลมหนาว และคอยเป็นร่มเงาปลูกไว้เพื่อพวกเราทุก ๆ คน พ่อใช้เหงื่อแทนน้ำรดลงไป เพื่อให้ผลิดอกใบออกผล ให้เราทุกคน เติบโตอย่างร่มเย็นในบ้านเรา ผ่านมาแล้วห้าสิบปี ต้นไม้นั้นสูงใหญ่ ลมแรงเท่าไร ก็บรรเทา ออกผลให้เก็บกิน แตกใบเพื่อให้ร่มเงา คอยดูแลเราให้เรายังมีวันต่อไป

จนวันนี้ ใต้เงาแห่งต้นไม้ต้นใหญ่ ลูกได้อยู่ได้คอยอาศัย แผ่นดินยังกว้างไกล แต่เหมือนว่าหัวใจพ่อกว้างกว่า ลูกที่เกิดตรงนี้นั้นยังอยู่ และยังอยู่เพื่อคอยรักษา จะรวมใจเข้ามา จะมีเพียงสัญญาในหัวใจ

จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงาม และยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตามจากรอยที่พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป ให้ต้นไม้ของพ่ออย่างงดงาม จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงาม และยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตาม จากรอยที่พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป จากหัวใจเหงื่อเราจะเทไป ให้ต้นไม้ของพ่ออย่างงดงาม.

ธงไชย แมคอินไตย์

ที่มา: <https://meemodel.com>

15. จากเนื้อเพลง **ต้นไม้ที่พ่อปลูก** ข้อใดเปรียบเทียบคำว่าต้นไม้ถูกต้องที่สุด
- ต้นไม้ที่พ่อปลูกเปรียบเสมือนความรักของคนไทยที่มีต่อในหลวง
 - ประเทศไทยเปรียบเสมือนต้นไม้ที่ในหลวงทรงดูแลด้วยน้ำพระทัย
 - ต้นไม้เปรียบเสมือนสายฝนที่ให้ความชุ่มชื้นแก่คนไทย
 - ต้นไม้เปรียบเสมือนหยาดเหงื่อของชาวไทยทุกคน

16. จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงาม และยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตาม
จากรอยที่พ่อตั้งใจ เหนือเราจะเทไป ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม จากเนื้อเพลงข้างต้นมีจุดประสงค์ใด

- ก. ไม่ควรเสียเหงื่อ
- ข. ไม่ควรเสียเวลาที่จะปลูกต้นไม้
- ค. ต้องหาสิ่งสวยงามมาใช้ในชีวิตประจำวัน
- ง. ช่วยกันดูแลและสานต่อกับ สิ่งที่อยู่ในหลวงตั้งใจสร้างให้คนไทยทุกคน

อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 17-20

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บริษัท ชันโทรี เปปซี่โค เบเวอเรจ (ประเทศไทย) จำกัด หรือ SPBT ได้ออกแถลงการณ์ถึงข่าวการปรับขึ้นราคาน้ำอัดลม เฉลี่ยที่ 2-3 บาทต่อขวด ก่อนที่มาตรการภาษีน้ำหวานจะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ว่า การปรับราคาสินค้าเป็นไปตามกลยุทธ์การกำหนดราคาสินค้าของบริษัท โดยกลยุทธ์นี้จะรวมถึงการเปิดตัวสินค้าขนาดใหม่และการเปลี่ยนแปลงราคาให้เหมาะสมตามกลไกตลาด โดยจะมีการติดตามภาวะตลาดและพิจารณาปัจจัยต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามกลยุทธ์การเติบโตอย่างยั่งยืน

สำหรับสินค้าที่มีการปรับขึ้นราคาขายปลีกแนะนำในครั้งนี้อยู่ ประกอบด้วย เครื่องดื่มเปปซี่ 3 ขนาด ได้แก่ เครื่องดื่มเปปซี่ ขนาด 345 มิลลิลิตร เป็นราคา 12 บาท ขนาด 430 มิลลิลิตร เป็นราคา 15 บาท และขนาด 640 มิลลิลิตร เป็นราคา 17 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นต้นไป

อนึ่ง กรมสรรพสามิตได้ปรับอัตราการจัดเก็บเครื่องดื่มที่มีปริมาณน้ำตาลเกินเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพ อาทิ น้ำอัดลม ชาเขียว กาแฟ เครื่องดื่มชูกำลัง นมเปรี้ยว นมถั่วเหลือง น้ำผลไม้ โดยจัดเก็บภาษี 2 อัตรา ตามความเข้มข้นของน้ำตาลคือ ปริมาณน้ำตาลมากกว่า 6-10 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตร จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 20% ของราคาขายปลีกและปริมาณน้ำตาลมากกว่า 10 มิลลิกรัมต่อ 100 มิลลิลิตร จัดเก็บภาษีในอัตราที่ทำให้ราคาเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 25% ของราคาขายปลีก เพื่อให้ประชาชนลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวานลง ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ที่สร้างภาระให้ประเทศเสียค่าใช้จ่ายจากโรคเหล่านี้ เพราะเครื่องดื่มในท้องตลาดเกือบทั้งหมด มีน้ำตาลมากกว่า 6 กรัมต่อมิลลิลิตร อีกทั้งยังช่วยเพิ่มรายได้เข้าประเทศได้มากกว่า 10,000 ล้านบาทต่อปี

ที่มา: <https://www.thairath.co.th/newspaper>

16. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใด
- การเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ
 - การลดเครื่องดื่มน้ำที่มีรสหวาน
 - การดูแลสุขภาพของประชาชน
 - การปรับภาษีเครื่องดื่มเพื่อให้ประชาชนลดการบริโภคเครื่องดื่มที่มีรสหวาน
17. ข้อความใดกล่าวถูกต้องและสอดคล้องกับข่าวข้างต้น
- สินค้าที่ปรับราคา ได้แก่ โอวัลติน ไมโล และน้ำอัดลม
 - สินค้าที่จัดเก็บภาษี 20% นมเปรี้ยว นมถั่วเหลือง น้ำผลไม้
 - สินค้าที่จัดเก็บภาษี 2 อัตรา ได้แก่ น้ำอัดลม ชาเขียว กาแฟ
 - สินค้าที่ไม่ได้มีการจัดเก็บภาษี ได้แก่ เครื่องดื่มเป๊ปซี่ 3 ขนาด
18. ข้อใดกล่าวถึงใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
- การปรับราคาสินค้าตามความต้องการของตลาด
 - การดูแลสุขภาพด้วยผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ตามท้องตลาด
 - การเพิ่มรายได้ให้กับประชากรในประเทศไทยอย่างยั่งยืน
 - การปรับภาษีและขึ้นราคาเครื่องดื่มรสหวานเพื่อให้ประชาชนลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวาน
19. ใครปฏิบัติตนได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของข่าวข้างต้น
- อามีนงดื่มน้ำเครื่องดื่มรสหวานทุกชนิด
 - นุรีโอนีเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ
 - อามีนะออกกำลังกายทุกวัน
 - อะหมัดเลือกทานกาแฟ
20. “การเลือกดื่มเครื่องดื่มที่มีรสหวานจัดจะทำให้สดชื่นและมีสุขภาพดี” ข้อความข้างต้นกล่าวถูกต้องหรือไม่
- ถูกต้อง เพราะเครื่องดื่มที่มีรสหวานมีวิตามินมาก
 - ถูกต้อง เพราะเป็นสินค้าที่ขายตามท้องตลาดทั่วไป
 - ไม่ถูกต้อง เพราะรสหวานจัดจะมีความเสี่ยงทำให้เกิดโรค
 - ไม่ถูกต้อง เพราะราคาแพง

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 21-22

นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ

ณ หมู่บ้านชายป่า มีเด็กเลี้ยงแกะคนหนึ่งชอบพูดโกหกเป็นประจำ วันหนึ่งเกิดนึกสนุกอยากแกล้งชาวบ้านจึงร้องตะโกนว่า "ช่วยด้วย ๆ หมาป่ามันจะมากินแกะแล้ว" ชาวบ้านต่างพากันมาช่วย พอเด็กเลี้ยงแกะเห็นชาวบ้านวิ่งหน้าตาตื่นก็หัวเราะด้วยความชอบใจ แล้วชอบเล่นสนุกแบบนี้อีกหลายครั้ง ชาวบ้านก็พากันวิ่งหน้าตาตื่นมาช่วยเขาทุกครั้ง และพบว่าพวกเขาถูกหลอกอีกเช่นเคย จนวันหนึ่งหมาป่าก็มาจริง ๆ คราวนี้เด็กเลี้ยงแกะตะโกนให้คนมาช่วยสุดเสียง "ช่วยด้วย ๆ หมาป่ามันจะมากินแกะแล้ว" แต่ครั้งนี้กลับไม่มีชาวบ้านออกมาช่วยเด็กเลี้ยงแกะอีกแล้ว เพราะคิดว่าเขาคงจะโกหกอีก สุดท้ายเจ้าหมาป่าจึงกินแกะของเด็กเลี้ยงแกะไปที่ละตัว ๆ จนหมด

ที่มา: <https://baby.kapook.com/view197208.html>

21. เพราะเหตุใดสุดท้ายแกะของเด็กเลี้ยงแกะจึงถูกหมาป่ากินไปจนหมด
 - ก. เพราะเด็กเลี้ยงแกะไม่ได้เฝ้าแกะของเขา
 - ข. เพราะเด็กเลี้ยงแกะไม่ได้ร้องขอให้ชาวบ้านช่วยเหลือ
 - ค. เพราะเด็กเลี้ยงแกะ กำลังร้องเพลงอย่างสนุกสนาน
 - ง. เพราะชาวบ้านไม่ได้มาช่วย เพราะคิดว่าเด็กเลี้ยงแกะโกหกเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา

22. จากการโกหกของเด็กเลี้ยงแกะบ่งชี้ว่าเด็กเลี้ยงแกะขาดคุณธรรมข้อใด
 - ก. ความซื่อสัตย์
 - ข. ความเสียสละ
 - ค. จิตสาธารณะ
 - ง. ความเมตตากรุณา

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 23-24

นิทานเรื่อง กากับนกยูง

กาตัวหนึ่งเก็บขนของนกยูงที่หล่นเกลื่อนกลาดมาได้ มันจึงนำขนของนกยูงมาติดที่หางของมันและออกไปเดินเล่นใกล้กับฝูงนกยูง เมื่อนกยูงตัวอื่น ๆ ในฝูงเห็นว่ากาไม่ใช่ขนนกยูงจริง ๆ จึงพากันรุมจิกตีและรุมถอนขนปลอมของกาจนหมด เจ้ากาจึงรีบวิ่งกลับไปยังฝูงของมัน แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น นำมาซึ่งความไม่พอใจให้กับกาตัวอื่นในฝูงเป็นอย่างมาก กาตัวหนึ่งจึงพูดกับมันว่า "แค่เพียงขนนกสวย ๆ ไม่สามารถทำให้เจ้ากลายเป็นนกที่งดงามได้หรอก"

ที่มา: <http://www.kalyanamitra.org/th>

23. นิทานเรื่องนี้มีคติสอนใจอย่างไร

- ก. การไม่พอใจในสิ่งที่มีอยู่อาจทำให้ตัวเองเดือดร้อน
- ข. ควรดูแลตัวเองให้สวยงามอยู่เสมอ
- ค. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์ ทุกข์นั้นถึงตัว
- ง. ความสามัคคีทำให้เกิดชัยชนะ

24. ใจความสำคัญของนิทานต้องการสื่อถึงสิ่งใด

- ก. ควรดูแลสุขภาพให้
- ข. จงค้นหาในสิ่งที่อยากได้
- ค. จงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ดี
- ง. ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของผู้ดี

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 25-26

เรื่องสั้น เรื่องใบ้กตัญญู

เจ้าใบ้เป็นลูกกตัญญู เขามีมารดาที่ซรามากแล้ว ไม่ว่าจะมารดาจะหิวหรือหนาว เจ้าใบ้ก็จะรู้ก่อนเสมอ โดยไม่ต้องรอให้มารดาบอก ครอบครัวเจ้าใบ้ยากจน ไม่มีอะไรจะกิน จึงต้องไปขออาหารที่คนเขากินเหลือมาเลี้ยงดูมารดา เมื่อได้อาหารมา เขาจะต้องเอาไปวางต่อหน้ามารดา รอจนกว่ามารดากินอิ่มแล้วตนถึงจะกิน หากมารดา ยังไม่ได้กิน เขาไม่เคยที่จะกินก่อน เวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี เขาจะแสดงเป็นตัวตลกเต้นระบำเหมือนเด็ก ๆ เพื่อให้มารดาขำขันคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าใบ้ แรก ๆ เมื่อนางรู้ว่าลูกชายเป็นใบ้ก็รู้สึกเสียใจ ต่อมาก็ทำได้ ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้านางกลับรู้สึกว่าการมีลูกเป็นใบ้แต่กตัญญูยิ่งดีกว่าลูกคนอื่นที่ไม่ใบ้เสียอีก ต่ออมารดาเจ้าใบ้ได้เสียชีวิตลง ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องการบริจาคเงินช่วยงานศพ เจ้าใบ้ก็โผล่เข้ามาแล้ว จูงมือพวกชาวบ้านไปที่ข้างบ่อน้ำแห่งหนึ่ง แล้วชี้มือชี้ไม้ลงไปบ่อ ที่แรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย ครั้นเมื่อได้เชือกลงไปดูก็ได้พบเงินเหรียญจำนวนมากมาย ซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพมารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้ได้มาจากไหน บางคนว่าทุกวันเมื่อเจ้าใบ้กลับจากการขอทาน เขาจะต้องโยนสตางค์หนึ่งอันลงไปบ่อสะสมเป็นเวลาหลายปี จึงมีเงินมากมายเช่นนี้หลังจากงานศพของมารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดพบเห็นเจ้าใบ้อีกเลย

ที่มา: <https://www.tumsrivichai.com>

25. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเจ้าใบ้

- เจ้าใบ้จะกินอาหารก่อนมารดาเสมอ
- เจ้าใบ้ขโมยอาหารที่เหลือเพื่อเลี้ยงมารดา
- เจ้าใบ้จะเป็นตัวตลกเต้นระบำเหมือนเด็ก ๆ ให้แม่ดูตลอด
- เจ้าใบ้จะเป็นตัวตลกเต้นระบำเหมือนเด็ก ๆ เมื่อเห็นมารดาอารมณ์ไม่ดี

26. เรื่องนี้กล่าวถึงอะไรเป็นประเด็นหลัก

- เป็นลูกต้องตอบแทนบุญคุณพ่อแม่
- แม่รู้สึกเสียใจกับความพิการที่ลูกมี
- การประหยัดช่วยให้ชีวิตไม่ลำบาก
- ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับการเป็นลูกกตัญญู

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27-28

พ่อค้ากับคนหาปลา

พ่อค้าขายผ้านั่งเรือข้ามฟากเพื่อไปรับซื้อผ้ามาขาย เกิดเรือล่ม พ่อค้าจึงตะโกนเรียกให้คนหาปลาเข้ามาช่วยและบอกกับคนหาปลาว่าจะให้ทองคำหนัก 100 บาทเป็นค่าตอบแทน คนหาปลาได้รับพายเรือเข้าไปช่วย หลังจากช่วยแล้วพ่อค้าให้ทองคำแก่คนหาปลาหนักเพียงแค่ 2 บาท

ต่อมาพ่อค้าคนนั้นได้โดยสารเรืออีกครั้งแล้วเกิดเรือล่มอีก บังเอิญคนหาปลาคนเดิมก็อยู่ในบริเวณนั้น แต่คนหาปลาไม่พายเรือไปช่วยเหมือนครั้งก่อน เพราะพ่อค้าเคยผิดคำพูดที่เคยพูดไว้กับตนนั่นเอง

ที่มา: https://www.kalyanamitra.org/th/Aesop_detail.php?page=3997

27. ข้อใดคือใจความสำคัญของเรื่อง
- เรือของพ่อค้าล่มในทะเล
 - พ่อค้าให้ทองสองบาท
 - คนหาปลาหวังอยากได้ค่าตอบแทนทองหนัก 100 บาท
 - คนหาปลาไม่ช่วยชีวิตพ่อค้าเพราะพ่อค้าไม่มีสัจจะ
28. เมื่อเรือล่มครั้งแรก พ่อค้าทำอย่างไร
- ตะโกนเรียกให้คนหาปลาช่วย
 - เกาะขอนไม้
 - ว่ายน้ำขึ้นฝั่ง
 - เกาะที่เรือ
29. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
- เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
 - เมื่ออ่านแล้วสามารถจดจำเนื้อหาได้ถูกต้อง
 - เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้ถูกต้อง
 - เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ หาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้

30. ใครปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง
- ก. อามีนอ่านเรื่องจบอย่างรวดเร็ว
 - ข. ปกติเหมาะอ่านและแยกประเด็นของเรื่องได้
 - ค. ชูฮาตาอ่านและแยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
 - ง. ชูมัยยะห์อ่านและแยกใจความสำคัญออกจากส่วนขยาย

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามความพึงพอใจ

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R
ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง “ระดับความพึงพอใจ”

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสภาพทั่วไป					
1. บุคลิกภาพของครูผู้สอน					
2. ความเอาใจใส่นักเรียน					
3. บรรยากาศการเรียนการสอน					
4. ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
5. ช่วยให้เกิดพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น					
6. ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง					
7. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอน					
8. เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย					
ด้านการวัดและประเมินผล					
9. ครูตรวจงานและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์					
10. การกำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจน					
11. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา					
12. มีความยุติธรรมในการประเมินผล การเรียนการสอน					

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R
ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง “ระดับความพึงพอใจ”

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน					
13. การพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้					
14. การได้แนวคิดในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นๆ					
15. ความพึงพอใจหรือความชอบต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ กว ๐๖๓๙.๐๓/๑๘๘

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบาตะกูโย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวมาชิตีตา ดาโอ รหัส ๕๕๖๑๘๑๑๐๙ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ๓R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.พรณี ผุดเคศ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.ปรีดา เบญจวาร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า นางฮาฮิรา มาหะมะ ครูชำนาญการพิเศษ ซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวมาชิตีตา ดาโอ พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัย มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนา ศิริโชติ)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓๓ ๖๕๔๕๘

<http://bunedit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวมาชิตีตา ดาโอ โทร. ๐๘ ๕๓๙๖ ๑๙๕๒

.....ร่าง
.....พิมพ์
.....ตรวจ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/ ๑๖๖

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๗๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์บุคคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๒ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วย นางสาวมาชีเต๊ะ ดาโอะ รหัส ๕๘G๑๙๑๑๐๐๙ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQmR ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ดร.พรณี ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ดร.ปรีดา เบ็ญการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์กมลทิพย์ สมบูรณ์พงษ์ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาวัดผลการศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวมาชีเต๊ะ ดาโอะ พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัย มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.รुชนพัตน์ ประชญาเมธีธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓ ๖๕๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวมาชีเต๊ะ ดาโอะ โทร. ๐๘ ๔๓๙๖ ๑๙๕๒

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๒๖๑

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะหุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเข้าทดสอบเครื่องมือ/เก็บข้อมูลวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวมาซีเต๊ะ ตาโอะ รหัส ๕๘G๑๙๑๑๐๙ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQmR ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ด.วิพรรณณี ผุดผาด	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. อ.สุปรัดดา เบญจการ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ เพื่อให้การช้วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามกระบวนการวิจัย สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดสอบเครื่องมือวิจัยในหน่วยงานของท่าน ซึ่งวันและเวลานักศึกษาผู้ทำวิจัยจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าการเก็บข้อมูลจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน และหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอแสดงความนับถือเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนา ศิริโชติ)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓๓ ๖๕๕๕๘

http://bunedit.skru.ac.th

ผู้ประสานงาน : นางสาวมาซีเต๊ะ ตาโอะ โทร ๐๘ ๕๓๙๖ ๑๕๕๒

.....นาง
.....พิมพ์
.....ตรวจ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๓

โรงเรียนบ้านบึงหวาย
เลขที่ ๑๑
วันที่ ๕ มีนาคม
อำเภอเมืองสกลนคร
จังหวัดสกลนคร

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ๔๐๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงหวาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเข้าทดสอบเครื่องมือ/เก็บข้อมูลวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวมาลี เต้าตา โอะ รหัส ๕๘๖๑๙๑๑๐๐๙ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาศักยภาพในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ๓R ร่วมกับเทคนิคฝึกความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- ๑. ดร.พรณี ผุดเกิด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
- ๒. ดร.ปรีดา เบญจคร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ เพื่อให้การขอวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามกระบวนการวิจัย สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานในสังกัดของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโรงเรียนในสังกัดของท่าน ซึ่งวันและเวลานักศึกษาผู้ทำวิจัยจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าการเก็บข้อมูลจะไม่ส่งผลกระทบต่อหรือส่งผลเสียหายต่อการปฏิบัติงาน และหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงหวาย
 วันที่ ๓ ม.ค. ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๓๐ น.
 ณ โรงเรียนบ้านบึงหวาย
 ๑๖๖ หมู่ ๖ ต.โพธิ์
 อ.เมือง จ.สกลนคร

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๙๕๓๓ ๖๙๔๘
http://bundit.skru.ac.th
ผู้ประสานงาน : นางสาวมาลี เต้าตา โอะ โทร. ๐๘ ๕๓๙๖ ๑๙๕๒

☒	☒	☒
16/๑๓๓๑๕๖๖		
นางสาวมาลี เต้าตา โอะ		
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงหวาย		

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ตาราง 7 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ที่	จุดประสงค์	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ เหมาะสม
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
1	แผนการจัดการเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	มาก
1.1	การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	5	4	5	14	4.67	มาก
1.2	การอ่านจับใจความนิทาน	5	3	5	13	4.33	มาก
1.3	การอ่านจับใจความจากข่าว	5	3	5	13	4.33	มาก
1.4	การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง	5	3	5	13	4.33	มาก
1.5	การอ่านจับใจความจากบทความ	5	4	5	14	4.67	มาก
1.6	การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	5	4	5	14	4.67	มาก
1.7	การอ่านจับใจความจากสารคดี	5	4	5	14	4.67	มาก
2	วิธีการอ่าน SQ3R ร่วมกับเทคนิค ผังความคิด นวัตกรรมการสอน/สื่อ/ วิธีการ						มาก
2.1	การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	5	4	5	14	4.67	มาก
2.2	การอ่านจับใจความนิทาน	5	4	5	14	4.67	มาก
2.3	การอ่านจับใจความจากข่าว	5	4	5	14	4.67	มาก
2.4	การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง	5	4	5	14	4.67	มาก
2.5	การอ่านจับใจความจากบทความ	5	4	5	14	4.67	มาก
2.6	การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	5	4	5	14	4.67	มาก
2.7	การอ่านจับใจความจากสารคดี	5	4	5	14	4.67	มาก
3	ด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้						มาก
3.1	การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ	4	4	5	13	4.33	มาก
3.2	การอ่านจับใจความนิทาน	4	4	5	13	4.33	มาก
3.3	การอ่านจับใจความจากข่าว	4	4	5	13	4.33	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	จุดประสงค์	ความคิดเห็นของ			รวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.4	การอ่านจับใจความจากเนื้อเพลง	4	4	5	13	4.33	มาก
3.5	การอ่านจับใจความจากบทความ	4	4	5	13	4.33	มาก
3.6	การอ่านจับใจความจากงานเขียน ประเภทโน้มน้าวใจ	4	4	5	13	4.33	มาก
3.7	การอ่านจับใจความจากสารคดี	4	4	5	13	4.33	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แต่ละประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ อยู่ในระดับมาก มีค่าความเหมาะสมตั้งแต่ 4.33-4.67

ตาราง 8 แสดงความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 วิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของผู้เชี่ยวชาญ
 3 ท่าน (IOC)

จุดประสงค์	ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
1. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความได้	1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	2	0	1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
	3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากเรื่องเล่าสั้น ๆ ได้	5	1	0	1	2		ใช้ได้
	6	1	1	1	3	0.67	ใช้ได้
	7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	11	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากนิทานได้	14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	17	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากข่าวได้	21	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	23	-1	1	1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
	24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	26	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	27	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	28	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 8 (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
5. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากเนื้อเพลงได้	29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	30	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	31	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	32	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	33	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	34	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	35	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	36	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากบทความได้	37	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	38	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	39	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	40	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	41	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	42	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	43	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	44	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากงานเขียนหรือ สื่อสื่อที่น่าสนใจได้	45	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	46	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	47	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	48	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	49	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	50	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	51	1	1	1	3	1	ใช้ได้
52	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
8. เพื่อให้นักเรียนจับใจความ สรุปความจากสารคดีได้	53	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	54	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	55	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	56	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	54	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 8 (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
	55	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	56	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	57	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	58	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	59	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	60	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 9 ความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 60 ข้อ โดย
มีผู้เข้าสอบจำนวน 30 คน

ข้อที่	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก		ค่า P	ค่า R	ผลการพิจารณา	คัดเลือกเป็นข้อที่
	กลุ่มสูง N=15	กลุ่มต่ำ N=15				
1	10	7	0.57	0.20	คัดเลือกไว้	1
2	13	9	0.73	0.27	คัดเลือกไว้	
3	13	10	0.77	0.20	คัดเลือกไว้	2
4	11	7	0.60	0.27	คัดเลือกไว้	
5	14	12	0.87	0.13	คัดออก	
6	12	9	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	3
7	10	7	0.57	0.20	คัดเลือกไว้	4
8	15	6	0.70	0.60	คัดเลือกไว้	
9	13	9	0.73	0.27	คัดเลือกไว้	
10	14	5	0.63	0.60	คัดเลือกไว้	
11	10	6	0.53	0.27	คัดเลือกไว้	5
12	11	5	0.53	0.40	คัดเลือกไว้	6
13	10	4	0.47	0.40	คัดเลือกไว้	7
14	10	7	0.57	0.20	คัดเลือกไว้	
15	15	11	0.87	0.27	คัดออก	
16	10	5	0.50	0.33	คัดเลือกไว้	8
17	13	4	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	
18	13	5	0.60	0.53	คัดเลือกไว้	
19	10	7	0.57	0.20	คัดเลือกไว้	9
20	13	4	0.57	0.60	คัดเลือกไว้	10
21	11	8	0.63	0.20	คัดเลือกไว้	11
22	12	9	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	12
23	13	2	0.50	0.73	คัดเลือกไว้	
24	12	9	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	13
25	13	9	0.73	0.27	คัดเลือกไว้	14
26	12	2	0.47	0.67	คัดเลือกไว้	
27	14	3	0.57	0.73	คัดเลือกไว้	

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก		ค่า P	ค่า R	ผลการพิจารณา	คัดเลือกเป็นข้อที่
	กลุ่มสูง N=15	กลุ่มต่ำ N=15				
28	13	5	0.60	0.53	คัดเลือกไว้	
29	7	5	0.40	0.13	คัดออก	
30	11	3	0.47	0.53	คัดเลือกไว้	
31	15	4	0.63	0.73	คัดเลือกไว้	
32	14	9	0.77	0.33	คัดเลือกไว้	15
33	12	8	0.67	0.27	คัดเลือกไว้	16
34	13	7	0.67	0.40	คัดเลือกไว้	
35	11	8	0.63	0.20	คัดเลือกไว้	17
36	13	10	0.77	0.20	คัดเลือกไว้	18
37	11	8	0.63	0.20	คัดเลือกไว้	19
38	15	4	0.63	0.73	คัดเลือกไว้	
39	12	9	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	20
40	9	8	0.57	0.07	คัดออก	
41	7	2	0.30	0.33	คัดเลือกไว้	
42	12	8	0.67	0.27	คัดเลือกไว้	21
43	8	7	0.50	0.07	คัดออก	
44	13	9	0.73	0.27	คัดเลือกไว้	22
45	4	5	0.30	0.07	คัดออก	
46	12	9	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	23
47	11	8	0.63	0.20	คัดเลือกไว้	24
48	12	5	0.57	0.47	คัดเลือกไว้	25
49	7	2	0.30	0.33	คัดเลือกไว้	
50	11	8	0.63	0.20	คัดเลือกไว้	
51	15	3	0.60	0.80	คัดเลือกไว้	
52	14	3	0.57	0.73	คัดเลือกไว้	26
53	10	4	0.47	0.40	คัดเลือกไว้	27
54	9	4	0.43	0.33	คัดเลือกไว้	28
55	10	3	0.43	0.47	คัดเลือกไว้	29
56	10	5	0.50	0.33	คัดเลือกไว้	30

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก		ค่า P	ค่า R	ผลการพิจารณา	คัดเลือกเป็นข้อที่
	กลุ่มสูง N=15	กลุ่มต่ำ N=15				
57	13	2	0.50	0.73	คัดเลือกไว้	
58	8	4	0.40	0.27	คัดเลือกไว้	
59	6	3	0.30	0.20	คัดเลือกไว้	
60	12	9	0.70	0.20	คัดเลือกไว้	

จากตาราง 9 แสดงความยาก (P) ง่าย (R) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดค่า (P) อยู่ระหว่าง 0.20-0.08 และค่า (R) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 54 ข้อ จึงคัดเลือกไว้เป็นข้อสอบ 30 ข้อ

ตาราง 10 ค่าความแปรปรวน (S_1)² ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด จำนวน 30 ข้อ ผู้เข้าสอบจำนวน 30 คน

คนที่	X	X ²
1	11	121
2	16	256
3	23	529
4	27	729
5	26	676
6	28	784
7	29	841
8	27	729
9	27	729
10	25	625
11	21	441
12	24	576
13	24	576
14	17	289
15	17	289
16	9	81
17	13	169
18	12	144
19	13	169
20	13	169
21	19	361
22	17	289
23	13	169
24	20	400
25	10	100
26	10	100
27	14	196
28	16	256
29	22	484
30	20	400
รวม	563	11,677

การหาค่าความแปรปรวน

$$(S_1)^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N^2}$$

$(S_1)^2$ คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนของนักเรียน
 N คือ จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบ
 X คือ ค่าของคะแนนของนักเรียนแต่ละคน

$$\begin{aligned}
 (S_1)^2 &= \frac{30(11677) - (563)^2}{30(30 - 1)} \\
 &= \frac{350310 - 316969}{870} \\
 &= 38.32
 \end{aligned}$$

ดังนั้นได้ค่าความแปรปรวน = 38.32

ตาราง 11 ค่าความเชื่อมั่น KR-20 ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อสอบ	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก	$P = \frac{R}{N}$	$P(1-q)$	qp
1	17	0.57	0.43	0.2456
2	23	0.77	0.23	0.1789
3	21	0.70	0.30	0.2100
4	17	0.57	0.43	0.2456
5	16	0.53	0.47	0.2489
6	16	0.53	0.47	0.2489
7	18	0.60	0.40	0.2400
8	15	0.50	0.50	0.2500
9	17	0.57	0.43	0.2456
10	17	0.57	0.43	0.2456
11	22	0.73	0.27	0.1956
12	21	0.70	0.30	0.2100
13	21	0.70	0.30	0.2100
14	22	0.73	0.27	0.1956
15	23	0.77	0.23	0.1789
16	20	0.67	0.33	0.2222
17	19	0.63	0.37	0.2322
18	23	0.77	0.23	0.1789
19	19	0.63	0.37	0.2322
20	21	0.70	0.30	0.2100
21	20	0.67	0.33	0.2222
22	22	0.73	0.27	0.1956
23	21	0.70	0.30	0.2100
24	19	0.63	0.37	0.2322
25	17	0.57	0.43	0.2456
26	21	0.70	0.30	0.2100
27	14	0.47	0.53	0.2489
28	13	0.43	0.57	0.2456

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อสอบ	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก	$P = \frac{R}{N}$	$P(1-q)$	qp
29	13	0.43	0.57	0.2456
30	15	0.50	0.50	0.2500
ค่าเฉลี่ย				6.73

สูตร

$$r_a = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ r_a แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 k แทน จำนวนข้อสอบ
 p แทน สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบถูกในข้อหนึ่งๆ
 q แทน สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบผิดในข้อหนึ่งๆ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$$r_a = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

$$= 1.0345 \times (1 - 0.1756)$$

$$= 1.0345 \times 0.8244$$

$$= 0.8528$$

แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น = 0.85

ตาราง 12 แสดงค่า IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
3	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
4	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
5	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
6	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
7	0	0	1	1	0.67	ใช้ได้
8	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 13 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ผู้เรียน ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	5	4	5	3	5	4	5	4	4	5	5	3	2	3	4
2	5	4	5	4	3	5	5	3	4	5	3	3	5	3	5
3	3	4	4	4	3	4	4	3	4	5	5	5	3	5	5
4	3	4	4	4	3	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5
5	5	3	4	3	5	3	5	5	4	5	4	4	3	5	4
6	4	5	4	3	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4
7	4	4	4	4	4	5	5	4	5	3	5	4	3	5	4
8	5	4	3	3	5	5	5	3	5	4	4	4	4	2	4
9	4	5	3	4	4	5	4	4	5	4	4	5	4	4	5
10	3	4	5	3	3	5	4	4	4	4	5	5	4	4	4
11	4	5	5	3	4	3	3	4	4	5	3	4	4	4	5
12	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	5	4	2	5	4
13	4	4	4	4	4	2	3	2	4	4	4	4	5	4	4
14	4	3	5	4	4	3	2	2	3	3	2	3	5	4	4
15	2	4	5	2	3	3	3	4	4	2	4	2	3	3	2
16	2	2	3	2	4	4	3	3	3	3	3	2	3	4	3
17	3	5	4	3	4	4	4	5	5	3	4	3	2	5	4
18	5	4	4	4	5	5	3	5	4	5	5	5	3	4	3
19	4	5	4	5	3	5	5	3	5	3	4	5	3	5	2
20	3	4	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	3	4
21	2	5	5	4	4	5	5	4	4	3	5	3	2	5	5
22	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
23	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	3	3	5
24	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	3	5	4	4	4
25	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	3
26	5	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	3	4
27	4	4	5	5	4	4	5	5	5	5	3	4	4	4	4
28	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	3	4	4	4	4
29	4	5	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	5
30	4	4	5	5	4	4	5	5	4	5	4	4	4	3	5

ตาราง 13 (ต่อ)

ผู้เรียน ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
$\sum x_i^2$	117	128	130	117	121	126	130	124	128	128	124	123	113	121	122
$\sum x_i$	481	562	578	479	501	550	586	538	558	570	534	529	457	509	516
S_i^2	0.85	0.55	0.51	0.78	0.45	0.72	0.78	0.88	0.41	0.82	0.74	0.85	1.08	0.72	0.69
จำนวนคน (N)>>>	30					$\sum x_i^2$	10.825								
จำนวนข้อ (K)>>>	15					S_i^2	37.237								
ค่าความเชื่อมั่น α =								0.76							

จากตาราง 13 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเชื่อมั่น 0.76

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิค
ผังความคิด

คนที่	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)	D	$\sum D^2$
1	22	29	7	49
2	19	27	8	64
3	16	24	8	64
4	21	28	7	49
5	20	26	6	36
6	18	26	8	64
7	18	24	6	36
8	19	29	10	100
9	17	21	4	16
10	20	27	7	49
11	21	27	6	36
12	22	29	7	49
13	22	27	5	25
14	20	26	6	36
15	21	25	4	16
16	16	29	13	169
17	19	29	10	100
18	22	27	5	25
19	19	28	9	81
20	20	29	9	81
21	21	27	6	36
22	21	29	8	64
23	17	23	6	36
24	17	25	8	64
25	20	28	8	64
N =25	$\sum x_1 = 488$ $\bar{x}_1 = 19.52$ S.D. 1 = 1.896	$\sum x_2 = 669$ $\bar{x}_2 = 26.76$ S.D.2 = 2.146	$\sum D = 181$	$\sum D^2 = 1,409$

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด

ข้อ	จำนวนนักเรียน (n=25)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
q1	25	4	5	4.60	0.50
q2	25	3	5	4.40	0.65
q3	25	4	5	4.64	0.49
q4	25	3	5	4.04	0.68
q5	25	3	5	3.96	0.54
q6	25	4	5	4.48	0.51
q7	25	4	5	4.64	0.49
q8	25	3	5	4.04	0.68
q9	25	4	5	4.44	0.51
q10	25	3	5	3.84	0.47
q11	25	4	5	4.60	0.50
q12	25	3	5	4.08	0.57
q13	25	3	5	4.24	0.52
q14	25	3	5	4.32	0.63
q15	25	4	5	4.48	0.51
ภาพรวม				4.32	0.55

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวมาซีเต๊ะ ดาโอะ
วัน เดือน ปีเกิด	20 มีนาคม 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	119/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะจัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี 94140
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2553	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านมะนังยง อำเภอกุ๋นยางแดง จังหวัดปัตตานี
พ.ศ. 2555	ครู โรงเรียนบ้านมะนังยง อำเภอกุ๋นยางแดง จังหวัดปัตตานี
พ.ศ. 2558	ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านกูวัง อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
พ.ศ. 2561	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านกูวัง อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
พ.ศ. 2563	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา